

KNIHA MĚSTA EMBER I

MĚSTO

Jeanne DuPrauová

ARGO
TRITON

Jeanne DuPrauová

MĚSTO EMBER

KNIHA MĚSTA EMBER I

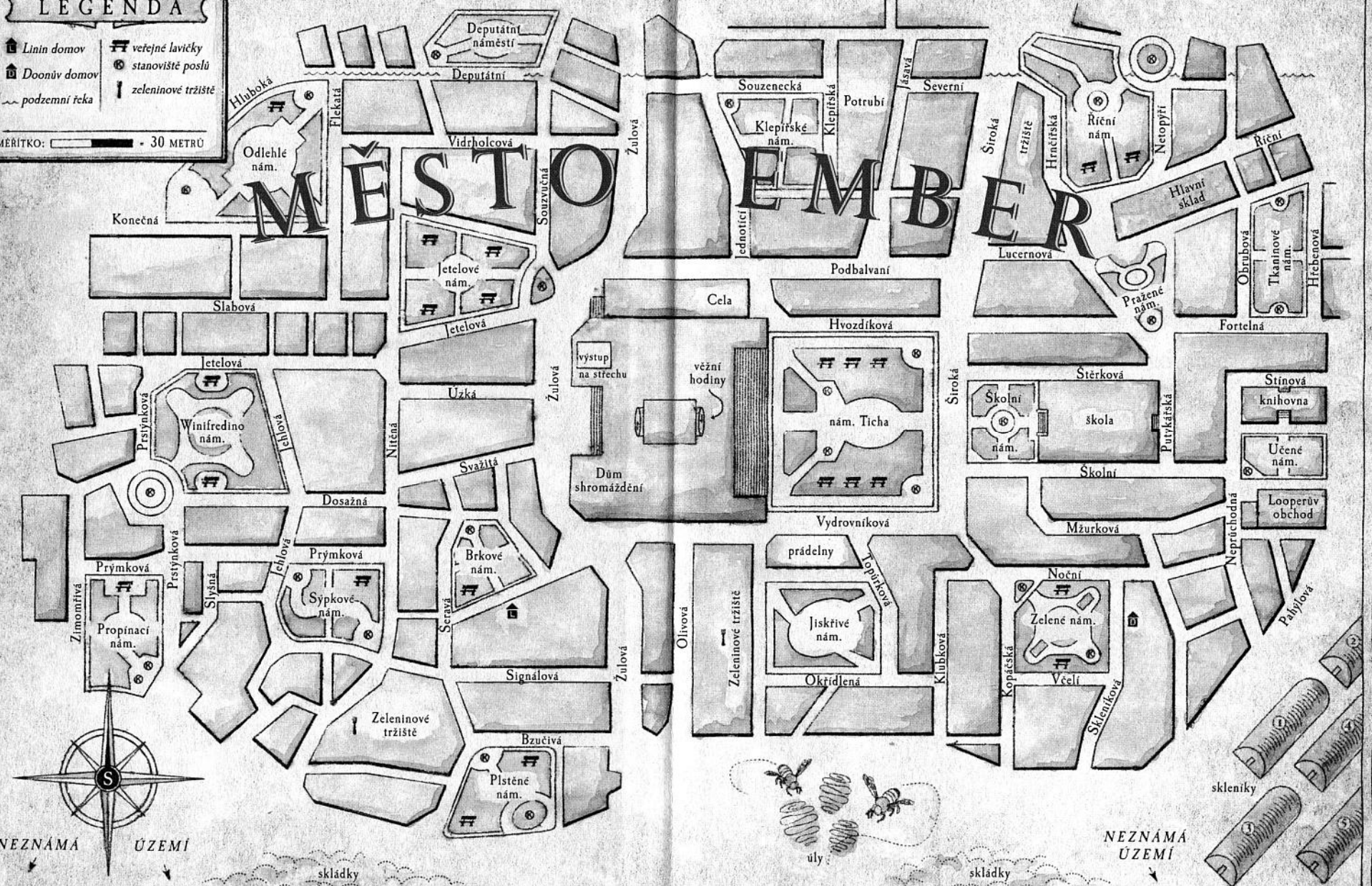
ARGO
TRITON

LEGENDA

- Linin domov
- veřejné lavičky
- Dooniv domov
- stanoviště poslu
- podzemní teka
- zeleninové tržiště

MÉRITKO: 1 cm = 30 METRŮ

MĚSTO ZEMBER

PŘELOŽILA JANA JAŠOVÁ

The City of Ember

© Argo, Triton, 2009

Text copyright © 2003 by Jeanne DuPrau

Cover design and map by Chris Riely

Permission for this edition was arranged through
the Nancy Galt Literary Agency.

Translation © Jana Jašová, 2009

ISBN 978-80-257-0093-8 (Argo)

ISBN 978-80-7387-230-4 (Triton)

Pokyny

Když byl Ember dostavěn a měli ho konečně osídlit lidé, hlavní stavitel a jeho zástupce se unaveně posadili, aby probrali, co bude dál.

„Nesměj město opustit aspoň dvě stě let,“ podotkl hlavní stavitel, „možná radši dvě stě dvacet.“

„Bude to stačit?“ ověřoval si zástupce.

„Mělo by. Ale jistě to vědět nemůžeme.“

„A jak poznají, že nastal čas odejít?“ ověřoval si zástupce.

„Zanecháme jim tady pochopitelně patřičné pokyny,“ odpověděl hlavní stavitel.

„Ale komu je svěříme? Komu se dá důvěřovat, že je po celou dobu udrží na bezpečném místě a v tajnosti?“

„Pokyny bude střežit zdejší starosta,“ prohlásil hlavní stavitel. „Uložíme je do schránky s časovým zámkem nastaveným tak, aby se otevřel ve správný den.“

„A vysvětlíme starostovi, co je v té schránce?“ zajímal se zástupce.

„Ne. Nepotřebuje to vědět. Nikdo se to nesmí dozvědět dřív, než se schránka sama podle plánu otevře.“

„Takže první starosta ji svěří druhému, a ten dalšímu a potom zase dalšímu, a všichni si ji budou celá léta mlčky předávat?“

„A jak jinak to máme provést?“ povzdychl si hlavní stavitel. „Jen těžko tady můžeme na něco spoléhat. Třeba už za dvě stě let nezůstane ve městě nikdo naživu... Anebo už nezbude žádné bezpečné místo, kam by se mohli vrátit.“

A tak první starostka města Ember dostala skříňku s příkazem, aby ji chránila jako oko v hlavě. Musela slavnostně přísahat, že o ní nepoví živé duši. Když zestárla a její dny v úřadu byly sečteny, předala schránku svému nástupci, který ji rovněž v tajnosti střežil a na sklonku života předal další hlavě města. Léta probíhalo všechno tak, jak hlavní stavitel zamýšlel. Jenže sedmý starosta Emberu se nechoval tak čestně jako jeho předchůdci. A navíc byl v zoufalé situaci. Dostal kašlovou nemoc, smrtelnou chorobu, která se tou dobou ve městě rozmohla, a doufal, že obsah tajuplné schránky by mu mohl zachránit život. Vyzvedl skříňku z úkrytu v tajném sklepení pod Domem shromáždění a odnesl si ji k sobě, kde se do ní pokusil dostat kladivem.

Bezvýsledně. Podařilo se mu jedině trochu promáčknout víčko. Než stačil schránku zase vrátit do oficiálního úkrytu a předat informaci o ní svému nástupci, zemřel. Skříňka tak zůstala v jeho komoře, zastrčená za hromadou ztrouchnivělých pytlů a dalších krámů. Tam bez povšimnutí spočívala a roky ubíhaly, až se čas naplnil a zámek se s tichým cvaknutím otevřel.

Den rozřazení

Obloha ve městě Ember zůstávala temná. Světlo poskytovaly jeho obyvatelům reflektory, umístěné na budovách nebo na vysokých stožárech uprostřed velkých náměstí. Když svítily, zalévaly ulice jantarovou září a stíny těch, kdo je míjeli, se zkracovaly a pak zase prodlužovaly. Když světla nesvítla (mezi devátou večer a šestou ráno), ve městě se rozhostila tma, jako kdyby si člověk nasadil na oči klapky.

Jenže tma někdy zavládla i uprostřed dne. Město Ember stárlo a všechno včetně elektrického vedení volalo po opravě. Reflektory čas od času zablikaly a zhasly. Pro Embeřany to byly strašné chvíle. Zarazili se na ulici uprostřed kroku nebo zůstali doma strnule stát a báli se pohnout, protože je do své moci sevřely pařáty neproniknutelné tmy, která jim připomínala něco, na co by radši nemysleli: že světla města by jednoho dne mohla zhasnout nadobro, a už by je nikdy nikdo nerozsvítil.

Život šel však většinou dál ve vyjetých kolejích. Dospělí pracovali a děti, kterým ještě nebylo dvanáct, chodily do školy. Poslední den školní docházky – Den rozřazení – jim byla přidělena práce, kterou pak měli ve městě v dalších letech vykonávat.

Čerství absolventi školy se shromáždili v učebně číslo 8. V Den rozřazení roku 241 panovalo ve třídě, kde to obvykle po ránu hučelo jako v úle, nezvyklé ticho. Všech čtyřadvacet žáků sedělo mlčky a se strnule vzpřímenými zády v lavicích, které jim už začaly být malé, a vyčkávalo.

Lavice byly uspořádané ve čtyřech řadách po šesti místech. V poslední seděla štíhlá Lina Mayfleetová. Obtáčela si kolem prstu pramínek dlouhých tmavých vlasů a pak ho zase odmotávala, znovu a znovu. Občas si taky vytahovala nitky ze své rozedrané peleríny nebo se shýbla, aby si povytáhla volné ponožky, které se jí shrnovaly přes kotníky. Špičkou pravé boty zlehka podupávala do podlahy.

Ve druhé řadě seděl Doon Harrow. Ramena měl nahrbená, oči přimhouřené soustředěním, prsty křečovitě propletené. Zacuchané vlasy napovídaly, že se poslední dobou vyhýbá hřebenu. Chlapec měl husté tmavé obočí, které v lepších případech přispívalo k tomu, že vypadal zamyšleně. Když se zlobil nebo byl rozčilený, podmračené obočí mu srostlo ve výhružnou černou linku přes celé čelo. Jeho hnědá manšestrová bunda byla tak obnošená, že se vzorek látky téměř vyhladil.

Dívka i chlapec se usilovně upínali ke svým přáním. To Doonovo bylo hodně zvláštní. Omílal si ho v duchu pořád dokola, rty se mu neslyšně pohybovaly, jako by se tisícerým vyslovením mohlo zázračně vyplnit. Zato Linino přání dostalo v dívčině fantazii spíš podobu obrazů. Představovala si, jak v červené bundě uhání ulicemi města, a malovala si to v tak živých barvách, jako by to už byla hotová věc.

Dívka se rozhlédla po třídě. V duchu se loučila se vším, co jí v téhle místnosti přirostlo k srdci. S mapou města Ember v odřeném rámu, s prosklenou knihovnou, na jejíž poličkách byly vyrovnané *Kniha čísel*, *Kniha písmen* a *Kniha města Ember*. Se zásuvkami označenými štítky „Nové papíry“ a „Staré papíry“. Se třemi lustry u stropu, v jejichž chabém světle si člověk při psaní stínil, ať se na židli kroutil, jak chtěl. Lina se mlčky loučila i s učitelkou, slečnou Thornovou. Ta právě dokončila svůj proslov ke slavnostnímu završení výuky, ve kterém žákům popřála hodně štěstí v životě, na jehož prahu stanuli. Zůstala stát mlčky za katedrou a přidržovala si kolem ramen roztřepený šál. Ale starosta, který měl být čestným hostem, pořád nikde.

Ozvalo se zavržení čísi podrážky na linoleu. Slečna Thornová si povzdechla. Vtom se rozlétly dveře a do třídy napochodoval ten, koho tak napjatě očekávali. Tvářil se nasupeně, jako by zpoždění měli oni.

„Vítám vás, pane starosto!“ vyhrkla slečna Thornová a natáhla k příchozímu pravačku.

Starosta vykřesal na tváři úsměv a stiskl nabízenou ruku. „Dobrý den, slečno Thornová,“ zahlaholil a potřásl učitelce paží. „Tak zase další rok za námi.“ Byl to mohutný podsaditý chlapík s tak dlouhým trupem, jako by k němu zakrslé končetiny ani nepatřily. V levé ruce držel plátěný sáček.

Přidusal na stupínek a obrátil se k žákům. Jeho zašedlý obličej s povislými tvářemi zřejmě pokrývala nezvykle tuhá kůže. Působil neoblomně, až na nečekaný úsměv, který si tu a tam nasazoval.

„Milí mladí přátelé z nejvyššího ročníku,“ oslovil shromážděné žáky a na chvíli se odmlčel. Probodával děti očima, jako by jim toužil nakouknout do hlavy. „Dnes pro

vás nastal Den rozřazení,“ pronesl a přikývl. „Tak tak. Nejdřív se nám dostane vzdělání, potom sloužíme městu.“ Jeho pohled znovu zatékal po řadách žáků a starosta opět tiše přitakal, jako by v místnosti jeho slova někdo zopakoval. Položil plátěný váček na katedru slečny Thornové a zakryl ho dlaní. „Možná si říkáte, jaká služba vás asi čeká?“ Vykouzlil na tváři další ze svých vzácných úsměvů a jeho povislé kůže se zvrásnila jako rozhrnutá záclona.

Lina měla ledové dlaně. Zabalila se do peleríny a zastrčila ruce mezi stehna. *Prosím, honem, pane starosto*, honilo se jí hlavou. *Nechte nás losovat, ať už to máme za sebou*. Doon uvažoval podobně, ale obešlo se to bez slůvek *prosím a pane*.

„Teď vám povím něco důležitého,“ ozval se starosta a vztyčil důležitě ukazováček. „Dnes si vyberete práci, kterou budete vykonávat další tři roky. Pak dojde na Hodnocení, kde se bude zjišťovat: Děláte svou práci dobře? Dobrá, můžete v ní pokračovat. Jste nespokojení, nebo jsou lidé zapotřebí jinde než na vašem místě? Pak budete pověřeni něčím jiným. Je *nesmírně důležité*,“ pokračoval a zabodl ukazovák do třídy, „aby všechna... práce... pro Ember... byla vykonána – a to *co nejlépe*.“

Zvedl váček a rozvázal šňůrku. „Tak, vážení. Dáme se do toho. Budete přistupovat po jednom. Sáhnete dovnitř. Vytáhnete si papírek. Přečtete ho nahlas.“ Hřmotný muž se usmál a několikrát povzbudivě kývl. Lalok pod bradou se mu zhoupl nahoru a dolů. „První zájemce?“

Nikdo se ani nepohnul. Lina zírala na desku lavice. Nastalo dlouhé, trapné ticho. Konečně vyskočila Lizzie Biscová, dívka, která patřila k Lininým nejlepším kamarádkám. „Já bych chtěla,“ pronesla napjatým zvonivým hláskem.

„Výborně. Pojd' sem.“

Lizzie vykročila ke starostovi. Jak stála vedle něj, zrzavými vlasy připomínala rozsvícenou lampičku.

„Tak si vyber.“ Starosta k ní natáhl ruku se sáčkem a druhou si založil za záda, jako by chtěl naznačit, že se osudu do toho nemíní nijak vměšovat.

Lizzie zalovila v pytlíku a vytáhla pečlivě složený papírek. Opatrně ho rozbalila. Lina neviděla, jak se kamarádka tváří, ale slyšela zklamání v jejím hlase, když Lizzie nahlas přečetla: „Úředník v Hlavním skladu.“

„Znamenitě,“ poznamenal starosta. „Velmi důležité poslání.“

První absolventka se těžce vlekla zpátky do lavice. Lina se na ni zkusila usmát, ale spolužačka se tvářila kysele. Úředník v zásobovacím skladu se nijak zvlášť nenadřel, ale byla to dost nudná práce. Musel sedět za dlouhým pultem a přijímat objednávky emberských obchodníků. Na jejich základě pak posílal donašeče do rozlehlých podzemních skladišť pod ulicemi města. Tyto prostory sloužily jako zásobárna nejrozmanitějších věcí, jaké mohli zdejší obyvatelé potřebovat: přechovávaly se tu konzervované potraviny, oblečení, nábytek, pokrývky, žárovky, léky, nádobí, papír, mýdlo, další žárovky... Úředník seděl celý den nad listinami, zaznamenával do nich objednávky zboží i to, jaké zboží bylo vyexpedováno. Ale Lizzie nesnášela, když ji nutili klidně sedět – nejradši byla v jednom kole. Ta by potřebovala něco živějšího, přemítala její kamarádka Lina. Třeba stát se poslem, což bylo povolání, po kterém sama toužila. Poslové běhají celý den po městě, všude se dostanou, všechno vědí.

„Další,“ vybídl třídu starosta.

Tentokrát se zvedli naráz hned dva žáci, Orly Gordonová a Chet Noam. Ale Orly rychle přistála zpátky na židli. Ke stupínku se hrnul Chet.

„Tak do toho, mladíku,“ vyzval ho starosta.

Chet poslechl, vylovil papírek a rozložil ho. „Pomocník elektrikáře,“ přečetl a jeho široká tvář se rozzářila úsměvem od ucha k uchu. Lina zaslechla, jak někdo sykl. Pak si všimla Doona, jak si tiskne dlaň k puse.

Absolventi emberské školy nikdy předem nevěděli, jaká povolání budou pro daný rok v nabídce. Některá léta bylo ve starostově sáčku dost slušných míst, jako třeba pomocník v zahradnictví, pomocník hodináře nebo posel, a nenabízela se žádná odpudivá lopota. Jindy se do nabídky přimíchala i povolání typu opravář potrubí, odklízeč odpadků nebo seškrabovač plísň. Ale rok co rok se dalo počítat aspoň se dvěma místy pro pomocníka elektrikáře. Práce na opravách elektrického vedení patřila k nejdůležitějším činnostem v Emberu a téhle profesi se ve městě věnovalo nejvíc lidí.

Další byla na řadě Orly Gordonová. Vytáhla si pomocníka opraváře budov. To se k ní hodilo: Orly byla od rány a dřiny se nebála. Vindie Chanceová se stala zahradnickou pomocnicí. Když se vracela do lavice, šťastně se na Linu zašklebila. Linu napadlo, že se spolužačka dostane ke Clary. Ta má ale štěstí. Zatím si ještě nikdo nevylosoval nic hrozného. Třeba jsou pro letošek v sáčku samá dobrá místa.

Tohle pomyšlení jí dodalo odvahu. A taky ji už z toho úzkostného vyčkávání rozbolelo břicho. Takže když se Vindie posadila – dřív než stačil starosta zavolat „Další!“ –, Lina vyskočila a zamířila k tabuli.

Sáček ušitý z vybledlého nazelenalého plátna byl nahoře stažený černou šňůrkou. Dívka na okamžik zaváhala, ale pak strčila ruku dovnitř a osahávala bříšky prstů okraje

papírků. Žaludek se jí zhoupł, jako by skákala do hlubin. Jeden z nich vytáhla.

Rozbalila ho. Před ní se objevila malá písmenka, pečlivě vykroužená černým inkoustem. OPRAVÁŘ POTRUBÍ, stálo na lístečku. Zírala na ně.

„Přečti to prosím nahlas,“ pobídl ji starosta.

„Opravář potrubí,“ zašeptala zaskočená Lina.

„Neslyšíme!“ pokáral ji starosta.

„Opravář potrubí,“ zopakovala Lina. Hlas se jí zlomil. Z lavic se ozvaly soucitné povzdechy. Dívka se s očima sklopenýma k zemi vrátila na své místo a sesula se na židli.

Opraváři potrubí pracovali v hlubokém podzemním bludišti pod Hlavním skladem, kudy vedlo vodovodní potrubí a kanalizace. Jejich povinností bylo ucpávat díry a vyměňovat zrezivělé díly. Byla to práce vlhká, lezavá – a taky pořádně nebezpečná. Potrubím proudila rychlá podzemní řeka. Tu a tam do ní někdo spadl a zmizel nadobro. Lidé se navíc občas ztráceli v tunelech, pokud se zatoulali příliš daleko.

Lina se zoufale zadívala na písmeno B, které kdysi dávno někdo vyryl do její lavice. Skoro všechna povolání byla lepší než opravář potrubí. Kdyby si mohla vybrat, vedle vysněného posla by nejradši pracovala jako zahradnická pomocnice. Dostala by se tak ke Clary, která spravovala skleníky a kterou znala odmalička. Byla by docela spokojená i jako pomocnice lékaře, protože by pomáhala obvazovat rány a rovnat kosti. Lepší by bylo dělat i metaře nebo vozku – aspoň by zůstala na povrchu, pracovala by mezi lidmi a měla by kolem sebe volný prostor. Pomyslela si, že pracovat na opravách v Potrubí musí být stejné jako nechat se pohřbít zaživa.

Spolužáci si mezitím losovali další povolání. Nikdo už si nevytáhl takovou hrůzu jako Lina. Konečně se ze židle zvedl i poslední absolvent a zamířil ke stupínku.

Byl to Doon. Obočí se mu proměnilo v jedinou napjatou linku, jak se na úkon soustředil. Lina si všimla, jak zatíná prsty do dlaní.

„Tak honem,“ pobídl ho starosta. „Čti.“

Doon rozbalil lísteček. „Posel.“ Zamračil se, zmuchlal papír a zahodil ho na podlahu.

Lina zalapala po dechu. Celá třída zašuměla úžasem. Proč by se měl někdo zlobit, že si vylosoval posla?

„Jak se to chováš!“ vybuchl pobouřeně starosta. Zbrunátněl a vypouklil oči. „Okamžitě se vrať na místo!“

Doon kopl do zmuchlaného papírku a ten se odkutálel do rohu. Pak odklopýtal zpátky do lavice a sesul se na židli.

Starosta se přerývaně nadechl a zlostně zamrkal. „Nevděčníku,“ sykl a vztekle si měřil Doona pohledem. „Taková opovážlivost! Žáci by měli toužit pracovat pro město z celého srdce! Ember bude prospívat, jenom když my všichni... občané... vyvineme... veškeré úsilí.“ Zatímco ze sebe vyrážel jednotlivá slova, zdvihl přísně ukazováček a přejížděl pohledem z jednoho žáka na druhého.

„Jenže Ember neprospívá!“ vykřikl Doon. „Tady je všecko na pytel!“

„Mlč!“ houkl starosta.

„Všecko jsou to jen kecy!“ ohradil se Doon. Vyskočil z lavice. „Světlo už zhasíná každou chvíli! A taky věčně něco chybí! Zásoby docházejí! Jestli s tím někdo něco neudělá, stane se něco hrozného!“

Lina naslouchala s bušícím srdcem. Co to s tím Doonem je? Proč se tak rozčiluje? Bere všechno moc vážně. Vždycky se tak choval.

Slečna Thornová popošla k chlapci a položila mu ruku na rameno. „Posad’ se,“ vyzvala ho mírně. Ale Doon zůstal stát.

Starosta tiše zuřil a pár vteřin nebyl schopen slova. Pak ze sebe vymáčkl pousmání a odhalil úhlednou řádku zašedlých zubů. „Slečno Thornová,“ oslovil výhružně učitelku, „kdo je ten mladý muž?“

„Doon Harrow,“ ozval se vztekle chlapec.

„Budu si tě pamatovat,“ slíbil mu starosta a loupil po nezdvoračkovi zlověstným pohledem. Vzápětí věnoval třídě zářivý úsměv.

„Gratuluji vám, vám všem,“ pronesl nabubřele. „Vítejte v emberském pracovním procesu. Slečno Thornová, milí absolventi... děkuji vám.“

Chvatně si s učitelkou potřásl rukou a zmizel ze dveří. Bývalí žáci popadli čapky a kabáty a vyhnuli se z místnosti. Lina se na chodbě přidala k Lizzii, která ji politovala: „Chudinko! Měla jsem dojem, že jsem si vytáhla pěkně pitomý místo, ale ty to máš mnohem horší. Ve srovnání s tebou mám vlastně kliku.“ Sotva vyšly ze školy, Lizzie se s kamarádkou rozloučila, jako by Lina chytila nějakou odpornou nemoc, kterou by se od ní mohla nakazit.

Nešťastná dívka se na okamžik zastavila na schodech před školou a zadívala se na náměstí Ticha, které ve spěchu křižovali chodci, zachumlaní do kabátů a šál, nebo se spolu bavili ve dvojicích či hloučcích v ostrůvcích světla z velkých reflektorů. K Domu shromáždění uháněl chlapec v červené bundě poslů. Nějaký muž táhl vozík, vrchovatě naložený pytli brambor. V okolních budovách zářily nazlátlým světlem řady oken.

Lina si povzdychla. Tady toužila pracovat – tady, kde se něco děje, kde město žije. Ne v podzemí!

Vtom jí někdo poklepal na rameno. Užasle se obrátila a spatřila Doona. Hubenou tvář měl pobledlou. „Nechceš si to se mnou vyměnit?“ zeptal se.

„Vyměnit?“ opakovala nechápavě.

„Práci. Nechci ztrácet čas tím, že bych dělal posla. Chci zachránit město, ne pobíhat po ulicích a roznášet klepy.“

Lina na něj zírala s otevřenou pusou. „To bys radši dělal v *Potrubí*?!“

„Chtěl jsem si vylosovat elektrikářského pomocníka,“ připustil Doon. „Ale Chet se mnou měnit nechce, ani se mu nebudím. A *Potrubí* taky ujde.“

„Ale proč?“

„Protože v *Potrubí* je generátor,“ vysvětlil Doon.

Lina o tom generátoru pochopitelně věděla. Byl to přístroj, který nějakým záhadným způsobem měnil sílu řeky v energii, jež poháněla město. Když člověk stál na Klepířském náměstí, cítil pod nohama jeho hluboké dunění.

„Musím se k němu dostat,“ pokračoval Doon. „Já... teda... podle mě by se mělo začít u něj,“ usoudil a vrazil si ruce do kapes. „Tak co,“ ozval se po chvíli, „vyměníme si to?“

„Jasně!“ vykřikla Lina. „Posla jsem chtěla dělat ze všeho nejvíc!“ Podle jejího názoru to vůbec nebyla ztráta času. Když si lidé potřebovali něco sdělit, nemohli se pokaždé harcovat přes celé město, aby se sešli. Poslové lidi spojovali. A i kdyby jejich práce nebyla zrovna nejdůležitější – Lině na tom nezáleželo. Pro ni bylo hlavní, že jí tohle zaměstnání padne jako ulité. Milovala běhání. Mohla by běžet v jednom kuse. Taký hrozně ráda zkoumala všechna zákoutí a uličky ve městě, které musel mít každý posel v malíčku.

„Tak jo,“ oddychl si Doon. Podal Lině zmuchlaný lísteček, který zřejmě sebral při odchodu z podlahy. Lina

sáhla do kapsy, vylovila svůj úhledný papírek a věnovala ho chlapci.

„Díky,“ zamumlal Doon.

„Není zač,“ odpověděla dívka. Tělem jí procházely vlny radosti, které ji nutily do běhu. Vyřítla se dolů po schodech, brala je po třech, a pádila pak celou cestu Širokou ulicí až domů.

Zpráva pro starostu

Do školy i ze školy chodila Lina pokaždé jinudy. Někdy, jen aby si dopřála nějakou změnu, to vzala oklikou kolem Jiskřivého náměstí nebo horem kolem ševcovských krámků v Deputátní. Ale dnes si vybrala tu nejkratší trasu. Už se nemohla dočkat, až dorazí domů a poví tu báječnou novinu ostatním.

Běžela ulicemi Emberu rychle a bez námahy. Každé nároží, každý průchod a každou uličku znala jako své boty. Vždycky přesně věděla, ve které části města je, i když jeho ulice se jedna druhé dost podobaly. Všechny lemovaly stejně staré patrové domy s dávno oprýskanými dveřními a okenními rámy. V přízemí se nacházely obchody a nad nimi byty Embeřanů. V místech, kde končilo průčelí a začínala střecha, byly na domech umístěny řady reflektorů: velkých lamp kuželovitého tvaru, z nichž se linula sytá zlatavá záře.

Kamenné stěny, osvětlená okna, obrysy lidí – to všechno se teď kolem Liny jen nezřetelně míhalo. Její štíhlé nohy

byly nezvykle pružné jako dřevo luku, které se ohýbá a zase narovná. Probíhala kolem překážek – rozbitého nábytku, který čekal na hromadách, až ho odvezou sběrači odpadků, sporáků a lednic, které se už nedaly opravit, i prodavačů, kteří seděli na obrubnicích a kolem sebe měli rozložené zboží. Přeskakovala všelijaké pukliny a výmoly.

Když dorazila do Topůrkové, trochu zpomalila. Ulice se nořila do stínů. Čtyři z jejích reflektorů byly rozbité a nikdo se neměl k tomu, aby je spravil. Lina si na okamžik vybavila všechny ty divoké zvěsti, které kolovaly o žárovkách: že některé typy už nadobro došly. Na to, že se věci nedostává, už byla zvyklá tak jako ostatní Embeřané – ale žárovky prostě dojit *nesmějí!* Kdyby neměli žárovky do pouličních reflektorů, světlo by už svítilo jen uvnitř domů. A co potom? Jak by se lidé ve městě pohybovali, kdyby v ulicích zavládla černočerná tma?

Hluboko v Linině duši zahlodal červík hrůzy. Vzpomněla si na Doonův výbuch tehdy ve třídě. Že by na tom město bylo opravdu tak špatně, jak tvrdil spolužák? Nechtělo se jí tomu uvěřit a radši ty myšlenky pustila z hlavy.

Když zabočila do Topůrkové, znovu zrychlila. Proběhla kolem fronty zákazníků před stánky se zeleninou, kteří tu stáli s nákupními taškami zavěšenými na předloktí. Na rohu Olivové uskočila před hloučkem pradelů, kteří se kolébali středem ulice obtížením ranci prádla, a několika stěhováky odnášejícími rozbitý stůl. Prosmýkla se kolem metaře, který vířil koštětem prach. Mám kliku, prolétlo jí hlavou, že jsem dostala tuhle práci. A mám ji díky Doonu Harrowovi – ze všech Embeřanů zrovna díky němu!

Když byli Lina a Doon menší, hodně se spolu kamarádili. Zkoumali nenápadné zadní uličky a zákoutí města skrytá ve stínech. Ale ve čtvrté třídě se rozkmotřili. Všechno začalo jednoho odpoledne během volné hodiny, když si jejich

spolužáci hráli na schodech před školou. „Dokážu brát tři schody naráz!“ vychloubal se někdo. Další děti se okamžitě přidaly. „Dokážu udělat stojku o sloup!“ „A já dokážu přeskočit popelnici!“ A jakmile některé z dětí předvedlo, že to doopravdy svede, další se přidávaly a chlubily se svou šikovností.

Lina dokázala udělat skoro všechno, čím se spolužáci kasali, a to vědomí ji rozdivočilo. Zakřičela na ně z plných plic: „Dokážu vyšplhat na stožár lampy!“ Děti na vteřinu zmlkly a ohromeně se na ni zadívaly. Zato Lina nezaváhala ani na okamžik. Rozběhla se přes ulici, skopla z nohou boty i ponožky a přilepila se k chladnému kovu stožáru. Vzepřela se bosými chodidly a začala se posunovat vzhůru. Jenže moc vysoko nedolezla, protože jí podklouzly ruce. Pustila se a po zádech spadla dolů. Děti se rozesmály a Lina se k nim vzápětí přidala. „Netvrdila jsem, že dokážu vyšplhat až k lampě!“ vysvětlovala udýchaně. „Řekla jsem jenom, že dokážu vyšplhat na stožár.“

Další děti ji zkoušely napodobit. Lizzie si nestáhla ponožky – tvrdila, že ji moc zebou nohy –, proto sklouzla na zem hned. Fordy Penn zase nebyl dost silný, takže se dostal stěží půl metru nad zem. Po něm přišel na řadu Doon. Stáhl si boty a ponožky a srovnal je úhledně vedle sloupu. Pak oznámil svým obvyklým zachmuřeným hlasem: „Vylezu až nahoru.“ Obemkl stožár rukama a začal se soukat vzhůru, odrážel se při tom nohama a přidržoval se křečovitě koleny. Vytahoval se výš, ještě výš – byl už výš než předtím Lina... ale najednou i jemu ruce sklouzly a zřítíl se k zemi. Přistál na zádech a nohy mu legračně trčely ve vzduchu. Lina se rozhihňala. Nehodilo se to – co kdyby si tím pádem ublížil? Jenže vypadal tak směšně. Nedokázala si prostě pomoci.

Doon si naštěstí neublížil. Mohl vstát, zasmát se tomu a jít si po svém, jenže tenhle kluk nikdy nedokázal nic hodit

jen tak za hlavu. Když slyšel, jak se mu Lina a ostatní děti posmívají, tvář mu potemněla hněvem. „Sklapni,“ zasyčel na Linu. „Dostal jsem se vejš než ty! A stejně to byl pěkně pitoměj nápad. Šplhat na stožár! Něco takovýho mohlo napadnout fakt jen tebe!“ Zrovna když to s brunátným obličejem vykřikoval, vynořila se ze školy jejich učitelka, slečna Polsterová. Na nic nečekala, popadla Doona za límec a odvěkla ho přímo do ředitelny. Tam si vyslechl pokárání, které si podle svého nejhlubšího přesvědčení vůbec nezasloužil.

Od toho dne se na sebe Lina a Doon na chodbách školy sotva podívali, když se míjeli. Nejdřív proto, že oba soptili nad tím, co se toho dne ve škole přihodilo. Doonovi se nelíbilo, že se stal terčem posměchu, a Lině zase to, jak na ni křičel. Časem vzpomínka na „stožárový incident“ vybledla, ale dřívější kamarádství vzalo zasvé. Teď, ve dvanácti, se k sobě chovali jako úplně obyčejní spolužáci. Lina se kamarádila s Vindií Chanceovou, Orly Gordonovou a nejvíc ze všeho se zrzavou Lizzií Biscovou, která uměla běhat skoro tak rychle jako Lina a pusa jí jela ještě třikrát rychleji.

*

Když teď Lina pospíchala domů, cítila k Doonovi překypující vděk a pevně doufala, že dole v Potrubí nepřijde k úhoně. Třeba by se mohli zase začít kamarádit. Ráda by se ho vyptala, jak to pod městem vypadá. Zajímalo ji to.

Když doběhla do Žulové, narazila na Clary Laineovou, která nejspíš mířila do svých skleníků. Clary na Linu zamávala a zavolala: „Tak co?“ Lina vyhrkla: „Posel!“ a uháněla dál.

Dívka bydlela na Brkovém náměstí nad obchodem s přízí, který vedla její babička. Když se vřítla do krámku, už na prahu vybuchla: „Babi! Jsem posel!“

Tenhle prostor býval kdysi pečlivě vedeným krámkem, v jehož policích měly každé klubíčko příze a každá špulka nití pevně stanovené místo. Všechno pocházelo z roztrhaných oděvů, které už byly moc vetché na to, aby se daly ještě vyspravit. Babička párala svetry a stříhala šaty, bundy a kalhoty na kousky, ze kterých se pak daly vypárat nitě. Ty pak navíjela na špulky a prodávala lidem, kteří si dali šít nové šaty.

Ale poslední dobou byl v krámku hrozný nepořádek. Z klubek visely dlouhé konce nenamotané příze a bavlnky, ještě donedávna roztríděné podle barev, se teď mísily v policích: hnědá a šedá hned vedle nachové, okrové, olivově zelené a tmavomodré. Babiččini zákazníci museli navíc strávit spoustu času tím, aby odmotali rezavě červenou od blátivě hnědé, nebo aby našli koneček vlákna v zašmodrchaném klubku. Majitelka obchodu už většinou jen podřimovala mezi poličkami v houpacím křesle.

Tam seděla i ve chvíli, kdy do krámku vtrhla Lina se svou novinou. Dívka si všimla, že se babička zapomněla učesat. Vlasy jí trčely z hlavy v bujných bílých kudrlinkách.

Stařenka se postavila a na tváři se jí objevil zmatený výraz. „Ty nejsi posel, děvečko. Jsi ještě školačka,“ pronesla káravě.

„Babi, dneska byl přece Den rozřazení! Dostala jsem svou první práci. Budu posel!“

Babiččiny oči se rozsvítily. „Už si vzpomínám!“ vyhrkla a spráskla ruce. „Posel, to je přece báječná práce! Určitě budeš nejlepší.“

Linina sestřička se na nejistých nožkách vykolébala zpoza pultu. Měla baculatou tvářičku a kulaté hnědé oči. Na

temeni měla culík vlasů, který trčel vzhůru a byl převázaný červenou bavlnkou. Natáhla se po dívčích kolenou. „I-ina, I-ina!“ vyhrkla.

Lina se k ní sehnula a vzala ji za ruce. „Poppy, tvoje velká ségra dostala super práci! Máš radost? Seš na mě pyšná?“

Poppy odpověděla něco, co vyznělo jako „Šišnášišnášišná!“ Lina zvedla sestřičku do náruče a roztančila se s ní po krámku.

Milovala ji tolik, až ji z toho píchalo pod žebry. S babičkou to byly jediné příbuzné, které jí na světě zbyly. Když ve městě před dvěma lety zase řádila kašlová nemoc, vzala Lině tatínka. A maminka, která pár měsíců nato přivedla na svět Poppy, zemřela po porodu. Lině se po rodičích stýskalo tak strašně, že ji z toho bolelo u srdce stejně jako z lásky k Poppy. Jenže tahle bolest za sebou nechávala jen prázdnotu.

„Kdy máš začít?“ zajímala se babička.

„Zítra,“ odpověděla Lina. „V osm ráno se mám hlásit na dispečinku.“

„Ty se jako posel proslavíš,“ pronesla přesvědčeně babička. „Budeš nejrychlejší a nejlepší.“

Lina odnesla Poppy v náruči nahoru do bytu. Měl jen čtyři místnosti, ale bylo v něm tolik věcí, že by to naplnilo i dům s dvaceti místnostmi. Věci, které patřily Lininým rodičům, prarodičům, a dokonce i *jejich* praprarodičům – vysloužilé, rozbité, polámané a pomíchané věci, které se stokrát a tisíckrát opravovaly, předělávaly nebo přešívaly... Embeřané totiž jen zřídka kdy něco vyhazovali. Snažili se ze všeho vytěžit, co se ještě dalo.

A tak u Liny doma pokrývaly podlahu rozedrané koberečky, které ji sice zateplovaly, jenže se po nich špatně chodilo. U stěny stála prosezená pohovka na čtyřech

baculatých dřevěných nožkách. Na ní se kupilo tolik polštářů a deček, že když si chtěl člověk sednout, musel jich nejdřív pár odložit na zem. U protější stěny trůnily dva vratké stolky se změtí talířů a lahviček, šálků a misek, vidliček a lžic, které se k sobě vůbec nehodily... Mezi nádobím ležely hromádky pomačkaných papírů, kousky drátů stočených do ježatých kotoučků a taky pár špačků tužek. V pokoji stály i čtyři lampy: dvě velké na podlaze a dvě malé na stolech. Vysoko u stropu byly v nepravidelné řádce zatlučené skoby, na kterých visely kabáty, šály, župany a svetry. Vedle nich se vyjímal police s hrnci a pánvemi, zavařovačky s nečitelnými štítky a krabice knoflíků, špendlíků a připínáčků.

Tam, kde stěny nezakrývaly police, visely nejrůznější dekorace: nálepka z broskvového kompotu, několik suchých zažloutlých květín, proužek vybledlé nachové látky. A taky obrázky. Lina v nich zachytila své fantazie. Nabízely pohled na město, které vypadalo trochu jako Ember – až na to, že budovy v něm byly daleko světlejší, vyšší a měly mnohem víc oken.

Jeden z výkresů spadl na podlahu. Lina ho zvedla a zavěsila zpátky na skobičku. Na chvíli se zastavila a přejížděla pohledem po svých výtvorech. Malovala pořád totéž město, zas a znovu. Někdy zdálky, jindy si vybrala jednu budovu a zachytila ji do nejmenších podrobností. Kreslila ulice, pouliční lampy, vozíky. Někdy se pokusila namalovat i jeho obyvatele, ale portréty jí moc nešly – udělala lidem vždycky moc malé hlavy a pavoučí ruce. Jeden obrázek znázorňoval, jak ji ti cizí měšťané zdraví, když se k nim Lina blíží – první člověk odjinud. Hádali se mezi sebou, kdo návštěvu přivítá jako první.

Lina viděla město ve svých představách v tak zřetelných obrysech, že jí připadalo naprosto skutečné, i když si

uvědomovala, že to není pravda. Věděla to z *Knihy města Ember*, ze které se učily všechny děti ve škole. „Město Ember postavili před dávnými lety Stavitelé,“ psalo se v ní. „Jeho zlatá záře je posledním útočištěm světla v temnotě. Za hranicemi Emberu se všemi směry rozkládá neproniknutelná čern.“

Lina už byla mnohokrát na hranicích města. Stála na okraji hromad odpadků a zírala do tmy, která obklopovala jejich svět – dívala se na Neznámá území, kam se ještě nikdy nikdo nevydal... Nebo to zkusil, ale vzápětí se vrátil. Ani z Neznámých území nikdy nikdo nepřicestoval do Emberu. Pokud bylo známo, kolem se rozprostírala jen nicota. Ale Lina si stejně přála, aby to město z jejich představ bylo skutečné. Ve fantazii vypadalo přece tak krásně, tak opravdově. Někdy se do něj až bolestně toužila vypravit a vzít všechny Embeřany s sebou.

Ale v tuhle chvíli o svém vysněném městě nepřemýšlela. Dneska byla šťastná i doma. Posadila Poppy na pohovku. „Počkej tu na mě,“ přikázala jí a vydala se do kuchyně. V ní stál elektrický sporák a lednička, která už dávno nefungovala a sloužila jen jako skříňka na sklenice a talíře, ke kterým se tak Poppy nemohla dostat. Nad ledničkou visely police s dalším nádobím, se zavařovačkami, lžicemi a noži, s natahovacími hodinami, které babička pořád zapomínala seřizovat, a taky s dlouhou řadou plechovek. Lina se v zásobách snažila dodržovat abecední pořádek, aby vždycky rychle našla to, co potřebovala. Jenže babička v tom ustavičně dělala zmatek. Lina viděla, že teď je čočka na konci řady a zelí skoro na začátku. Natáhla se po Batolecí výživě (nebyla na začátku, ale až za čočkou) s vařenou mrkví, otevřela ji, slila tekutinu do šálku a dušenou mrkev vyklopila do talíře. Pak odnesla jídlo sestřičce na pohovku.

Poppy se napila mrkvové šťávy a pobryndala si bradičku. Pak snědla trochu dušené mrkve a zbytek rozpadala po polštářích na pohovce. Lina v tu chvíli cítila téměř bezbřehé štěstí. Přece si zrovna teď nebude lámat hlavu s osudem města. Už zítra z ní bude posel! Otřela sestřičce z bradičky oranžovou šťávu. „Neboj,“ prohodila chlácholivě. „Bude to dobrý.“

*

Dispečink sídlil v Jetelové ulici, kousek od Domu shromáždění. Když tam Lina ráno dorazila, přivítala ji kapitánka poslů Allis Fleeryová, kostnatá žena s bledýma očima a vlasy v barvě prachu. „Náš nováček,“ představila Linu kolegům. Devět mladých mužů a žen se na posilu přívětivě usmívalo a pokyvovalo jí na pozdrav. „Tady mám pro tebe bundu,“ oznámila Allis a podala Lině součást uniformy, podle které se poslové dali snadno rozeznat. Dívce byla trochu velká.

Hodiny na věži Domu shromáždění začaly burácivě odbíjet. „Osm hodin!“ vykřikla kapitánka Fleeryová. Zamávala vyhublou pravačkou. „Zaujmout pozice!“ Jakmile hodiny odbily posedmé, poslové se rozprchli do všech stran. Kapitánka se obrátila k Lině. „Tvoje stanoviště je na Sýpkovém náměstí,“ oznámila jí.

Lina přikývla a chtěla vyrazit, ale kapitánka ji přidržela za límec. „Ještě jsem ti nevysvětlila pravidla,“ připomněla dívce a zvedla kostnatý ukazováček. „Tak zaprvé: když ti zákazník předá zprávu, zopakuješ ji před ním, aby sis byla jistá, žeš mu správně rozuměla. Zadruhé: nikdy si nesundávej červenou bundu, protože lidé tě musejí hned poznat. Zatřetí: pospěš si. Zákazníci platí za každou zprávu

dvacet centů, bez ohledu na to, jakou dálku s ní musíš běžet.“

Lina přikývla. „Běhám slušně,“ pochlubila se.

„Začtvrté,“ pokračovala nevzrušeně kapitánka, „zprávu smíš vyřídit výhradně osobě, které je určena. Nikomu jinému.“

Lina znovu přikývla. Zhoupala se na patách, celá netrpělivá a rozdyčtělá.

Kapitánka Fleeryová se usmála. „Tak honem,“ zavelela a Lina vyrazila.

Připadala si silná, neúnavná, udržovala pravidelné tempo. Když probíhala kolem správčárny nábytku, zahlédla svůj obličej ve výloze. Líbilo se jí, jak jí dlouhé tmavé vlasy poletují kolem tváří, jak se jí míhají štíhlé nohy v černých ponožkách, jak rudá bunda na dálku září. Obličej, který jí vždycky připadal spíš bezvýrazný, najednou obdivuhodně prokoukl a zkrásněl. Snad proto, že byla tak šťastná.

Sotva doběhla na Sýpkové náměstí, ozval se výkřik: „Jé, posel!“ Její první zákazník! Byl to stařík Natty Prine, který na ni volal z lavičky, kde v jednom kuse vysedával. „Pro Raveneta Parsonse, Tkanicové náměstí 18,“ objednával si. „Pojď blíž, holka.“

Lina se ke staříkovi naklonila a přiblížila ucho co nejbliž k jeho ochmýřeným rtům.

Starý muž důrazně pronesl: „Sporák se rozbil, nechod’ na večeri. Opakuj to.“

Lina poslušně zopakovala zprávu.

„Dobře,“ pochválil ji pan Prine. Vtiskl Lině do dlaně dvacet centů a dívka se rozběhla přes město na Tkanicové náměstí. Tam objevila starého Raveneta Parsonse, jak klimbá na podobné lavičce. Odrecitovala mu zprávu.

„Ta zatracená lemra,“ zavrčel děda. „Línej jako veš. Nechce se mu vařit, holomkovi. Nebudu vodpovídat.“

Lina se rozběhla zpátky na své stanoviště na Sýpkovém náměstí a cestou minula skupinku Věřících. Stáli v kroužku, drželi se za ruce a zpívali jeden z těch jásavých žalmů. Lině se zdálo, že počet Věřících v poslední době prudce stoupá. Netušila, čemu věří, ale nejspíš je to činilo šťastnými. Věřící se v jednom kuse culili.

Další zákaznicí byla paní Polsterová, která Linu učila ve čtvrté třídě. V jejích hodinách se týden co týden museli učit z paměti celé pasáže z *Knihy města Ember*. Paní Polsterová měla po zdech rozvěšené kartičky se jmény všech žáků, kam si zaznamenávala jejich úspěchy i poklesky. Když udělali něco dobře, nakreslila vedle jejich jména zelený puntík. Když špatně, objevil se tam červený. „Musíte se naučit, děti,“ opakovala jim do omrzení zvučným hlasem s dokonalou výslovností, „v čem spočívá rozdíl mezi dobrým a špatným. Když se to jednou naučíte –“ V tomhle místě se pokaždé zarazila a zabodla do třídy ukazováček. Děti pak její větu poslušně dokončily: „– vyberete si vždycky správně.“ A paní Polsterová za všech okolností věděla, jaká možnost je ta správná.

A teď se k Lině její bývalá učitelka znovu skláněla a pečlivě vyslovovala. „Annisette Lafrondové, Bzučivá 39. Vyřídit následující,“ objednala si přísně. „Mojí důvěrou v tebe otřásl zjištění, jaké bezectné činnosti ses věnovala minulý čtvrtek. Zopakuj to, prosím.“

Lina to zvládla bez chyby až na třetí pokus. „Sakra, to už je na červený puntík,“ prohodila vesele, ale učitelku to podle všeho nepobavilo.

První den dopoledne Lina vyhověla devatenácti zákazníkům. Někteří po ní vzkazovali adresátům obyčejné věty typu: „Přijdu v úterý.“ „Kup cestou domů brambory.“ „Přijďte mi prosím opravit hlavní vchod.“ Zato nad jinými vzkazy Lina kroutila hlavou – třeba nad tím od paní učitelky

Polsterové. I když na tom teď nezáleželo. Nejzajímavější na téhle práci nebyly vzkazy, ale všechna ta místa, kam člověka jejich vyřizování zavedlo. Lina se tak dostala do domů lidí, které vůbec neznala, do skrytých průchodů a komůrek vzadu za krámky. Stačilo pár hodin, aby objevila spoustu nevšedních a pozoruhodných věcí.

Tak například: švadlena paní Sampleová musela nocovat na pohovce, protože měla celou ložnici až po strop nacpanou oblečením určeným k přešití. Doktorka Felinia Towerová měla na stěně obývacího pokoje zavěšenou lidskou kostru. Kosti byly pospojované černými šňůrkami. „Studuji ji,“ vysvětlila dívce, když spatřila její užaslý výraz. „Chci vědět, jak lidi drží pohromadě.“ V jednom domě na Prýmkové zase doručovala Lina vzkaz vyčerpanému muži, v jehož obývacím pokoji byla úplná tma. „Šetřím žárovky,“ vysvětlil jí ten pán. Když doručila zprávu do kavárny U Džbánu, zjistila, že místnůstka za lokálem slouží určité dny v týdnu jako klubovna pro lidi, kteří sem přicházejí diskutovat o Vážných záležitostech. „Myslíte, že z nás Neviditelní nespouštějí oči?“ zaslechla čísi otázku. „Možná,“ odpověděl další člen kroužku. Zavládlo dlouhé ticho. „Ale když se to vezme kolem a kolem, možná ne.“

To všechno ji pochopitelně zajímalo. Lina se strašně ráda dozvídala nové věci. A taky strašně ráda běhala. Ani na konci pracovního dne si nepřipadala vyčerpaná. Běháním jako by rostla i její odvaha. Dívka cítila, že miluje všechna místa, kam ji pochůzky zavedly, i všechny lidi, jejichž vzkazy vyřizovala. Zoufale si přála, aby jim mohla doručovat jen dobré zprávy, po kterých všichni tolik prahli.

Později odpoledne k Lině přistoupil mladík, který kladl nohy zvláště zešíroka. Jeho zjev byl vůbec dost podivný: měl dlouhý krk s velkým ohryzkem a tak mohutné zuby, jako by se co nevidět chystaly k hromadnému úprku z jeho

pusy. Ježaté černé vlasy mu trčely z hlavy do všech stran. „Mám vzkaz pro starostu, doručit přímo do Domu shromáždění,“ požádal. Odmlčel se, snad aby vynikla důležitost jeho poselství. „Pro starostu,“ opakoval. „Jasně?“

„Jasně,“ přikývla Lina.

„Dobře. Poslouchejte mě pozorně. Vyříd'te mu: doručení v osm. Vzkazuje Looper. Zopakujte to.“

„Doručení v osm. Vzkazuje Looper,“ zopakovala Lina. Nebyla to kdovíjak složitá zpráva.

„Bezva. Nečekejte na odpověď.“ Mladík jí podal dvacet centů a Lina se rozběhla za svým cílem.

Dům shromáždění stál na náměstí Ticha – hlavním emberském náměstí. V kamenné dlažbě byly tu a tam zapuštěné nohy laviček a taky sloupky cedulí s nápisy. Do Domu vedlo široké schodiště a jeho majestátní vchod lemovaly mohutné sloupy. Uvnitř se nacházela starostova kancelář. Dále tu byly kanceláře, kde se zaznamenávalo, které budovy nebo lampy potřebují opravit, která okna jsou vytlučena... ale třeba i proměnlivý počet obyvatel města. V Domě shromáždění měl svou kancelář taky opravář hodin, který se staral o emberské hodiny. Sídlila tady i stráž, jež dohlížela na dodržování emberských zákonů a tu a tam zavírala kapsáře nebo rváče do Cely, což byl přízemní domek se šikmou střechou, přilepený ze strany k hlavní budově.

Lina vyběhla po schodech a vřítla se dveřmi do rozlehlé vstupní haly. Vlevo byl recepční pult, za nímž vysedával strážný s cedulkou BARTON SNODE, PRACOVNÍK OSTRAHY, připíchnutou na mohutném hrudníku. Byl to rozložitý muž se širokými rameny, svalnatými pažemi a macatým zátylkem, a jeho malá kulatá hlava se střapatými černými vlasy, ostříhanými nezvykle nakrátko, jako by k tělu vůbec nepatřila. Mužova spodní čelist poněkud

přečnívala tu horní a mírně se pohybovala ze strany na stranu, jako by strážný bez ustání něco přežvykoval.

Když spatřil přibíhat Linu, přestal na chvíli žvýkat a jeho rty se maličko prohnuly, jak se snažil usmát. „Dobrý den,“ pozdravil dívku. „Copak vás k nám přivádí?“

„Mám vzkaz pro starostu.“

„Výborně, výborně.“ Barton Snode se ztěžka zdvihl. „Račte za mnou, prosím.“

Vedl Linu chodbou, která se strmě svažovala, a nakonec před ní otevřel důležitě vyhlížející dveře označené jako PŘIJÍMACÍ KANCELÁŘ.

„Tady prosím počkejte,“ vyzval ji. „Starosta má něco na práci ve sklepeních, ale za chvíli přijde.“

Lina vešla.

„Oznámím mu, že jste tady,“ pokračoval Barton Snode. „Posaďte se, prosím. Pan starosta je za chvilku u vás. Nebo za trochu delší chvilku.“ Pak odešel a pečlivě za sebou zavřel dveře. O vteřinku později je však zase otevřel a dovnitř nakoukla jeho kulatoučká hlava. „Co je to za zprávu?“

„Musím ji vyřídit osobně starostovi,“ prohlásila důležitě Lina.

„Ovšem, ovšem,“ opakoval strážný. Když za sebou zavíral podruhé, tvářil se nejistě. Možná je tu taky nový, napadlo Linu.

Přijímací kancelář působila omšelým dojmem, ale dívka odhadovala, že kdysi musela být velkolepá. Stěny byly vymalované temně rudou, ve které se místy objevovaly nahnědlé skvrny, jak malba opadávala. Napravo byly ještě jedny menší dveře. Podlahu pokrýval ošlapaný hnědý koberec a na něm stálo velké křeslo s rudým přehozem, který už od pohledu pořádně štípal. Kolem něj se krčilo několik menších křesílek. Na konferenčním stolku stála

čajová konvice s šálky, na velkém stole byl otevřený výtisk *Knihy města Ember*, jako by si z něj před chvílí někdo četl. Po stěnách visely portréty všech starostů města od Počátku času a jejich oči na hosty přísně shlížely zpod zašlého zaprášeného skla.

Lina seděla ve velkém křesle a vyčkávala. Nikde nikdo. Nakonec vstala a začala bloumat po místnosti. Naklonila se nad *Knihou města Ember* a přečetla si z ní několik vět: „Občané města nebudou žít v luxusu, nicméně prozíravost Stavitelů, kteří na Počátku času naplnili jeho skladiště, je vybavila vším potřebným, tedy veškerými předměty, které moudrý člověk může potřebovat.“

Otočila o pár stránek dál. „Hodiny na věži Domu shromáždění,“ četla dál, „odměřují čas dnem i nocí. Nikdy se nesmí zastavit. Jak bychom bez nich poznali, kdy nastal čas pracovat a učit se, kdy je čas odpočívat? Jak by správce světél zjistil, kdy rozsvítit a kdy zase zhasnout? Úkolem hodináře je natahovat věžní hodiny týden po týdnu a posunovat den za dnem jejich kalendář. Každý hodinář musí vykonávat svou povinnost zodpovědně a důsledně.“

Lina věděla, že všichni hodináři nebyli tak pečliví, jak po nich žádala *Knihy*. Doslechla se, že jeden z nich před pár lety zapomínal měnit datum, takže na ukazateli několik dní za sebou stálo *Středa, 38. týden roku 227*, než si toho někdo všiml. Někteří hodináři zase zapomínali hodiny natahovat, takže se občas v poledne nebo o půlnoci zastavily a pár hodin stály – což ve městě pro tu chvíli prodloužilo den nebo noc. Proto nikdo z obyvatel neměl valné ponětí, jaký letopočet od založení města se vlastně přesně píše – oficiálně byl rok 241, ale klidně mohl být rok 245, 239 nebo 250. Pokud však hodiny odbíjely víceméně pravidelně a světla se rozsvěcela a zhasínala podle ustáleného pořádku, zdálo se, že na tom nikomu nijak zvlášť nesejde.

Lina přestala číst a začala si prohlížet podobizny starostů. Sedmý starosta Podd Morethwart byl její prapra – nevěděla přesně, kolik pra – dědeček. Dívku napadlo, že její předek vypadá dost zasmušile. Měl podlouhlý obličej, koutky úst povislé a v očích podivně zoufalý výraz. Linu nejvíc uchvátil portrét čtvrté starostky Jane Larketové s vyrovnaným úsměvem a rozčuchanými černými vlasy.

Pořád nikdo nešel. Ani z haly se neozývaly žádné zvuky. Třeba na Linu zapomněli.

Dívka přešla k menším dveřím napravo a otevřela je. Za nimi se zvedalo schodiště. Když už tady musí čekat... třeba by mohla omrknout, kam ty schody vlastně vedou. Vydala se po nich a na úrovni prvního patra narazila na zavřené dveře. Opatrně je otevřela. Za nimi spatřila chodbu s dalšími zavřenými dveřmi. Vykročila do ní. Její kroky se hlasitě rozléhaly po dřevěné podlaze. Bála se, že ji někdo uslyší a přijde jí vyčinit. Nemá tady co pohledávat. Ale nikdo se neobjevoval, a tak zvědavá dívka postupovala neohroženě dál. Vyšplhala ještě o poschodí výš a stanula před dalšími zavřenými dveřmi.

Dům shromáždění byl jedinou budovou v Emberu, která měla dvě patra. Lina vždycky toužila vylézt na její střechu a pokochat se pohledem na město. Třeba odtud uvidí až za jeho hranice, do Neznámých území. A jestli to prosvětlené město z jejích obrázků doopravdy existuje, třeba bude někde tam...

Na vrcholku schodiště narazila na dvířka označená nápisem STŘECHA a bez námahy je otevřela. Na kůži pocítila chladný závan. Byla venku. Před ní se rozprostírala plochá střecha posypaná štěrkem a opodál se rýsovaly obrysy městské věže s hodinami.

Lina popošla až k okraji střechy. Odtud se dalo přehlédnout celé město Ember. Přímo pod ní se rozkládalo

náměstí Ticha, po kterém se hemžili chodci. Z výšky jí všichni připadali směšně maličcí. Ze širokého prostranství se do všech stran táhly osvětlené řady oken domů. Dívka se snažila dohlédnout co nejdál, až do Neznámých území, ale nepodařilo se jí to. Světla na okrajích města byla tak daleko, že jí splývala v souvislou mihotavou záři. Za ní už nebylo nic jiného než temnota.

Dívka zaslechla zezdola z náměstí výkřik. „Koukněte!“ zaječel kdosi. „Někdo je na střeše!“ Zhlédla, jak se pár lidí zastavilo a zahledělo se na ni. „Kdo to je? Co tam děláš?“ vykřikl další. Lidé se začali shlukovat do skupinek a za okamžik už stálo na schodech Domu shromáždění celé sročení. *Sleduj mě!* prolétlo Lině hlavou. Bylo jí do smíchu. Zamávala davu a zkusila zatančit pár kroků z hmyzího tance, který se naučila v lekci na Jetelovém náměstí. Přihlížející se rozesmáli a začali nadšeně volat.

Vtom se dvířka za Lininými zády zprudka rozlétla a proti dívce se vyřítil podsaditý strážný s ježatou černou bradkou. „Stůj!“ zařval na ni, i když se v tu chvíli ani nepohnula. Přiskočil k ní a chňapl ji za ruku. „Co tady děláš?“

„Byla jsem jen zvědavá,“ odpověděla Lina nejnevinnějším hláskem. „Chtěla jsem vidět město shora.“ Přečetla si cedulku na mužově hrudi. REDGE STABMARK, VELITEL STRÁŽÍ, stálo tam.

„Zvědavost člověka vždycky přivede do maléru,“ pronesl Redge Stabmark a naklonil se ze střechy, aby prozkoumal dav na náměstí. „Způsobila jsi pozdvižení.“ Vtáhl Linu zpátky do budovy a celá tři podlaží ji postrkoval po schodech před sebou. Když se dostali až do přijímací kanceláře, stál tam vyjevený Barton Snode a spodní čelist se mu pohybovala sem a tam. Vedle něj přešlapoval starosta.

„Tahle nezletilá způsobila poprask, pane starosto,“ ohlásil velitel stráží.

Starosta se na dívku pátravě zadíval. „Vzpomínám si na tebe. Viděli jsme se na Dni rozřazení. Že se nestydíš! To ses hezky vybarvila, děvče.“

„Nic jsem neudělala,“ bránila se Lina. „Jen jsem se dívala, jestli nejste někde nahoře. Potřebuju vám doručit zprávu.“

„Máme ji na pár dní zavřít do Cely, pane?“ navrhl velitel stráží dychtivě.

Starosta se zamračil a na okamžik zaváhal. „Jakou zprávu?“ zeptal se zčistajasna a naklonil se k Lině, aby mu mohla vzkaz odrecitovat do ucha. Dívka ucítla, že starosta páchne trochu jako rozvařený tuřín.

„Doručení v osm,“ zašeptala Lina. „Vzkazuje Looper.“

Starosta se neznatelně usmál. Pak se obrátil ke strážným. „Byla to dětinská nerozvážnost,“ zabručel. „Protentokrát to přehlédneme.“ Obrátil se k Lině. „Teď už budeš sekát dobrotu, rozumíš?“

„Ano, pane starosto,“ pípla Lina.

„A vy,“ pravil starosta a obrátil se k pracovníkovi ostrahy, kterému zahrozil tučným prstem, „se příště od návštěv nehněte... ani... na krok!“

Barton Snode zamrkal a dvakrát přikývl.

Lina se rozběhla ke dveřím. Na schodech před Domem shromáždění pořád postávali lidé. Když vyšla z budovy, začali jí někteří tleskat. Jiní se na ni mračili a častovali ji slovy jako „pošetilost“, „rošťáctví“ a „vytahování“. Lina se zastyděla. Nechtěla se přece vytahovat. Odspěchala Vydrovníkovou ulicí a dala se do běhu.

Doona si nevšimla, ale chlapec byl mezi těmi, kdo její výstup pozorovali. Vracel se právě domů z práce po prvním dni stráveném v Potrubí, když narazil na shluk lidí, kteří postávali na schodišti u Domu shromáždění a něčemu se chechtali. Byl unavený a promrzlý. Kalhoty měl promočené,

boty zablácené a ruce ušpiněné. Když zdvihl pohled k věžním hodinám a spatřil postavičku na střeše, okamžitě mu došlo, že je to Lina. Viděl ji, jak mává a poskakuje po střeše, a na okamžik ho napadlo, jaké to asi je ocitnout se tam nahoře, shlížet na město, smát se seshora na lidi a mávat jim. Když Lina vyšla z budovy, rád by se od ní dozvěděl víc, ale došlo mu, že je špinavý a že se ho spolužačka bude vyptávat na věci, na které jí neumí odpovědět. A tak se k ní obrátil zády a co nejrychleji pospíchal domů.

Emberské podzemí

První den se Doon vypravil do Potrubí plný odhodlání. Tohle byla konečně pořádná práce jako stvořená pro něj, místo, kde mohl dělat něco užitečného. Všechno, co se naučil ve škole, k čemu ho vedl táta a co zjistil vlastním přičiněním, se teď zúročí.

Otevřel těžké dveře do Potrubí a vešel dovnitř. Vzduch tady páchl vlhkem a plísní, ale Doonovi ta vůně připadala lahodná a přívětivá. Vykročil do chodby, kde na věšáčkách visely žluté pláštěnky. Na jejím konci objevil místnost plnou lidí. Někteří seděli na lavicích a natahovali si vysoké gumové holínky, jiní si zapínali pláštěnky a další zavěšovali náradí na opasky. Šatnou se nesla ozvěna ochraptělého pokřikování. Doon chvíli užasle přihlížel ode dveří. Toužil se k té činorodosti nějak připojit, jenže nevěděl jak.

Po chvíli se z davu vylouppl muž a natáhl k němu ruku. „Lister Munk, velitel Potrubní čety,“ představil se. „Ty

budeš ten novejš, vid'?' Jakou máš velikost – esko, emko, elko?'

„Emko,“ odpověděl Doon. Lister mu našel pláštěnku a holínky. Zvlášť boty byly tak prastaré, že jejich zelená guma popraskala, jako by ji obtáčely pavoučí sítě. Lister Doonovi předal taky opasek, na kterém visely hasáky a kladiva, kotouče drátu, izolační pásy a tuby s nějakou černou mastí.

„Dneska budeš v tunelu 97,“ vysvětloval Lister. „Půjde s tebou Arlin Frollová a ukáže ti, co máš dělat.“ Ukázal na drobnou pohlednou dívku s tak plavými vlasy, že se zdály skoro bílé. Měla je zapletené do copu, který jí splýval po pláštěnce. „Možná nevypadá, že se v těchto věcech vyzná, ale vem jed na to, že je třída.“

Doon si zapnul opasek a oblékl si pláštěnku, která kdovíproč páchla po zpocených nohách. „Tudy,“ ucedila Arlin bez pozdravu nebo úsměvu. Začala se tlačit davem dělníků ke dveřím s nápisem SCHODIŠTĚ a otevřela je.

Za nimi klesaly do hlubin kamenné schody. Na dno Doon nedohlédl. Kolem nich se vypínaly kolmé stěny z narudlých kamenů, které se leskly vlhkostí, a schodiště tu nemělo žádné zábradlí. Po stropě se táhl jediný drát, z něhož visely v pravidelných rozestupech žárovky. Na každém schodě se v prohlubních, které tu za ta léta vyšlapaly snad miliony kroků, držela voda.

Dvojice začala sestupovat po schodišti. Doon se soustředil na každý krok – v holínkách mu dalo dost práce, aby neuklouzl. Po chvilce uslyšel tlumený hukot. Zvuk byl zprvu tak tichý, až chlapci připadalo, že ho vnímá spíš žaludkem než ušima. Přibližoval se a sílil – že by nějaký stroj? Generátor?

Schodiště končilo u dveří označených nápisem HLAVNÍ TUNEL. Arlin je otevřela, a sotva vstoupili dovnitř, Doon si uvědomil, že ten zvuk nezpůsobuje stroj. Byl to hukot řeky.

Zůstal tiše stát s vytřeštěnými očima. Podobně jako většina Emberanů si s pojmem řeka spojoval jen tekoucí vodu. V duchu si představoval úzký, čirý proud podobný tomu, který vytékal z kohoutků v kuchyni, jenže mohutnější a ve vodorovné poloze místo svislé. Tohle však předčilo veškeré očekávání – nebyl to proud vody, ale doslova příval tekutiny burácející obrovským řečištěm. Řeka byla tak široká jako hlavní ulice v Emberu, vířila, pěnila a vystříkovala, hnala se kolem nich a v její rozbouřené černé vodě se odrážela světla. Doon jaktěživo neviděl, aby se něco tak rychle pohybovalo. Taký nikdy neslyšel tak ohlušující rachot.

Chodník, na kterém stáli, byl necelé dva metry široký a jeho konce se ztrácely ve tmě. Ve stěně, která ho lemovala, zely otvory. Chlapec si domyslel, že vedou do tunelů, které křížovaly podzemí města. Pod klenutým stropem visel drát, na kterém se houpaly jednotlivé žárovky.

Věděl, že se nacházejí někde pod severní částí Emberu. Ve škole se učili rozeznávat strany takhle: sever byl směr, kde tekla řeka. Na jihu se nacházely skleníky. Na východě stála škola. A západ byla prostě ta čtvrtá strana, kde nebylo nic pozoruhodného. Všechny tunely v Potrubí vedly od řeky na jih města.

Arlin se naklonila k Doonovi a zakřičela mu do ucha: „Půjdeme nejdřív na začátek řeky!“ Pak ho dlouho vedla hlavním tunelem. Míjeli další dělníky ve žlutých pláštěnkách, kteří Arlin zdravili pokývnutím a po jejím společníkovi se zvědavě ohlíželi. Asi za čtvrt hodiny dorazili na východní okraj Potrubí, kde řeka vyvěrala z široké průrvy v zemi a vířila tak divoce, až se její černá voda měnila v bílou pěnu a stříkala okolo, až byl Doon v obličejí celý mokrý.

Ve stěně napravo od nich byly široké dvojité dveře. „Vidíš?“ vykřikla Arlin a ukázala na ně.

„Jo!“ zahulákal Doon.

„Za nima je generátor!“

„Můžeme dovnitř?!“

„Jasně že ne!“ odsekla Arlin. „Na to musíš mít speciální povolení.“ Ukázala zpátky do hlavního tunelu. „A teď půjdeme na konec řeky.“

Vedla ho zase zpátky, kolem schodiště a potom na druhou stranu až k západnímu okraji Potrubí. Řeka tam vtékala do obrovského otvoru ve zdi a mizela v temnotě.

„Kam to vede?!“ podivil se Doon.

Arlin pokrčila rameny. „Nejspíš se zase ztrácí v podzemí. Tak teď najdeme tunel 97 a dáme se do práce!“ Vytáhla z kapsy pláštěnky složený papír. „Tohle je mapa!“ vysvětlovala. „Máš ji v kapse taky! Musíš koukat do mapy, jestli se chceš tady dole zorientovat!“ Mapa Doonovi připadala jako nekonečná stonožka. Řeka byla jejím tělem a od ní vedly tunely jako stovky dlouhatánských a všelijak propletených končetin.

Pokud se chtěli dostat do tunelu 97, museli projít bludištěm chodeb lemovaných zrezivělými trubkami, které rozváděly vodu do budov Emberu. Podlaha byla plná louží a do nich ze stěn tunelů stékala v hnědých čůrcích voda. Po stropě se stejně jako v hlavním tunelu táhl drát se žárovkami zalévajícími podzemní prostory tlumeným světlem. Doon se snažil vypočítat, jak hluboko v podzemí se ocitl. Od řeky ke stropu to muselo být podle jeho odhadu nějakých devět metrů. Nad nimi bylo skladiště, které mohlo být vysoké tak šest metrů. To znamená, že se teď nacházejí asi patnáct metrů pod zemí. Nad hlavami mají tuny zeminy, kamení a budov. Při té představě ho dloublo mezi lopatkami. Zvedl oči, jako by čekal, že se ta obrovská masa zřítí přímo na něj.

„Tak jsme tady,“ prohodila Arlin. Stála u otvoru, ze kterého tryskala voda a stékala na zem. „Musíme zavřít ventil, rozebrat koleno, nasadit novejš spoj a všechno to dát zase dohromady.“

S pomocí kladiv, hasáků, těsnění a černé vazelíny provedli to, co dívka popsala. Než to dokončili, uběhlo celé dopoledne a byli úplně promočení. Doonovi se jen potvrdila jeho domněnka: město je v ještě horším stavu, než původně předpokládal. Nejenže kolabovalo osvětlení a docházely zásoby, ale navíc se hroutil i jeho potrubní systém. Celý Ember se rozpadá. Proč s tím ksakru někdo něco nedělá?!

Když nastala polední přestávka, Arlin si vytáhla z mošny na opasku jídlo a vydala se za kamarády, kteří pracovali o pár tunelů dál. „Počkej tady na mě, než se vrátím,“ nařídila chlapci. „Jestli se tady budeš courat, zabloudíš.“

Doon vyrazil na průzkum okamžitě, jakmile jeho průvodkyně zmizela. Podle mapy našel cestu zpátky do hlavního tunelu a spěchal k jeho východnímu konci. Nemínil si obstarávat speciální povolení, aby si mohl prohlédnout generátor. Byl přesvědčený, že se k němu dostane – a povedlo se mu to. Zůstal prostě stát u dveří a čekal, až odtamtud někdo vyjde. Po chvíli se objevila podsaditá žena s balíčkem jídla v ruce. Nevěnovala chlapci pozornost a vykročila do tunelu. Doon stačil proklouznout dovnitř dřív, než dveře úplně zaklaply.

Přivítal ho tak ohlušující rachot, až se zapotácel. Byl to drásavý, hřmotný, burácivý a skřípavý zvuk, který se skládal z hukotu podbarveného rytmickým klapáním a hlubokým supěním. Doon si přitiskl dlaně k uším a popošel blíž. Před ním se tyčil obrovský černý stroj, který sahal do výšky dvou pater. Chvěl se tak, že to vypadalo, jako by měl co chvíli vybuchnout. Kolem toho monstra pobíhalo několik mužů s klapkami na uších. Nikdo z nich si Doona nevšímal.

Chlapec poklepal na rameno jednoho z nich. Muž se s trhnutím otočil. Doon zjistil, že je to stařík s vrásčitým snědým obličejem.

„Chci se dozvědět něco o generátoru!“ zakřičel Doon, ale klidně si mohl šetřit hlasivky. Ve zdejší rachotu mu stejně nebylo rozumět ani slovo. Stařík se na něj nechápavě zadíval, pak máchl rukou, jako by ho chtěl odehnat, a dal se znovu do práce.

Doon poodstoupil a chvíli vyjeveně přihlížel. Kolem stroje byly rozmístěné vysunovací žebříky na kolečkách, které dělníci posunovali sem a tam a lezli po nich, aby se dostali výš po plášti generátoru. Všude po zemi se válely mastné plechovky a poházené nářadí. U stěn se vršily velké sudy se šroubky, maticemi, ozubenými koly, dráty a hadicemi, všechny notně zašlé a naházené jen tak halabala do nádoby. Dělníci pobíhali mezi sudy a generátorem, nebo prostě postávali a dívali se, jak se stroj třese.

Chlapec mezi nimi vydržel pár minut a pak se vydal pryč. Byl vyděšený. Celý život se snažil přicházet na kloub tomu, jak věci fungují – byla to jeho nejmilejší zábava. Dokázal rozebrat staré hodinky a složit je zase do původního stavu. Chápal, jak funguje vodovod. Uměl opravit záchod. Vyrobil kárku ze starého křesla. Měl dokonce i jakés takés ponětí o tom, co se asi děje uvnitř lednice. A na své technické nadání byl patřičně hrdý. Nerozuměl jen jediné věci, a tou byla elektřina. Co je to za sílu, která proudí dráty a rozsvěcuje žárovky? Odkud se bere? Domníval se, že když se podívá na generátor, dokáže si aspoň vzdáleně představit, jak takový stroj funguje. Ocítl se na místě, kde chtěl začít hledat řešení energetických problémů města.

Ale jediný pohled na generátor mu napověděl, že to bylo hrozně naivní. Čekal, že tu uvidí něco, čemu bude schopen porozumět – rotující kola, dráty, které vedou od jedné

součástky k druhé, vyletující jiskry. Ale tohle byla obří rachotící nestvůra... Doon pochyboval, že vůbec *někdo* tady dole chápe, jak vlastně takový stroj pracuje. Všechno nasvědčovalo tomu, že se ho všichni jen snaží udržet pohromadě, aby se jim nerozpadl před očima.

Ukázalo se, že se chlapec nemýlil. Když byla směna u konce a on se vrátil do šatny, aby si svlékl pláštěnku a holínky, zahlédl na lavičce staříka patřícího k obsluze generátoru. Vydal se k němu. „Můžete mi vysvětlit, jak tohle pracuje?“ zeptal se ho bez zbytečných cavyků.

Muž si povzdychl. „Vím jen to, že ho pohání řeka.“

„Ale jak?“

Dělník pokrčil rameny. „Kdoví? My se staráme jen o to, aby se nerozbil. Pokavád' se náký hejble porouchá, vyměníme ho. Když to někde začne drhnout, promastíme to.“ Unaveně si otřel zpoceně čelo a zanechal na něm olejovou černou šmouhu. „Makám u generátoru už dvacet let. Většinou šlapal slušně, ale letos... nevim nevim. Snad každých pět minut se na něm něco porouchá.“ Na tváři se mu objevil jízlivý úšklebek. „Ale říká se, že stejně za chvíli dojdou žárovky, a pak už bude fuk, jestli ten vergl šlape.“

Nedostatek žárovek, nedostatek elektřiny, nedostatek času... katastrofa už číhala za rohem. Cestou z práce chlapce pronásledovaly příšerné myšlenky. Zastavil se před Domem shromáždění právě ve chvíli, kdy Lina na jeho střeše předváděla svoje taneční vystoupení. Vypadala v té výšce tak nespoutaná a šťastná... Doon nechápal, jak se tam dostala, ale nepřekvapilo ho to. Tyhle kousky Lina dřív vyváděla často – znenadání se objevovala na nečekaných místech. A teď z ní byl posel, takže se mohla dostat všude. Ale jak může být tak bezstarostná, když se jejich svět hroutí?

Zamířil domů. Bydlel s tatínkem ve dvoupokojovém bytě nad krámkem, který otec provozoval na Zeleném náměstí. Obchůdek se jmenoval DROBNOSTI a prodávaly se v něm nejrůznější maličkosti – od špendlíků, hřebíků, připínáček, sponek a pružin přes zavařovací víčka, kličky a kousky drátů až po skleněné střepy, dřevěné třísky a další věci, které mohly být Embeřanům ještě k užitku. Zboží z krámků zaplavovalo i byt v patře. V obývacím pokoji, kde druzí vystavovali čajové konvičky, dýně či rajčata, schraňoval Doonův tatínek kbelíky, bedny a koše plné věcí, které se mu nevešly do obchodu, nebo drobností, které nasbíral, ale ještě se nedostal k jejich roztřídění. Často jich bylo tolik, že vyhřezly z nádob na podlahu. U Harrowových nebylo rozumné chodit bosky.

Doon se dnes nezastavil v krámku, aby se přivítal s tatínkem, ale zamířil rovnou nahoru. Neměl náladu na vybavování. Sundal z pohovky dva kbelíky s něčím, co připomínalo podpatky, a svalil se do polštářů. Bylo hloupé věřit, že pochopí funkci generátoru pouhým pohledem. Lidi tam dole pracují celý život, a taky se v tom nevyznají. Doon si v duchu připouštěl, že právě v tom to vězí – vždycky si o sobě myslel, že je chytřejší než většina ostatních. Věřil tomu, že dokáže pochopit, jak funguje elektřina, a podaří se mu zachránit město. Chtěl být oním hrdinou, který to zvládne. V hloubi duše snil o slavnosti na náměstí Ticha, uspořádané na jeho počest po záchraně Emberu, na které by se shromáždilo celé město. Tatínek by seděl v první řadě a nadouval by se pýchou. Vždycky Doonovi říkal: „Jsi hodný a chytrý kluk. Vím, že jednou dokážeš velké věci.“ Jenže on zatím nic velkolepého nedokázal. Toužil vykonat něco opravdu důležitého, třeba najít nový zdroj energie a – za tatínkova obdivného přihlížení – sklízet ovace za svůj

důvtip. Na velikosti odměny chlapci nezáleželo. Stačil by mu diplom. Nebo medaile, kterou by si přišil na bundu.

A zatím trčí dole v Potrubí, mezi prosakujícími trubkami, které bude muset do úmoru opravovat. To byla snad ještě nudnější a beznadějnější práce než lítat jako posel. Doona popadl vztek. Posadil se, vylovil z kbelíku podpatek a vší silou s ním mrštil proti stěně. Kus gumy dosvištěl ke dveřím právě ve chvíli, kdy se otevřely. Doon zaslechl mlaskavý zvuk, bolestné vyjeknutí a zároveň spatřil ve škvíře otcův podlouhlý, unavený obličej.

Chlapcův vztek byl rázem pryč. „Uhodil jsem tě, tati? Promiň.“

Tatínek si mnul spánek. Byl to vyčouhlý muž, plešatý jako oloupaná brambora, s vysokým čelem a nápadnou bradou. Měl laskavé, i když trochu zmatené šedé oči.

„Trefils mě do ucha,“ postěžoval si. „Co to bylo?“

„Dostal jsem vztek,“ přiznal Doon. „Fláknul jsem jedním z těch podpatků.“

„Všiml jsem si,“ zabručel otec. Smetl z křesla prázdnou lahvičku a posadil se. „Kvůli něčemu v práci, synku?“

„Jo,“ procedil Doon.

Tatínek pokýval hlavou. „Tak ven s tím.“

Syn se dal do vyprávění. Když vylíčil, čeho byl svědkem, přejel si tatínek dlaní lysou hlavu, jako by si uhlazoval chybějící vlasy, a zachmuřil se. „To zní dost hrozně,“ přiznal. „Hlavně to s tím generátorem – je to opravdu zlé. Ale pracovat v podzemí je teď tvá povinnost, s tím se nedá nic dělat. Máš, cos chtěl. A jak si to zařídiš, to už je jiná... nemyslíš?“ Podíval se na Doona a trochu posmutněle se usmál.

„Asi jo,“ připustil syn. „Ale co si mám zařídit?“

„Nemám tušení,“ povzdychl si otec. „Ale ty už něco vymyslíš. Jsi chytrý kluk. Hlavní je mít dobrý postřeh.“

Všímat si všeho – i toho, co všichni přehlíží. Pak zjistíš věci, o kterých se ostatním ani nesní, a to se vždycky může hodit.“ Sundal si kabát a pověsil ho na věšák za dveřmi. „Co housenka?“ zeptal se.

„Nevím, ještě jsem na ni nekoukal,“ odpověděl Doon. Přešel do svého pokoje a vrátil se s dřevěnou bedýnkou zakrytou vetším šátkem. Položil bedničku na stůl a šátek stáhl. S tatínkem se nad ní naklonili a zkoumali její obsah.

Uvnitř leželo několik zelených listů. Na jednom se kroutila housenka, dlouhá asi jako palec. Doon ji našel pod listem salátu, který měli k jídlu v předvečer Dne rozřazení. Tvoreček měl světlezelené sametově hladké tělíčko a maličké ochmýřené končetiny.

Doona brouci odjakživa fascinovali. Zapisoval si svoje pozorování do sešitu, který nadepsal *Lezoucí a létající věci*. Každá stránka byla rozdělená vpůli a na její levý okraj chlapec črtal ostře ořezanou tužkou svoje kresby: křídla můr s žilkováním, pavoučí nohy s chloupky a malinkatými chodidly s náznakem drápků, brouky s tykadly a lesklými krovkami. Napravo zapisoval svoje postřehy o každém z vyobrazených živočichů. Všímal si, kdy jedí, kdy spí, kde kladou vajíčka – a pokud se to dalo zjistit, i toho, jak dlouho žijí.

U čilých tvorů, jako byli můry a pavouci, to bylo obtížné. Pokud se o nich chtěl něco dozvědět, musel je pozorovat v jejich přirozeném prostředí. Jenže jakmile je chytil a zavřel do sklenice, pár dní v ní lezli sem a tam a pak pošli.

Ale tahle housenka ne. Tvářila se, že jí v bedýnce, kterou pro ni Doon vyrobil, vůbec nic nechybí. Prozatím dělala jen tři věci: jedla, spala (nebo si to aspoň chlapec myslel, protože nikdy nezavírala oči) a vyměšovala černé bobčky. To bylo všechno.

„Už ji mám pět dní,“ prohodil. „A od té doby vyrostla na dvojnásobek. Spořádala pořádný kus listu.“

„Zapisuješ si to?“

Syn přikývl.

„Třeba najdeš v Potrubí nějaké nové zajímavé brouky,“ nadhodil otec.

„Třeba,“ opakoval Doon, ale v duchu si říkal: Ne, to mi nestačí. Nechci pochodovat Potrubím, ucpávat díry, pátrat po broucích a tvářit se, že se nic neděje. Musím tam narazit na něco důležitého, na něco, co nám pomůže. Musím. Prostě *musím*.

Ztráty bez nálezů

Lina už pracovala několik týdnů jako posel, když jednoho dne přišla domů a našla babičku shrbenou nad gaučem. Stařenka z něj vyházela všechny polštáře, rozpárala polstrování a teď vytahovala vycpávku.

„Co to děláš?“ vykřikla dívka.

Babička vzhledla. Chloupky z výplně pohovky jí ulpívaly na šatech i ve vlasech. „Něco se ztratilo,“ odpověděla. „Napadlo mě, že by to mohlo být tady.“

„Co to bylo, babi?“

„Nemůžu si vzpomenout,“ odvětila stařenka. „Ale něco důležitého.“

„Babi, zničilas pohovku! Na čem tady teď budeme sedět?!“

Babička se sklonila nad gaučem a vylovila z něj další kus cupaniny. „To nic,“ mumlala „Já to zase spravím.“

„Nech už toho!“ okřikla ji Lina. „Nic tam není.“

„To nemůžeš vědět,“ pronesla pochmurně babička. Nakonec poslechla a posadila se na zem. Vypadala nemocně a unaveně.

Lina začala poklízet nepořádek. „Kde je malá?“ vzpomněla si po chvíli.

„Kdo?“ zeptala se nechápavě babička.

„Ty nevíš kdo?!“

„Aha, malá... asi dole v krámě.“

„Sama?“ Lina odhodila polštář a rozběhla se do obchodu. Našla tam Poppy, jak sedí na podlaze a omotává se zašmodrchanou žlutou přízí. Když holčička uviděla Linu, začala natahovat.

Dívka zvedla sestřičku a odmotala jí vlnu z tělíčka. Přitom broukala konejšivá slůvka, i když byla tak rozčilená, až ji z toho brněly prsty. To, že babička zapomněla dávat na Poppy pozor, byla trestuhodná nedbalost. Holčička mohla třeba spadnout ze schodů. Mohla se vybatolit na ulici a ztratit se. Nebo se uškrtit bavlnkou. Babička byla v poslední době hodně roztržitá, ale tohle bylo poprvé, co na mladší vnučku úplně zapomněla.

Když sestry přišly nahoru, klečela zrovna u pohovky. Sbírala chomáče vycpávky roztroušené po podlaze a cpala je zpátky do díry, kterou prve vyhloubila. „Není to tam,“ postěžovala si smutně.

„Co tam není?“

„Ztratilo se to už hrozně dávno,“ odpověděla stařenka nepřítomně. „Říkal mi o tom můj tatínek.“

Lina si netrpělivě povzdychla. Připadalo jí, že babiččin mozek je v poslední době čím dál popletenější. Zvláštní bylo, že stará paní dokázala Lině vysvětlovat, jak se házely obálky při hře, kterou měla ráda v osmi letech, nebo co se jí stalo při Zpěvech, když jí bylo dvanáct, případně s kým v šestnácti tančila na Jetelovém náměstí na plese. Ale úplně jí

vypadlo z hlavy, co důležitého se stalo včera nebo předevečím.

„Mluvil o tom, když umíral,“ vysvětlovala teď zmateně vnučce.

„Kdo o čem mluvil?“

„Můj dědeček. Sedmý starosta.“

„A co říkal?“

„No...“ Babička se zasnula. „To je záhada. Zmiňoval se o tom, že se nedostal dovnitř. ‚A teď je to ztracené‘ – tak to řekl.“

„Ale co?“

„To nevím.“

Lina se vzdala. Koneckonců na tom nezáleželo. Ten stařík nejspíš mluvil o zatoulané ponožce do páru nebo o bezzubém hřebenu. Kdovíproč si babička vybavila zrovna tohle.

Druhý den ráno se Lina ještě před odchodem do práce zastavila u jejich sousedky Evaleen Murdové. Paní Murdová byla přísná dáma, hubená a ostrá jako hřebík, ale pod strohým zevnějškem skrývala laskavé srdce. Před lety měla krámk, kde prodávala papír a pera. Jenže když zásoby papíru a tužek začaly docházet, musela ho zavřít. Teď trávila dny u okna v poschodí a svým ostřížím zrakem sledovala cvrkot v ulicích. Lina paní Murdové pověděla o tom, jak to jde s babičkou z kopce. „Nemohla byste se k nám zajít podívat, jestli je všechno v pořádku?“ poprosila sousedku.

„To se ví,“ slíbila paní Murdová a dvakrát pokývla na souhlas. Lina odběhla do práce. Trochu se jí ulevilo.

*

Ten den přebírala vzkaz od Arbina Swinna, který řídil Zeleninové tržiště na Signálové ulici. Měla ho doručit své přítelkyni Clary, která spravovala skleníky. Lina byla ráda, že se dostane právě tam, přestože se do její radosti mísil smutek. Ve sklenicích kdysi pracoval tatínek. Pořád musela myslet na to, jak je divné, že už ho tam nikdy nepotká.

V Emberu bylo pět skleníků, které produkovaly veškerou čerstvou zeleninu pro jeho obyvatele. Stály za Zeleným náměstím na okraji města. Kolem nebylo nic než páchnoucí hromady smetí a harampádí, osvětlené několika žárovkami na vysokých stožárech.

Dřív sem přicházeli jen sběrači odpadků, kteří vysypali náklad z vozíků a zase si šli po svých. Čas od času si sem chodily hrát děti, lezly na ty hory a nadšeně se po nich klouzaly dolů. I Lina s Lizzí sem rády chodily, když byly menší. Občas se jim tu podařilo objevit nějaký poklad – prázdné plechovky, zetlelý klobouk, rozbitý talíř. Jenže to už teď nešlo. U hromad hlídkovali strážníci, kteří dávali pozor, aby se k nim nikdo nepřibližoval. Před nedávnem však byla vytvořena nová profese, přesýpač odpadu. Denně sem přicházely pracovní party, které prohledávaly hromady a hledaly cokoli, co by mohlo být ještě k užítku. Vracely se do města s ulámanými nohami křesel, jejichž dřevo se dalo použít na opravy okenních rámců, s ohnutými hřebíky, které by ještě posloužily jako věšáky na šaty, dokonce i s plesnivými a zablácenými hadry, které se daly vyprat a použít jako vycpávky do škvír kolem oken nebo jako náplň matrací. Linu to nikdy předtím nenapadlo, ale teď jí prolétlo hlavou, jestli tihle přesýpači odpadu nejsou dalším důkazem, že město je na tom opravdu špatně.

Za skládkou odpadu už nebylo nic – jen temnota a Neznámá území, kde panovala věčná noc.

Na konci Kopáčské se před Linou vynořily podlouhlé, nízké siluety skleníků. Vypadaly jako obrovské rozpůlené plechovky. Dívce se rozbušilo srdce. Tyhle skleníky bývaly tak trochu jejím domovem.

Věděla, že Clary nejspíš najde ve Skleníku 1, kde se nacházela její kancelář ředitelky. Zamířila rovnou k ní. Poblíž vchodu stála kůlnička. Lina do ní nakoukla, ale uvnitř byly jen rýče a lopaty. Otevřela dveře skleníku a zalil ji horký, hutný vzduch, a ona okamžitě vzplála dávnou láskou k těmhle místům. Ze zvyku vzhledla ke stropu, jako by čekala, že tam na žebříku uvidí tatínka, jak nastavuje trysky zavlažovacího systému, správnou teplotu nebo úroveň osvětlení.

Světlo ve skleníku bylo jasnější než jantarová záře ve městě. Vycházelo z dlouhých bílých trubek, které vedly po celé délce stropu. Listy zeleniny byly tak jásavě zelené, že z toho Lině až cukalo v očích. Když sem chodila za tatínkem, trávila hodiny procházkami po šterkových cestičkách mezi záhony, očichávala listy, dloubala prsty do hlíny a učila se rozeznávat rostlinky podle vzhledu a vůně. Rostly tu fazole a hrášek se zakroucenými úponky, temně zelené listy špenátu, načechráný salát i tvrdé a bledé hlávky zelí, velké jako dětská hlavička. Lina si ale ze všeho nejvíc oblíbila listy rajčat. Když se promnuly v prstech, vydávaly pronikavou libou vůni.

Prostředkem skleníku procházela široká rovná cesta. Na jejím okraji klečela Clary nad záhonem mrkve. Lina se k ní rozběhla a tvář její přítelkyně se rozzářila úsměvem. Žena si očistila špínu z kolen a vstala.

Zahradnice byla vysoká a statná, s velkýma kostnatýma rukama. Měla hranatou bradu a široká ramena. Hnědé vlasy nosila ostříhané nakrátko. Na první pohled vypadala nepřístupně, ale člověk brzy zjistil pravý opak. Jen byla

radši ve společnosti rostlinek než lidí, jak vždycky podotýkal Linin tatínek. Clary byla silná, ale plachá, spoustu toho věděla, moc toho však nenamluvila. Lina ji měla moc ráda. Když byla maličká, Clary se k ní nikdy nechovala jako k děcku, pokaždé ji pověřovala úkoly, na které Lina stačila – jednotit mrkev, vybrat housenky ze zelných hlávek. Po smrti rodičů chodila dívka za Clary často, buď aby si s ní popovídala, nebo aby jen tak mlčky seděly vedle sebe. Zahradnice na ni byla vždycky hodná a prací ve skleníku ji odváděla od smutku a zoufalství.

„Ahoj,“ pozdravila ji Clary s úsměvem a otřela si dlaně o špinavé kalhoty. Její výraz byl čím dál vřelejší. „Takže ty jsi teď posel!“

„To jo,“ přisvědčila Lina, „a nesu ti zprávu. Je od Arbina Swinna. „Prosím, dodejte k mé objednávce čtyři bedny navíc, dvě bedny brambor a dvě zelí.““

Clary se zamračila. „To nemůžu,“ zabručela. „Přesněji řečeno, zelí mu poslat můžu, ale brambor jen docela malou bedýnku.“

„Proč?“ zeptala se Lina.

„Víš, vznikly menší potíže.“

„A co se stalo?“ zajímala se Lina. Clary mívala ve zvyku odpovídat na otázky stručně. Když se člověk chtěl dozvědět něco víc, musel se vyptávat dál a dál, než zahradnice usoudila, že se neptá jen tak ze zdvořilosti. Pak zájemci vyložila všechno, co věděla, a toho byla vždycky spousta. Nezastírala, že tahle práce je jí opravdu nadevše.

„Ukážu ti to,“ slíbila Lině. Vedla ji k záhonu brambor, jejichž zelené lístky byly plné černých teček. „Nová choroba. Tuhle jsem jaktěživo neviděla. Když brambory vykopeš, hlízy jsou měkké a páchnou. Z tohohle záhonu jsem musela všechny vyházet. A zbývá už jen pár řádků, které nákaza nezasáhla.“

V Emberu jedli lidé brambory jako hlavní přílohu ve všech podobách – vařené, pečené, dušené, jako kaši... Než došly zásoby jedlého oleje, připravovaly se i smažené.

„Nedokážu si představit, že bysme už neměli brambory,“ ozvala se Lina.

„Já taky ne,“ povzdychla si Clary.

Sedly si spolu na okraj záhonu a chvíli si povídaly o Linině babičce a Poppy, o Claryiných problémech s úlem i o porouchaném zavražovací systému ve skleníku. „Nepracuje pořádně už od...“ Ředitelka se zarazila a loupala po Lině opatrným pohledem. „... už dlouho,“ opravila se. Nechtěla vyslovit „od chvíle, kdy umřel tvůj táta“, ale dívka to pochopila.

Vtom Lina vyskočila. „Už poběžím,“ loučila se. „Musím panu Swinnovi donést odpověď.“

„Doufám, že se zase stavíš,“ prohlásila Clary. „Můžeš přijít kdykoli... kdykoli budeš chtít.“ Lina jí poděkovala a zamířila k východu.

Ale sotva vyšla ze skleníku, zaslechla za sebou dusot a podivně pisklavé vzlyky. Pak následoval výkřik a další vzlyky, tentokrát hlasitější. Ohlédla se zpátky za skleníky, kde začínala skládka. „Clary!“ zavolala. „Co to bylo? Neděje se tady něco?“

Žena vyšla ze skleníku a zaposlouchala se s ní.

„Slyšíš to?“

„Ano,“ odpověděla zahradnice. Zamračila se. „Myslím, že to je... někdo z těch...“ Zamžourala očima směrem, odkud se k nim blížily chvatné kroky i vzlykot. „Á, tady ho máme.“ Clary naléhavě stiskla dívčinu paži. „Měla bys jít. O tohle už se postarám.“

„Ale co se stalo?“

„To je jedno. Běž.“

Jenže Lina byla zvědavá. Za hromadami odpadků se vynořila mužská postava. Chlapík utíkal, klopýtal a přitom mával rukama. Vypadal, že se sotva drží na nohou a že každou chvíli upadne. Vzápětí k tomu skutečně došlo. Zakopl o hadici a rozplácl se jak široký tak dlouhý, jako by ani neměl kosti v těle.

Clary popošla k němu a něco mu řekla, ale na tu dálku ji Lina neslyšela.

Muž sípavě oddychoval. Když se obrátil a posadil se, dívka si všimla, že má zjizvenou tvář a oči vykulené hrůzou. Jeho vzlykot přešel v tiché skučení. Zнала ho. Byl to Sadge Merrall, jeden z úředníků Hlavního skladu, tichý muž, který se vždycky tvářil ustaraně.

Zahradnice mu pomohla vstát a vedla ho ke skleníkům. Když se blížili k ní, Lina zaslechla, co ubožák vypráví. Mluvil vysokým, rozechvělým hlasem: „...myslel jsem, že to zvládnou. Říkal jsem si, uděláš jeden krok, pak další a další... věděl jsem, že je tam tma. Kdo by to nevěděl? Ale říkal jsem si, no co, tma člověku neublíží. Myslel jsem, že prostě půjdu dál a dál...“

Klopýtl a opřel se o Clary. „Opatrně,“ pousmála se žena. Když dorazili ke dveřím skleníku, zahradnice se je jednou rukou pokusila otevřít, zatímco druhou muže podpírala. Lina bez rozmýšlení vystřelila ze svého úkrytu za kůlnou a pomohla jí. Clary se zamračila, ale neprotestovala.

Zato Sadge nebyl k zastavení. „Ale čím dál jsem šel, tím větší tma byla všude kolem. A člověk přece nemůže nakráčat nicotě do chřtánu, ne? Je to, jako by před ním vyrostla zeď. Pořád jsem se otáčel na světla města, protože to bylo to jediné, co se dalo vidět, a pak jsem si říkal, kdepak, neotáčej se, prostě běž pořád dál. Jenže jsem v jednom kuse zakopával... Je tam kamenitá půda. Poškrábal

jsem si ruce.“ Zvedl paži a zadíval se na rozdrásanou dlaň, ze které mu kapala krev.

Dobelhal se do Claryiny kanceláře a ředitelka ho usadila do křesla. Muž ze sebe nepřestával chrlit hrůzné zážitky.

„Nesmíš se bát, připomínal jsem si. Šel jsem dál a dál, ale pak jsem si pomyslel, na co všechno se tam dá narazit! Třeba na obrovskou propast, přímo přede mnou! Nebo na něco... co kouše. Slyšel jsem historky... o krysách macatých jako popelnice... Najednou mi došlo, že musím pryč, že se musím honem vrátit. A tak jsem se otočil a upaloval zpátky.“

„To nic,“ chlácholila ho Clary. „Teď už jste v pořádku. Lino, nalej mu trochu vody.“

Lina našla hrneček a nalila do něj vodu z kohoutku nad dřezem. Roztřesený Sadge si ho od dívky vzal a naráz ho obrátil do sebe.

„A co jste tam hledal?“ zeptala se zvědavě Lina. Věděla, co by hledala *ona*, kdyby se pustila do temnoty. Myslela na to už tisíckrát.

Sadge na ni zíral bez hnutí. Vypadalo to, že ho ta otázka zmátla. Nakonec odpověděl: „Hledal jsem něco, co by nám pomohlo.“

„Jako co?“

„To nevím. Třeba schodiště, které někam vede... Nebo dům plný, no... užitečných věcí.“

„A nenašel jste nic? Ani jste si ničeho nevšiml?“ zeptala se zklamaně dívka.

„Nic! Nic! Není tam vůbec nic!“ Sadge se bezmocně rozkřičel a oči mu divoce plály. „A jestli je, tak se k tomu nikdy nedostaneme! Nikdy! Ne bez světla.“ Dlouze a přerývaně se nadechl, chvíli třeštil oči na podlahu a pak se postavil. „Myslím, že už je mi líp. Asi půjdu.“

A potácel se k východu ze skleníku.

„Mrzí mě, že se to stalo, zrovna když jsi tu byla,“ ozvala se Clary. „Bála jsem se, že tě to vyděsí, proto jsem chtěla, abys radši šla.“

Ale Lina překypovala zvědavostí, ne strachem. Slýchala příběhy o lidech, kteří se vydali do Neznámých území. Častokrát o tom sama uvažovala – vlastně k tomu přistupovala podobně jako Sadge Merrall. Představovala si, že půjde dál a dál do tmy, až narazí na zeď, ve které budou dveře a za nimi chodba. A na konci té chodby objeví jiné město, město plné světla, o kterém odjakživa snila. Stačilo jen sebrat odvalu a vykročit z Emberu do temnoty... a pak ji neztráčet a jít dál.

Šlo by to snadno, kdyby měl člověk nějaké světlo, které by si mohl vzít s sebou. Jenže ve městě žádná přenosná světla nebyla. Venkovní světla byla upevněná na stožárech nebo na střechách domů, vnitřní visela u stropu místností nebo byla spojená s vedením pomocí drátů. V dějinách Emberu se neustále vyskytovali ctižádostiví vynálezci, kteří se snažili sestavit přenosné světlo, ale nikomu z nich se to nepovedlo. Jeden muž si zapálil dlouhou tyč a s hořícím klackem prošel vítězoslavně městem až na jeho hranice. Chtěl si s ním svítit na cestu. Ale když se dostal za skládku, pochodeň mu zhasla. Někteří odvážlivci to zkoušeli podobně. Například jedna žena, která žila na hranicích města v Neprůchodné ulici, se s hořícím klackem opravdu dostala až do Neznámých území, ale i té pochodeň rychle dohořela. Když jí spálila ruku, odhodila ji ta chuděra na zem. Každý, kdo se zatím vypravil do Neznámých území, se po pár hodinách vrátil s nepořízenou.

Clary a Lina zůstaly stát u otevřených dveří skleníku a zasmušile hleděly za Sadgem, jak se potácí k městu. Jen co se přiblížil k hromádám odpadků na skládce, vyskočili

odtamtud dva strážní, kteří posedávali opodál, a vrhli se k němu.

„Sakra,“ zabručela Clary. „Tihle vždycky věští potíže.“

„Vždyť neporušil žádný zákon,“ podivila se Lina.

„Na tom nesejde. Nemají do čeho píchnout. Baví se tím, že na lidi pouštějí hrůzu.“ Jeden ze strážných namířil na nebožáka prst a vykřikl něco tak hlasitě, že to dolehlo až ke skleníkům. „Chudák,“ zamumlala Clary. „To už je letos čtvrtý.“

Strážní popadli Sadge z každé strany a odváděli ho pryč. Muž mezi nimi vypadal jako bezmocná kořist.

„Co myslíš, že je v Neznámých územích, Clary?“

Žena zírala na zem, na kterou silné světlo ze stropu skleníku vrhalo jejich dlouhé stíny. „To nevím. Asi nic.“

„Věříš, že Ember je jediným světlem v temnotě?“

Zahradnice si povzdychla. „Nevím,“ opakovala a dlouze se na Linu zadívala. Dívku napadlo, že se tváří trochu smutně. Oči její přítelkyně byly tmavě hnědé, téměř jako hlína na záhoncích.

Clary zalovila rukou v kapse, a když ji vytáhla, ležela jí na dlani fazolka. „Podívej,“ vyzvala Linu. „Tohle semínko nějak ví, jak má vyrůst v rostlinku. Jak to?“

Lina pokrčila rameny. Zírala na tvrdou bílou fazolku.

„Ví to, protože je v něm život,“ pokračovala zahradnice. „Ale odkud se bere? Co život vlastně je?“

Lina viděla, jak se Clary při těch otázkách zmocňuje nadšení. Oči měla jasné a tváře zrudlé.

„Vezmi si třeba lampu. Když ji strčíš do zásuvky, taky ožije... svým způsobem. Rozsvítí se. To proto, že ji připojíš k proudu, který vyrábí generátor – ale jak, na to se mě neptej. Tahle fazolka není k ničemu připojená. Ani my lidi. Nemáme dráty, které by nás spojovaly s generátorem. Živé věci pohání to, co vzniká přímo v nich.“ Claryino černé

obočí se na čele spojilo v souvislou čárku. „Chci říct,“ dodala rychle, „že někdy se dějí věci, kterým nerozumíme. Říká se, že město postavili Stavitelé. Ale odkud se vzali? A odkud jsme se vzali my? Myslím, že odpověď leží někde mimo Ember.“

„V Neznámých územích?“

„Možná ano. A možná ne. Nevím.“ Žena si otřela ruce, jako by chtěla naznačit, že je nejvyšší čas věnovat se zahradničení.

„Clary,“ ozvala se po chvíli Lina, „pořád musím myslet na jednu věc.“ Srdce se jí rozbušilo, protože s tímhle se ještě nikomu nesvěřila. „Vidím v hlavě jiný město.“ Podívala se, jestli se jí Clary nesměje. Nesmála, a tak se dívka osmělila: „Není jako Ember. Je celý bílý a září. Domy jsou tam hodně vysoký a jiskří. Všude je spousta světla, nejen v domech, ale i všude kolem, a taky tam nahoře, víš, na obloze. Já vím, že je to jenom moje fantazie, ale vypadá to tak opravdově. Myslím, že někde vážně existuje.“

„Hmmm,“ ozvala se zamyšleně Clary. „A kde by to město mělo být?“

„To právě nevím. Pořád si myslím, že někde existují dveře – někde v Neznámých územích – a za nimi je cesta. A tou se jde do toho mého města.“

Zahradnice na to jen pokrčila rameny. „Já nevím,“ zamumlala. „Musím zase do práce. Na – vezmi si to.“ Vtiskla Lině fazolku do dlaně, pak vzala z poličky hrneček, otřela z něj špínu a podala ho dívce. „Zasaď ji do něj a každý den ji zalévej,“ nabádala ji. „Vypadá to jako nic, jako oblázek, ale uvnitř je život. To přece musí něco znamenat, nemyslíš? Jen to pořád nedokážu pojmenovat.“

Lina si vzala fazolku i hrneček. „Děkuju.“ Ráda by Clary objala, ale bála se, že by jí to bylo nepříjemné. A tak jí místo toho zamávala na pozdrav a rozběhla se zpátky k městu.

Noční ulice

Babička byla čím dál popletenější. Když se Lina v podvečer vracela domů, nacházela ji, jak kramaří v kuchyni obklopená pánvemi a zavařovačkami s odšroubovanými víčky nebo jak z postelí strhává přehozy a kostnatýma rukama se snaží zvednout matrace. „Je to hrozně důležitá věc,“ tvrdila stařenka neochvějně. „A ztratila se!“

„Ale když nevíš, co to je,“ ozvala se Lina, „jak poznáš, jestlis to našla?“

Babička se jí ani nenamáhala odpovédět. Jen na Linu podrážděně zamávala rukama a houkla: „Na tom vůbec nesejde.“

Paní Murdová v poslední době sedávala spíš u jejich okna než u sebe doma. Tvrdila babičce, že sem chodí proto, aby jí dělala společnost. „Nechci, aby za mnou ustavičně lezla,“ stěžovala si stará paní Lině a ta jí odpovídala: „Možná si teď připadá osamělá, babi. Buď na ni hodná.“

Lina byla ráda, když byla jejich sousedka poblíž. Bylo to trochu jako mít doma zase maminku. Ne že by se jí podobala – Linina maminka byla nepraktický snílek, zato paní Murdová se k nim chovala opravdu mateřsky. Starala se, aby děvčata i babička ráno pořádně snídaly – většinou brambory s houbovou omáčkou a řepný čaj, přidala na talíř vitaminové pilulky a dohlédla na to, aby je všechny spolykaly. Když u nich byla paní Murdová, doma se přezouvalo, na nábytku nebyl prach a Poppy měla vždycky čisté šatičky. Dívce se ulevilo, když k nim tahle dobrá duše docházela.

Lina měla jako všichni zaměstnanci ve věku mezi dvanácti a patnácti lety volné čtvrtky. Jednou se během volna vydala na tržiště na Sýpkovém náměstí. Doufala, že by tam mohla sehnat tuříny na polévku k večeři. Bezděcky tak vyslechla rozhovor zákaznic, které stály ve frontě před ní.

„Chtěla jsem jenom barvu, abych mohla natřít hlavní dveře,“ vykládala jedna žena druhé. „Už jsem je nenatírala léta. Jsou celé šedivé a odřené. Slyšela jsem, že v obchodě v Noční ulici se dají sehnat. Ráda bych modrou.“

„Modrá je tak hezká,“ pronesla druhá žena s toužebným výrazem.

„Jenže když jsem tam přišla,“ pokračovala první zákaznice, „ten prodavač mi tvrdil, že žádný barvy nevede. Prej je ani nikdy neměl. Zmetek jeden. Neměl tam vůbec nic, leda pár pastelek.“

Pastelky! Ty už Lina v obchodech neviděla léta. Kdysi měla dvě červené, jednu modrou a jednu hnědou. Kreslila s nimi, dokud z nich nezbyly maličkaté pahýly. Teď už jí zůstala jen jediná obyčejná tužka, a i té hrozně rychle ubývalo.

Lina toužila po pastelkách, aby s nimi mohla kreslit své vysněné město. Cítila, že je to místo plné barev, i když je nedokázala pojmenovat. Jenže peníze byly zapotřebí na jiné věci. Babiččin kabát byl už samá díra a tak chatrný, že nešel zašít. Ale babička stejně vychází málokdy, uvažovala Lina. Buď dřepí v obchodě, nebo je doma. Takže nový kabát vlastně nepotřebuje, ne? A navíc, kolik může stát pár pastelek? Třeba bude mít dost na kabát a ještě jí zbude na barvičky.

A tak se odpoledne vydala do Noční ulice. Poppy vzala s sebou. Holčička byla zvyklá cestovat sestře na zádech. Vždycky objala Linu kolem pasu nožičkami a držela se jí za krk malými, silnými prstíky.

V Pupencové ulici stáli ve frontě před prádelnou lidé s balíky šatstva. Pradleni strkali oblečení do praček pomocí dlouhých tyčí, kterými pak prádlo míchali. Před lety se pračky samy otáčely, ale teď už žádná nefungovala.

Lina zabočila do Topůrkové, ve které pořád ještě nesvítily čtyři reflektory a údržbářská parta se zrovna snažila spravit propadlou střechu jedné z budov. Z vysokého žebříku na dívku zahalekala Orly Gordonová. O kus dál Lina minula pouliční prodavačku, nabízející kolemjdoucím kousky provázků a drátků, a pak muže s károu naloženou mrkví a řepou, které rozvážel do obchůdků s potravinami. Na rohu si hrál hlouček dětí s rozdrbaným míčem. Ulice byla dnes nezvykle živá. Dívka zrychlila a proplétala se mezi chodci.

Ale když došla do Vydrovníkové, zahlédla něco, co ji přimělo zpomalit. Na schodech před Domem shromáždění stál muž, který cosi vykřikoval, a kolem něj se seběhl dav. Lina popošla blíž, a když vyvolávači uviděla do tváře, srdce se jí rozbušilo. Byl to Sadge Merrall. Řečník rozhazoval rukama a oči mu divoce plály. Chrlil ze sebe pisklavým

hláskem: „Byl jsem v Neznámých územích! Není tam nic, nic, nic! Doufáte, že je tam něco, co by nás mohlo zachránit? Cha! Je tam jenom tma a příšery, tma a propasti, samá tma! Krysy velké jako dům! Skály ostré jako nůž! Temnota, která z vás vysaje duši! Není tam pro Ember žádná naděje, vůbec, vůbec žádná!“ Podobně vykřikoval asi pět minut a pak se zhroutil na schody. Lidé, kteří jeho výstup sledovali, si vyměnili výmluvné pohledy a vrtěli hlavami.

„Zešilel,“ slyšela Lina z jedné strany.

„Úplně se zcvoknul,“ ozvalo se z druhé.

Vtom se Sadge zase vztyčil a znovu spustil. Dav ucouvl a přihlížející se začali rozcházet. Pár jich přistoupilo k řečníkovi a snažili se ho uklidnit. Vzali rozčileného muže za ruce a odváděli ho od budovy.

„Čo je? Čo je?“ zajímala se Poppy svým pronikavým dětským hláskem. Lina se od pochmurného divadla odvrátila. „Pšššt, Poppy!“ okřikla sestřičku. „To je jenom jeden chudák pán. Je smutnej. Nesmíme na něj civět.“

Zamířila k Noční ulici, která vedla podél Zeleného náměstí. Na zemi tam se zkříženýma nohama seděl chlapík a vyhrával na flétnu vyrobenou z kusu vysloužilé trubky. Kolem něj postával hlouček Věřících, kteří tleskali do rytmu a prozpěvovali: „Brzy, již brzy přijde ten čas.“ Co přijde brzy? nechápala Lina, ale radši se u nich nezastavovala, aby se na to zeptala.

O dva bloky dál stál obchod, který neměl ve výloze žádnou ceduli. Tohle bude ono, pomyslela si.

Nejdřív ji napadlo, že bude zavřeno. Ve výloze byla tma. Ale když strčila do dveří, otevřely se a zvonek nad nimi se rozcinkal. Ze zadního kumbálu vyšel černovlasý mladík s velkými zuby a dlouhým krkem. „Jo?“ houkl na zákazníci.

Lina ho poznala. Byl to ten, který ji první den pověřil vzkazem pro starostu. Jmenoval se Hooper... ne, Looper. Tak to bylo. Looper.

„Máte pastelky?“ zeptala se. Vypadalo to beznadějně, protože regály byly dočista prázdné, až na pár štůsků použitého papíru.

Poppy se na Lininých zádech zavrtěla a něco broukla.

„Sem tam,“ utrousil prodavač.

Poppy začala hlasitě kňourat.

„Tak jo, můžeš dolů,“ svolila Lina a sundala sestřičku ze zad. Děvčátko se na nejistých nožkách začalo batolit po krámkou.

„Ráda bych se na ně podívala, jestli teda nějaký máte,“ obrátila se Lina k mladíkovi.

„Pár jo,“ zabručel Looper. „Ale jsou kapánek dražší.“ Vycenil na ni zuby v dotěrném úsměvu.

„A můžu se podívat?“ nevzdávala se dívka.

Prodavač zalezl do kumbálu a po chvíli se vrátil s dřevěnou krabičkou, kterou položil na pult. Odklopil víčko a Lina se k ní naklonila.

Uvnitř leželo nejméně deset pastelek: červená, zelená, modrá, žlutá, fialová, oranžová... Ještě je nikdo neořezal, takže konce měly rovné. Na opačné straně byly opatřené gumami. Linino srdce poskočilo radostí.

„Kolik stojí?“ zeptala se.

„Pro tebe až moc,“ poznamenal kysele prodavač.

„Třeba ne,“ ozvala se dotčeně Lina. „Vydělávám si.“

„Dobře, dobře,“ uklidňoval ji mladík a znovu vycenil zuby. „Tak se hned neurážej.“ Vytáhl z krabičky žlutou pastelku a obracel ji v prstech. „Kus za pět dolarů,“ pronesl zvolna.

Pět dolarů! Za sedm se už dal pořídit kabát – sice starší a vyspravovaný, ale teplý. „To je moc,“ připustila zklamaně dívka.

Prodavač pokrčil rameny a začal krabičku zavírat.

„Ale možná...“ Lina horečnatě uvažovala. „Počkejte, já se podívám.“

Mladík znovu zvedl víčko a dívka se sklonila nad pastelkami. Vytáhla jednu z krabičky. Byla zářivě modrá a na plochem konci měla sytě modrou tečku. Na druhém konci byla v kovovém kroužku zasazená růžová guma. Byla tak krásná! Můžu si jednu koupit, letělo Lině hlavou. Ještě mi trochu peněz zbude a *příští* měsíc budu hodně šetřit, abych babičce koupila kabát.

„Radši si to rozmysli,“ ozval se prodavač. „Jestli nechceš, mám další zájemce.“

„Jo, já... jednu si vezmu. Nebo ne, já...“ Žaludek se Lině svíral, jako by ji trýznil hlad. Jako kdyby se jí ruka sama natahovala po něčem k snědku. Bylo to příliš silné, aby tomu dokázala odolat. „Vezmu si dvě.“ Hlava se jí trochu zatočila při představě, co to vyvádí.

„Který?“ zabručel prodavač.

V dřevěné krabičce se ukrývalo víc barev, než jich bylo k vidění v celém Emberu. Barvy ve městě totiž dost splývaly – omšelé kamenné budovy, šedivé ulice, černá obloha... Dokonce i oblečení za dlouhá léta nošení vybledlo do blátivě zelené, narezlé a šedomodré. Ale tyhle barvy zářily jako květiny a listy ve sklenících.

Dívčina ruka nad pastelkami zaváhala. „Modrou,“ rozhodla se. „A... žlutou. Ne, radši... radši...“

Mladík netrpělivě zachrchlal.

„Zelenou,“ vyhrkla Lina. „Vezmu si modrou a zelenou.“ Vytáhla obě z krabičky. Pak vylovila z kabátu peníze a podala je prodavači. Nákup si opatrně uložila do kapsy. Teď

patří jí. Dívky se zmocnila prudká, neovladatelná radost. Obrátila se ke dveřím a zjistila, že holčička za ní nestojí.

„Poppy!“ vykřikla. Zatočila se po místnosti. „Nevšiml jste si, kam šla moje sestřička?“ vyjekla na prodavače. „Jestli šla ven?“

„Ne, nevšiml,“ ucedil lhostejně Looper.

Lina se vyřítila na ulici a rozhlédla se oběma směry. Kolem ní bylo plno lidí, dokonce i pár dětí, ale Poppy nikde. Zastavila starší ženu, která ji mýjela. „Neviděla jste takovou malou holčičku, spíš batole? Šla úplně sama. V zelený bundě s kapucí.“ Stařena se na Linu dívala nechápavým pohledem a pak zvolna zavrtěla hlavou.

„Poppy!“ křičela Lina. „Poppy!“ Takové dítě se přece nemohlo dostat nijak daleko, uvažovala. Třeba se Poppy vydala k Zelenému náměstí, tam, kde bylo nejvíc lidí. Lina se rozběhla.

Vtom světla zablikala, pak ještě jednou – a zhasla. Před Linou se zhmotnila temnota jako neprostupná zeď. Dívka klopýtla, zavrávorala a zůstala stát. V téhle tmě se stejně nedalo nic dělat.

Ulicí zakvílel poplašný signál. Pak se rozhostilo ticho. Lina natáhla ruce před sebe. Stojí tváří do ulice, nebo k domům? Ochromila ji hrůza. Musím zůstat klidná, okřikovala se. Světla se zase za chvíli rozsvítí, tak jako vždycky. Ale pak si představila Poppy, jak bloudí v temnotě, a kolena se jí podlomila. *Musím ji najít.*

Udělala krok. Když do něčeho nevrátila, odhodlala se k dalšímu. Prsty pravé ruky zavadila o něco tvrdého. Stěna domu, napadlo ji. Jela po ní dlaní a pokračovala pořád dál, až ruka zničehonic skončila v prázdnu. Je tohle Neprůchodná? Nebo ji už přešla? Nedokázala si přesně vybavit, kde stojí. Jako by tma nevyplňovala jen prostor kolem ní, ale i v její hlavě.

Lina se s bušícím srdcem zastavila. Rozsvit' se, světlo! zapřísahala v duchu reflektory. Chtěla zavolat na Poppy, přikázat jí, aby se nehýbala a nebála se, že si pro ni brzy přijde. Ale temnota ji tísnila ze všech stran a Lina se nezmohla na slovo. Vlastně se ani nedokázala nadechnout. Toužila tu tmu od sebe odstrčit, jako by to byly něčí ruce.

Tu a tam se kolem ní ozývaly hlasy – přidušené, šepotavé. V dálce někdo nezřetelně vykřikl. Kolik minut už uběhlo? Nejdelší zhasnutí zatím trvalo tři minuty a čtrnáct vteřin. Tohle už musí být déle.

Kdyby byla Lina sama, nějak by to vydržela. Ale nemohla snést pomyšlení na Poppy, jak tu někde trpí samotná a vyděšená – a jen kvůli tomu, že její velká sestra neměla oči pro nic jiného než pro pár pastelek. Chovala se sobecky a lačně, a teď jí to bylo tolik, tolik líto! Lina se přinutila udělat další krok do prázdna, ale pak ji napadlo – co když se od Poppy vzdaluje? Roztrásla se a cítila, jak se v ní něco rozpouští a klesá to až na dno její duše. V příští chvíli se rozbere. Nohy se jí podlomily a dívka se svezla na chodník s hlavou opřenou o kolena. Celá se chvěla. Hlavu jí obestíral nepředstavitelný děs. Čekala.

Nekonečné vteřiny mýjely jedna za druhou. Odkudsi zleva se ozvalo zasténání. Kdesi hlasitě bouchly dveře. Ozvaly se kroky, pak zase ztichly. V Linině mozku se vylíhla otázka, kterou ani nechtěla domyslet: Co když světla už nikdy...? Schoulila se do klubíčka a přinutila se tu myšlenku zaplašit. Světla se zase rozsvítí, opakovala si důrazně.

A zčistajasna se to stalo.

Lina vyskočila. Kolem ní se znovu vynořila ulice i plno lidí, kteří s otevřenými ústy vzhlíželi k lampám. Všude kolem bylo slyšet pláč nebo úlevný chechot. Nikdo najednou neměl stání a všichni rychle zamířili ke svým

domovům, jako by městu hrozilo, že se něco takového co nevidět stane znovu.

Lina se rozběhla k Zelenému náměstí a cestou zastavovala každého, na koho narazila. „Neviděli jste tady samotnou malou holčičku? Chvilku předtím, než zhaslo světlo?“ dožadovala se. „V zeleném kabátku s kapucí?“ Ale nikdo se s ní nemínil zdržovat.

V Bzučivé ulici stál hlouček lidí, kteří se vzrušeně dohadovali a rozhazovali přitom rukama. Lina se rozběhla k nim a začala se vyptávat na Poppy.

„Jak bysme mohli něco vidět?“ opáčila Nammy Proggsová, hubená stařena, která se hrbila tolik, že musela zaklánět hlavu, aby viděla lidem do očí. „Zhaslo přeci světlo.“

„Ne, to bylo *předtím*, než zhaslo,“ opravila ji Lina. „Utekla mi. Možná se dala tímhle směrem.“

„Měla sis ji líp hlídat,“ zavrčela Nammy.

„Na dítě se musí dohlížet,“ přisadila si jiná žena, která předtím zpívala v kroužku Věřících.

Vtom se ozval někdo cizí: „Cože, hledáš batole? V zelený bundičce?“ Muž přešel k otevřeným dveřím obchodu a houkl. „Hej, máš pořád uvnitř to děcko?“ Vzápětí se kdosi objevil na prahu a vedl malou za ruku.

Lina se k holčičce vrhla a Poppy se rozvřískala na celé kolo. „Už je dobře,“ zabroukala Lina a pevně k sobě sestřičku přitiskla. „Neboj se. Ztratila ses, ale teď už jsi v pořádku. Jsem s tebou, neboj se. Jsem s tebou.“ Zvedla oči, aby poděkovala Poppyinu zachránci, a zjistila, že ho zná. Byl to Doon. Od doby, co se viděli naposledy, se nijak nezměnil, jenom jeho vlasy vypadaly ještě rozcuchaněji než obvykle. Na sobě měl pořád tu neforemnou hnědou bundu.

„Pochodovala sama po ulici,“ vysvětloval bývalý spolužák. „Nikdo nevěděl, ke komu patří, a tak jsem ji vzal k tátovi do krámu.“

„Patří ke mně,“ vyhrkla Lina. „Je to moje sestřička. Měla jsem hrozný strach, že se ztratila nadobro. Bála jsem se, že někam spadla a něco si zlomila, že ji někdo porazil nebo... Prostě jsem ti strašně vděčná, že ses jí ujal.“

„To by udělal každý,“ prohlásil Doon. Mračil se a oči měl zabodnuté do země.

Poppy se v sestřině objetí uklidnila. Schoulila se jí na prsou a vrazila si do pusy paleček. „A co tvoje práce?“ pokračovala Lina. „V Potrubí...“

Doon pokrčil rameny. „No, dobrý. Je to zajímavý.“

Lina čekala, jestli chlapec nebude pokračovat, ale vypadalo to, že už řekl všechno, co měl na srdci. „Ještě jednou ti moc děkuju,“ rozloučila se srdečně a vysadila si Poppy na záda.

„Eště že se tady Doon Harrow objevil,“ podotkla Nammy Proggsová, která je celou dobu pozorovala. „Je to hodnej kluk. Když se mi doma něco rozbije, dycinky to spraví.“ Dobelhala se k Lině a zahrozila na ni prstem. „Radši si na to mrně dávej pozor!“

„Nemělas ji nechávat samotnou,“ ozval se káravě muž s flétnou.

„Já vím,“ povzdychla si Lina. „Máte pravdu.“

Když se vrátily domů, uložila sestřičku do postele. Babička zrovna dřímala v obývacím. Ta si zhasnutí ani nevšimla. Lina jí vyprávěla, jak v Emberu zavládla na dlouhé minuty tma, ale vynechala to, že se jí Poppy ztratila.

Když později malá usnula a Lina si zalezla do pokojíčku, vytáhla z kapsy dvě barevné pastelky. Už se jí nezdály tak nádherné jako předtím. Když je vzala do ruky, znovu se jí připomněl ten pocit zoufalé touhy, který se jí zmocnil v

zaprášeném obchodě, smíšený se strachem, hanbou a úzkostí z temnoty.

Co bylo v komoře

Podivné bylo to, že se lidé o zhasnutí skoro nezmiňovali. Výpadky proudu obvykle vyvolávaly bouřlivé diskuse. Obyvatelé se většinou shromažďovali na nárožích a pokřikovali na sebe: „Kdes byl, když to zhaslo?“ nebo „Co to ty zatracený elektrikáři vyváděli – měli by je vyházet a nabrat tam někoho pořádnýho,“ a podobné poznámky. Ale tentokrát bylo všechno jinak. Když se Lina vydala druhý den ráno do práce, zůstaly ulice podivně tiché. Lidé si šli svižně po svém, oči sklopené k zemi. Pokud se přece jen zastavili, aby prohodili pár slov, div nešeptali a po chvíli se spěšně loučili.

Dívka toho dne vyřizovala dvanáctkrát stejnou zprávu, podobně jako ostatní poslové. Byla to jen dvě slova, která si lidé vzkazovali: Sedm minut. Zhasnutí trvalo dvakrát déle než ta předchozí.

Na město padl strach. Lina ho cítila jako sílící mrazení.

Pochopila, že Doon tehdy při Dnu rozřazení mluvil pravdu. Ember je ve smrtelném nebezpečí.

Nazítří se na městských vývěškách objevila vyhláška:

MĚSTSKÉ SHROMÁŽDĚNÍ
OBČANÉ MĚSTA EMBER SE ŽÁDAJÍ, ABY SE
DOSTAVILI ZÍTRA V 18.00 NA NÁMĚSTÍ TICHA,
KDE SI VYSLECHNOU DŮLEŽITOU INFORMACI.
STAROSTA LEMANDER COLE

Jakou důležitou informací? divila se Lina. Bude to dobrá, nebo špatná zpráva? Hořela netrpělivostí, už aby to bylo.

Nazítří odpoledne začali na náměstí Ticha ze všech směrů proudit lidé a namačkali se tak těsně na sebe, že na prostranství nebylo k hnutí. Děti seděly tatínkům na ramenou. Lidé menšího vzrůstu se snažili prodrat dopředu. Lina zahlédla Lizzii a zakřičela jí na pozdrav. Všimla si taky Vindie Chanceové, která držela za ruku mladšího brášku. Lina se radši rozhodla nechat Poppy doma s babičkou. V takovém davu by se jí malá mohla zase lehce ztratit.

Věžní hodiny začaly odbíjet. Šest mohutných úderů doznělo a davem se rozlil nedočkavý šepot. Lidé si stoupali na špičky a natahovali krky, aby líp viděli. Dveře do Domu shromáždění se otevřely a z budovy vyšel starosta v doprovodu dvou strážných. Jeden z nich mu podal megafon a starosta zahájil proslov. Jeho hlas zněl zastřeně a doprovázel ho hlučný praskot.

„Lide Emberu,“ oslovil shromážděné. Dav ztichl a nastražil uši, aby mu nic neuniklo.

„Lide Emberu,“ opakoval starosta. Rozhlédl se po náměstí. Na lysé lebce se mu odráželo světlo reflektoru. „Naše město potkaly drobné potípraskže. Takorup časy vyžadují od nás všech praskou křupělikřupst.“

„Co říká?“ zašuměli naléhavě lidé na náměstí. „Nebylo dobře slyšet!“

„Že to od nás vyžaduje velkou trpělivost,“ tlumočil kdosi.

„Ale přišel jsem dnes mezi vás,“ pokračoval starosta, „abych vás uklidnil. Potíže překonáme. Musíme ovšem všichni přiloppraskit rukřupce k úí.“

„Cože?“ neslo se davem. „Co povídal?“

Ti, co stáli vepředu, posílali za sebe: „Že musíme přiložit ruce k dílu.“

„My vás neslyšíme!“ zahulákal kdosi.

Starostův baryton zaburácel z megafonu hlasitěji, o to však nezřetelněji. „Nepískprask panikřuppraskit!“ zahalasil. „Zapraskvrrrzchrt chlakřupdrupou prasklavu.“

„Nerozumíme!“ opakoval někdo z davu. Lina cítila, jak se lidé kolem ní začínají ošívát. Někdo ji strčil do zad, až se zapotácela.

„Že nesmíme panikařit. Musíme zachovat chladnou hlavu,“ překládaly přední řady.

Dva strážní na schodech před Domem shromáždění popošli ke starostovi. Ten zvedl megafon k ústům a znovu promluvil.

„Řekřupšekřápní! Praskse juiuí nakřupe!“

„Řešení!“ vysvětlovali ti šťastnější svým spoluobčanům vzadu. „Že se jistě najde, povídal.“

„Řešení? Jaké řešení?“ vykřikla žena vedle Liny. Její slova se ozývala z davu ze všech stran. „Jaké řešení? Jaké řešení!“ Z otázky se stalo skandování, které stále mohutnělo.

Lina znovu ucítila zezadu tlak, jak se dav začal valit k Domu shromáždění. Rozčilené paže do dívky strkaly, objemná těla ji tísnila a hrozila rozmačkáním. Srdce se jí rozbušilo. Musím odtud! prolétlo jí hlavou.

Udělala si kolem sebe trochu místa a tlačila se proti rozzlobenému davu. Náměstí hučelo a ryčelo. Ze starostova hlasu v megafonu se stal proud nesrozumitelného praskání a pískání a lidé v davu řvali buď rozčilením, nebo hrůzou z umačkání. Někdo stoupl Lině na nohu, další jí strhl šálu. Na okamžik ji zalil děs, že skončí ušlapaná na dláždění. Konečně se jí podařilo vyprostit se ze sevření těl a vypotácela se na schody školy. Odtud viděla, jak strážní popadli z každé strany starostu a pelášili s ním ke dveřím Domu shromáždění. Dav zařval a někteří občané začali metat po budově vším, co měli zrovna po ruce – kameny, odpadky, zmuchlanými papíry, dokonce vlastními klobouky.

Na druhé straně náměstí se z davu snažili vyprostit Doon s tatínkem. Chtěli uniknout do Hvozdíkové. „Přidej,“ pobízel synka otec. „Musíme včas zmizet jinam!“ Přešli Širokou ulici a chvátali oklikou k domovu. Znamenalo to kličkovat úzkými uličkami za školou.

„Tati,“ ozval se udýchaně Doon, „starosta je pořádný pitomec, vid’?“

Otec chvíli neodpovídal. Pak zdrženlivě namítl: „Má to těžké, víš. Co by měl podle tebe udělat?“

„Aspoň nelhat,“ odpověděl Doon. „Jestli fakticky zná nějaký řešení, tak má prostě říct, co máme udělat. Nemá předstírat, že si ví rady, když ví kulový.“

Doonův tatínek se pousmál. „To by pro začátek stačilo,“ přikývl.

„Naštvalo mě, jak s náma mluvil,“ přiznal Doon.

Tatínek mu položil ruku na rameno a popostrčil ho za roh. „V poslední době tě štve spousta věcí,“ prohodil.

„Mám důvod,“ zavrčel Doon.

„Asi máš. Ale víš, se vztekem je jedna potíž... Zmocní se tě a pak už se nedokážeš ovládat. Stane se tvým pánem.“

Doon tiše kráčet dál, ale v duchu zaúpěl. Věděl, co se tatínek chystá říct, jenže to netoužil slyšet.

„A když člověka ovládá vztek, dělá pak –“

„Já vím,“ přerušil ho syn. „To, co sám nechce.“

„Přesně tak. Třeba trefí tatínka do ucha podpatkem.“

„Já nerad.“

„A o to právě jde.“

Pospíchali směrem k Putykářské. Doon si vrazil ruce do kapes a mračil se na celý svět. Táta není vznětlivý, uvažoval. Je klidný jako hladina vody ve sklenici. Nikdy mě nepochopí.

*

Lina běžela. Snažila se vyhnat si starostův projev z hlavy. Míjela lidi, kteří se ve Vydrovníkové vraceli do svých krámků, a kolem uší jí hvízdaly útržky vyslechnutých hovorů. „Čeká, že budeme věřit...“ soptil kdosi. „Jen nás chce uklidnit,“ ozval se druhý. „Bude to katastrofa,“ mínil třetí. V těch hlasech byly znát zlost i strach.

Ale dívka na to teď nechtěla myslet. Nohy jí bušily do dláždění a vlasy divoce vlály. Až dorazí domů, uvaří k večeři pořádnou bramboračku, pak vytáhne nové pastelky a dá se do malování.

Schody nad babiččíným krámkem brala po dvou a vřítla se do bytu. Vzápětí zakopla o něco na podlaze a upadla. Odřela si kolena a dlaně. Pak užasle vytřeštila oči. Dveře komory byly dokořán a všude se válely kabáty, boty, tašky i krabice, jejichž obsah byl rozsypaný po celém pokoji. Z komory se ozývalo bouchání a skřípění.

„Babi?“

Další rány. Pak se ve dveřích komory objevila stařenčina hlava. „Sem jsem se měla podívat už dávno!“ vyhrkla

babička. „Tady to musí být. To bys koukala, co všechno tady je!“

Lina se rozhlédla po tom neskutečném nepořádku. V téhle komoře se už celá desetiletí skladovaly nejrůznější krámy, napěchované v papírových krabicích, nacpané do starých povlaků na polštáře a prádelních pytlů, anebo navršené na sebe tak, že jste nemohli vzít jednu věc, aby se ta vratká stavba okamžitě nezřítila. Police nad věšáky na šaty byly stejně přecpané jako prostor na podlaze, většinou starým plesnivým šatstvem prožraným od molů. Když byla Lina menší, tahle místnůstka ji lákala k průzkumům, ale nikdy se nedostala moc hluboko. Vytáhla třeba zetlelý šál, který se jí v ruce rozpadl na prach, nebo otevřela nějakou krabičku a zjistila, že se v ní ukrývají jen obyčejné napínáčky na upevnění koberce. Brzo ji to přestalo nadobro bavit.

Zato babička se pustila do hledání opravdu důkladně. Supěla a funěla, když se probírala všemi těmi krámy a pak je odhazovala za sebe. Očividně ji to těšilo. Lina přihlížela, jak jí k nohám dopadá ranec starých hadrů a za ním hnědé střevíce bez tkaniček.

„Babi,“ zjišťovala nejistě, „kde je malá?“

„Přece tady!“ ozval se babiččin zvučný hlas z hloubi komory. „Pomáhá mi.“

Lina unaveně vstala z podlahy a rozhlédla se. Poppy si všimla hned. Holčička seděla za pohovkou uprostřed vyházených krámů a před sebou měla hnědou lesklou krabičku. Víčko bylo odklopené.

„Ukaž, Poppy,“ ozvala se Lina. Naklonila se k sestřičce. „Můžu se podívat?“ Na víčku byl nějaký zvláštní mechanismus – možná zámek, napadlo ji. Ta věcička vypadala elegantně, ale někdo ji poškodil. Její hladký tvrdý povrch hyzdilo množství dolíčků a škrábanců. Uvnitř se

zřejmě kdysi skrývalo něco cenného. Jenže teď byla skříňka prázdná. Lina ji zvedla a obrátila dnem vzhůru, aby se o tom ujistila. Nic z ní nevypadlo.

„Co tam bylo, Poppy? Našlas uvnitř něco?“ Ale holčička jen spokojeně mlaskla. Žvýkala nějaký zmuchlaný papírek. Další papír držela v ručičkách a škubala ho. Útržky papíru se povalovaly i všude kolem ní. Lina jeden zvedla. Byl pokrytý drobnými, úhlednými písmeny.

Neúplná zpráva

Dívčinu zvědavost vzbudilo písmo. Nebylo psané rukou – anebo pokud ano, byl to ten nejdokonalejší a nejúhlednější rukopis, jaký kdy viděla. Připomínal písmena na obalech plechovek s jídlem či nápisy vyražené na tužkách. Tohle nepsala ničí ruka. Musel to udělat stroj. Bylo to písmo Stavitelů. Takže tenhle papír... musí pocházet od Stavitelů!

Lina sesbírala z podlahy všechny útržky. Pak jemně rozevřela Poppyiny pěstičky i pusy a vytahala z nich zmuchlané a oslintané zbytky. Všechno to nasypala zpátky do naleštěné krabičky a přenesla do pokojíčku.

Babička i Poppy šly ten večer spát už brzy po osmé. Lina měla ještě hodinu na to, aby svůj objev prozkoumala. Vybrala ze schránky všechny útržky a rozprostřela je po stole. Papír byl nezvykle silný a z roztrhaných okrajů trčela dřevitá vlákna. Vedle spousty malých kousků byl i jeden podlouhlý s tolika dírami, že připomínal krajku. Ty, které sežvýkala sestřička, se už nedaly zachránit. Zbyly z nich jen

žmolky. Když Lina rozložila na stole krajkový papírek, zjistila, že na jeho nedotčeném okraji se nachází sloupec čísel. Posbírala všechny útržky a dlouze se nad nimi zamyslela ve snaze zjistit, jak k tomu podlouhlému pasují. Když je srovnala, jak nejlíp uměla, dostala tohle:

Poky ro odc o

Tento ofic dok v přís
 taj během et.
 připr určenou pro
 obyva města.
 Postupuj

1. Opus
 řek ál k ot ub
 2. kame označe E u ok aje
 3. dál podél řehu eky
 k ří ved dva a p
 hluboko .
 4. račujte zády vodě najdete dveře k
 am. klí
 za mal ocelov pan vpravo. suň
 č, otevřete s
 5. lun, naložený
 bytn m avením
 kami s ovazy.
 6. rovazy spus
 ladin . zamiřte přímo olů po
 udu a doplu te
 7. vystup
 ližně 3 hodiny.
 Najděte estu
 .

Lina z toho sice dokázala vyluštit jen tu a tam pár slov, přesto ji ten potrhaný dokument rozrušil. Něco takového ještě nikdy neviděla. Zírala na první slovo na stránce, „Poky“, a zničehonic pochopila, co drží v ruce. Ve škole o tom často mluvili. Tohle je určitě začátek „Pokynů“.

Srdce jí začalo tlouct, jako by jí někdo uvnitř těla bušil do hrudníku pěstí. *Něco* našla. Našla něco prapodivného a důležitého: Pokyny k něčemu. Ale k čemu? To je hrůza, že se toho Poppy zmocnila první a zničila to!

Linu napadlo, že tohle je nejspíš ta věc, o které babička pořád mluví. To, co se ztratilo a co v jednom kuse hledá. Jenže když babička nevěděla přesně, co hledá, nemohla to poznat, ani když na to narazila. Vyhodila tu krabičku z komory stejně bezstarostně jako ostatní krámy. I když na tom, jestli to je *ta* babiččina záhada, vlastně tolik nezáleželo. Rozhodně to slibovalo tajemství. A Lina byla odhodlaná přijít mu na kloub.

Nejdřív však potřebovala slepit ty útržky dohromady. Byly tak lehoučké, že stačilo jen trochu fouknout, a vzápětí by se rozletěly po pokoji. Měla ještě zbytek lepidla ve staré lahvičce. Pečlivě namazala každý útržek lepkavou hmotou a jeden po druhém přilepila na čistý arch papíru z jejích tenčících se zásob. Pak na svůj výtvar položila další list papíru a zatížila ho krabičkou, aby kousky uhladila. Jen taktak to stihla, když zhaslo světlo – úplně zapoměla sledovat hodiny na parapetu. Musela se svléknout potmě a došátrat popaměti do postele.

Jenže byla moc rozčilená na to, aby dokázala usnout. V hlavě měla dokonalý zmatek, jak se snažila vymyslet, čeho se ta zpráva může týkat. Byla si skoro jistá, že Pokyny nějak souvisejí se záchranou města. Co když jsou to pokyny k opravě elektrického vedení? Nebo návod na sestrojení

přenosného světla? Tím by se všechno od základů změnilo...

Když se ráno zase rozsvítilo, měla Lina ještě pár minut, než se probudí Poppy, aby v luštění pokračovala. Jenže v textu chybělo tolik slov! Jak se má v tomhle zmatku něčeho chytit? Ještě když si oblékala červenou bundu a zavazovala chatrné a zašmodrchané tkaničky bot, usilovně přemýšlela. Jestli je ten papír důležitý, neměla by si ho nechávat pro sebe. Ale komu to má povědět? Možná velitelce. Ta bude vědět, co by se s takovým oficiálním dokumentem mělo dělat.

„Kapitánko Fleeryová,“ vyhrkla dívka hned, jakmile přiběhla do práce, „mohla byste jít se mnou dneska odpoledne k nám domů? Dlouho vás nezdržím. Něco jsem našla a chtěla bych vám to ukázat.“

„A cos našla?“ zajímala se kapitánka.

„Takovej papír s podivným písmem. Řekla bych, že by to mohlo bejt důležitý.“

Velitelka poslušně nakrčila obočí. „Jak důležitý?“

„To nevím. Třeba nijak zvlášť. Ale mohla byste se na to přijít podívat?“

A tak se kapitánka Fleeryová po práci vypravila s Linou domů a zadívala se na slepenec útržků. Sklonila se nad něj a luštila jednotlivá slova. „Ál? Aje? Ved?“ četla. „Co je to za slova?“

„To nevím,“ připustila Lina. „Zůstaly z nich jen kousky, protože Poppy ten papír rozžvejkala.“

„Chápu,“ utrousila kapitánka. Zamžourala na slepenec. „Vypadá to jako nějaký návod,“ pronesla. „Nebo předpis – tady to asi bude znamenat, ‚malou ocelovou pánev‘. Nejspíš je to návod, jak něco uvařit.“

„Ale kdo by mohl psát takovým drobným a dokonalým rukopisem?“

„Takhle se psávalo za dávných časů,“ usoudila kapitánka Fleeryová. „Asi je to opravdu hodně starý recept.“

„Ale proč by někdo schovával recept do takový krásný krabičky?“ Lina ukázala kapitánce Fleeryové objevenou schránku. „Já myslím, že to tam bylo zamčený. A věci, který nejsou důležitý, se přece nezamykají...“

Ale velitelka ji zjevně neposlouchala, protože nevzrušeně pokračovala: „Anebo je to nějaký domácí úkol, který kdysi někdo zapomněl odevzdat.“

„Ale viděla jste někdy takový papíry?“ namítla Lina. „Nepřipadá vám, jako kdyby to pocházelo odjinud – ne z Emberu?“

Kapitánka Fleeryová zpozorněla a přes tvář jí přelétl zmatený výraz. „Žádné odjinud není,“ prohlásila odhodlaně. Pak vlídně položila dívce ruce na ramena. „Má milá, necháváš se příliš unášet fantazií. Nepřepínáš se? Nemáš strach? Mohla bych ti načas v práci trochu ulevit, jestli potřebuješ.“

„Ne,“ odpověděla Lina. „Nic mi není. Jenom nevím, co mám dělat s tímhle...“ Ukázala na slepený papír.

„Nic,“ odpověděla velitelka. „Pusť to z hlavy. Vyhod' to. Děláš si zbytečné starosti – neboj, já vím, je toho teď na člověka hodně, ale nesmíme připustit, aby nás ovládla nejistota.“ Dlouze se na Linu zadívala. Její oči měly barvu vody na nádobí. „Pomoc přijde,“ prohlásila.

„Pomoc?“

„Ano. Zachrání nás.“

„Ale kdo?“

Kapitánka se sklonila k dívce a zašeptala. „Kdo postavil město, má milá?“

„Stavitelé,“ odpověděla Lina.

„Přesně tak. Stavitelé přijdou a ukážou nám cestu.“

„Vážně?“

„Už brzy,“ odvětila přesvědčeně žena.

„A jak to víte?“

Velitelka se narovnala a přitiskla si dlaň k srdci. „Cítím to tady,“ prohlásila. „A viděla jsem to ve snu. Tak jako my všichni. My Věřící.“

Aha, tak tomuhle věří, pomyslela si Lina. A kapitánka Fleeryová k nim patří. Napadlo ji, jak si tím žena může být tak jistá – jenom proto, že to viděla ve snu. Ale třeba to funguje tak jako její vysněné zářící město – *chce*, aby to byla pravda.

Rysy její nadřizené se rozjasnily. „Vím, co musíš udělat, holčičko – přijď na naše setkání. Dodá ti odvalu. Zpíváme tam.“

„Teda,“ hlesla Lina, „víte, děkuju, ale já asi... možná někdy...“ Snažila se být zdvořilá, i když věděla, že na setkání Věřících ji nikdo nedostane. Nechtěla jen sedět a čekat, až ji přijdou spasit Stavitelé. Má na práci spoustu jiných věcí.

Kapitánka Fleeryová ji poplácala po ruce. „Já tě nenutím, Lino,“ ujistila ji. „Ale kdybys změnila názor, stačí říct. A nezapomeň, co jsem ti radila: přestaň se zabývat touhle hloupostí. Lehni si a trochu si odpočiň. Vyčisti si hlavu.“ V úzkém obličejí zazářil laskavý úsměv. „Víš co? Vezmi si zítra volno.“ Pak žena zvedla ruku na pozdrav a pospíchala pryč.

Lina využila její nabídku volna k tomu, aby se vypravila do Hlavního skladu za Lizzí Biscovou. Kamarádce to myslí. Třeba ji napadne něco užitečného.

Od pultu Hlavního skladu se táhly až ke dveřím dlouhé, neuspořádané fronty obchodníků. Lidé se strkali, mačkali a netrpělivě se okřikovali. Lina si k nim stoupla, ale obchodníci si počínali tak zběsile, až ji to vyděsilo. Určitě

vědí, že zásoby docházejí, pomyslela si, a snaží se toho získat co nejvíc, dokud je k mání aspoň něco.

Než se jí podařilo postoupit ve frontě až k pultu, byla několikrát svědkem stejné scény. „Asi vás zklamou,“ odříkávali úředníci za pultem na žádosti obchodníků o balíček jehel na šití, o dvanáct sklenic nebo dvacet balení žárovek. „Těchto věcí je citelný nedostatek. Můžete dostat pouze jednu.“ Anebo: „Ty taky došly.“ „Nadobro?“ „Nadobro.“

Lina věděla, že to tak nebývalo vždycky. Když bylo město Ember ještě mladé, překypovalo tohle skladiště zbožím. Měli v něm všechno, po čem Embeřané zatoužili – takže se zdálo, že zdejší zásoby jsou bezedné. Babička Lině vykládala, že když byla malá, chodili se školou v rámci výuky do skladiště na exkurzi. Sjeli z ulice po pohyblivých schodech do dlouhého tunelu, který se všelijak klikatil a rozrůstal do dalších podzemních chodeb. S dětmi šel průvodce, postupně před nimi otevíral dveře skladů a vysvětloval: „Nyní se nacházíme v oddělení Konzervovaných potravin. Teď přicházíme do Školních potřeb. Za touhle zatačkou začíná Nádobí a náčiní. Potom přijdeme do Výbavy pro řemeslníky.“ Děti se nahrnulý ke každým dveřím a zvědavě do nich nakukovaly.

„V každé místnosti bylo něco jiného,“ líčila babička. „V jedné samé krabice se zubními pastami. Jinde láhve kuchyňského oleje. Krabice s mýdlem. Krabice s léky – bylo tam dvacet místností plných vitaminů! V jiných se zase vršily stovky plechovek s konzervovaným ovocem. Pamatuju se na jedno, kterému se říkalo ananas.“

„Co je to ananas?“ vyptávala se Lina.

„Takové žluté a sladké kostičky,“ vysvětlovala babička se zasněným pohledem. „Měla jsem je čtyřikrát, než úplně došly.“

Ale tyhle školní výpravy do skladiště skončily dávno předtím, než se Lina narodila. Občané Emberu se nechávali slyšet, že na podzemní zásobárnu je dnes žalostný pohled. Ve většině místností převažovaly zaprášené prázdné police. Městem kolovaly zvěsti, že v některých sálech už dokonce nezbyl ani drobeček. Děti by mohly vidět leda tak místnosti se sušeným mlékem, s obvazy a ponožkami, se špendlíky nebo sešity – a hlavně žárovkami. Ve skladišti bylo víc než deset místností, v nichž bývaly uloženy tisíce žárovek. Zatímco děti z babiččiny generace si z prohlídek skladiště odnášely dojem, jakým ohromným bohatstvím Ember oplývá, dnešní školáky by výprava do těchto prostor spíš vyděsila.

Tohle se honilo Lině hlavou, zatímco čekala v Lizziině frontě, až na ni přijde řada. Když k tomu konečně došlo, opřela se lokty o pult a naléhavě zašeptala: „Lizzie, nemáš po práci na chvíli čas? Počkám na tebe hned za dveřma.“ Spolužačka dychtivě přikývla.

Ve čtyři odpoledne kamarádka vyběhla z budovy Hlavního skladu a Lina ji okamžitě požádala: „Šla bys se mnou na chvíli k nám domů? Chtěla bych ti něco ukázat.“

„No jasně,“ souhlasila nadšeně Lizzie. Vykročily spolu směrem k Lininu domovu a kamarádka si začala stěžovat: „Mám zápěstí úplně mrtvý, jak celý den píšu a píšu. Číslice musím psát co nejmrňavější, aby se šetřilo místo, takže mám v ruce pořádnou křeč. A v prstech taky. A lidi jsou tak protivný! Dneska víc než jindy. Řekla jsem jednomu chlápku, že mu nemůžu dát patnáct plechovek kukuřice, ale jenom tři, a on na to: ‚To mně nevykládej, protože zrovna včera jsem jich viděl v Hrnčířské ulici na trhu spoustu.‘ A já na to: ‚Tak možná proto jich už tady moc nezbylo,‘ a on zase prská: ‚Co to na mě zkoušíš, zrzko?‘

Jenže co mám asi tak dělat? Nemůžu přece konzervy s kukuřicí vyčarovat ze vzduchu, ne?“

Přešly přes náměstí Ticha kolem Domu shromáždění a pustily se dál Svažitou ulicí, kde už některé reflektory nesvítily a domy se nořily do stínů.

„Lizzie,“ pokusila se Lina zabránit dalšímu přívalu kamarádčiny výmluvnosti, „je to pravda s těma žárovkami?“

„Co jestli je pravda?“

„Že už jich moc nezbejvá?!“

Bývalá spolužačka pokrčila rameny. „To nevím. Dolů do skladu se dostanem jen málokdy. Vidíme jenom seznamy věcí, který ještě zbejvají – takže třeba vím, že v místnosti 1146 je tolik a tolik vidliček, v místnosti 3291 tolik a tolik klik, v místnosti 2249 tolik párů dětských bot –“

„A co se píše v seznamu žárovek?“

„Nic takovýho jsem nikdy neviděla,“ prohlásila Lizzie. „Soupis žárovek a vitaminů dostávají jen určitý lidi.“

„Jako kdo?“

„Přece starosta a samozřejmě Žulová huba.“ Lina se na kamarádku tázavě zadívala. „Víš, to je Farlo Batten, ředitel skladu. Je tak hnusnej, Lino! Každý ho nenávidí. Trestá nás za pozdní příchod, i když dorazíme třeba jen o dvě minuty pozdějc. A čumí nám přes rameno, když písem. To je dost humus, protože mu smrdí z pusy. A věčně do toho píchá prstem a mumlá: ‚Tohle písmeno je nečitelné, tohle slovo je nečitelné, tohle číslo je nečitelné.‘ Nečitelné – jo, to je jeho oblíbenej výraz.“

Když dorazili na Brkové náměstí, Lina strčila hlavu do dveří krámků, aby pozdravila babičku. Pak se dívky vydaly po schodech do bytu. Lizzie zrovna mlela o tom, jak musí stát celý den na nohou, jak ji bolí kolena a tlačí boty. Zarazila se jenom na chvíli, aby pozdravila Evaleen

Murdovou, která seděla u okna s Poppy na klíně. Pak spustila znovu, hučela a drnčela, dokud nedorazily do dětského pokoje.

„Hele, kdes byla, když došlo k tomu dlouhému zhasnutí?“ zeptala se Lizzie, ale hned pokračovala. „Já naštěstí doma. Ale stejně to bylo děsivé, co?“

Lina přikývla. Nechtělo se jí mluvit o tom, co se jí ten den přihodilo.

„Nesnáším zhasnutí,“ drmolila dál Lizzie. „Říká se, že jich bude čím dál víc a že jednou –“ Na okamžik se zamračila a zase spustila. „Naštěstí se mi teda nic špatného nestalo. Vymyslela jsem si pak úplně nověj účes...“

Linu napadlo, že kamarádka připomíná hodiny s přetaženým pérkem, které pak běží moc rychle. Bývala odjakživa taková, ale dnes to bylo ještě horší. Její pohled těkal z místa na místo a prsty oždibovaly okraj sukně. Byla taky bledší než obvykle a pihy jí vystupovaly z kůže, jako by měla na nose špínu.

„Lizzie!“ zarazila ji Lina a ukázala na stůl v rohu pokoje. „Chci ti ukázat –“

Ale kamarádka ji neposlouchala. „Ty se máš, že děláš posla, Lino,“ hlesla. „Je to zábava? Tak bych to hrozně chtěla dělat! Určitě bych v tom byla dobrá. Moje práce je příšerná nuda.“

Lina se k ní otočila a zadívala se na ni. „A je aspoň *něco*, co tě na tom baví?“

Lizzie se nepatrně pousmála a loupla očima po kamarádce. „Něco možná jo.“

„A co?“

„To ti nemůžu říct. Je to tajemství.“

„Aha,“ odpověděla Lina a hlavou jí prolétlo: Tak proč o tom začínáš?

„Možná ti to jednou všechno řeknu,“ připustila Lizzie. „Ještě nevím.“

„No, já mám svou práci ráda,“ prohlásila Lina. „Ale chtěla jsem ti ukázat, co jsem našla. Tady to je.“

Zvedla krabičku i čistý papír, který chránil poslepovaný dokument. Lizzie ho zběžně přelétla očima. „To ti někdo napsal, a tys to roztrhala?“

„Ne, našli jsme to v komoře. Poppy to rozkousala, proto je to tak zničený. Ale podívej se na ty písmenka. Nepřipadá ti to divný?“

„Hmmm...“ zabručela Lizzie. „Víš, kdo taky krásně píše? Myla Boneová od nás z práce. Měla bys vidět ty její zakroucený ocásky u y a g, a taky ozdobný zobáčky u velkých písmen. Žulová huba samozřejmě nadává a tvrdí, že je to nečitelný...“

Lina uložila text zpátky pod ochranný papír. Nechápala, jak ji mohlo napadnout, že Lizzii bude tohle zajímat. Kdysi si spolu hodně užívaly, ale hlavně při hraní – na schovávanou, na babu, na honěnou – prostě při zábavách, při kterých se rychle běhá a leze. Lizzii nikdy nelákaly papíry a knihy.

Když Lina dokument mlčky odnesla, sedly si s Lizzii na podlahu. Poslouchala kamarádčino drmolění, které nebralo konce, až nakonec Lizzie prohodila: „Měla bych už jít. To je fajn, že jsme se zase viděly.“ Postavila se a načechrala si vlasy. „Stejská se mi po tobě. Cos mi to vlastně chtěla ukázat? Aha, to hezký písmo. Fakt pěkný. Máš kliku, žes to našla. Stav se za mnou zase někdy, jo? Strašně se v práci nudím.“

Lina uvařila k večeři řepnou polévku a Poppy ji plivala kolem sebe, až byl stůl plný loužiček. Babička zírala do misky, míchala lžící pořád dokola, ale nepozřela ani sousto. Svěřila Lině, že jí není moc dobře, a šla si brzy lehnout.

Lina rychle poklidila kuchyň. Jen co udělá všechno, co je třeba, může se vrátit k luštění dokumentu. Vyprala Poppy šatičky. Přišla si na červenou pracovní bundu utržené knoflíky. Posbírala všechny krámy, které babička vyházela z komory. Když po tom všem uložila malou do postele, zbývala jí sotva půlhodinka na to, aby se zahlubala do záhadných útržků.

Posadila se ke svému stolu a vytáhla slepeninu zpod papíru. Přidržovala ji po krajích lokty, aby se nezkroutila, bradu si podepřela o dlaně a zírala na zprávu. Kapitánku Fleeryovou ani Lizzii nález moc nezaujal, ale to dívku nezviklalo v přesvědčení, že objevila něco důležitého. Proč by jinak byl ten dokument schovaný v tak důmyslně zamčené schránce? Možná bych to měla ukázat starostovi, pomyslela si zdráhavě. Neměla toho člověka ráda. Nevěřila mu. Ale jestli je tenhle dokument důležitý pro budoucnost města, starosta by o něm měl vědět. Samozřejmě po něm nemohla chtít, aby přišel k nim domů. Představovala si pana Colea, jak supí do schodů, nakukuje do dveří, pohrdavě se ušklíbá nad nepořádkem v jejich domácnosti, odstrkuje Poppyiny ulepené ručičky... ne, to nejde.

Ale zrovna tak nemohla vzít tenhle pečlivě poslepovaný dokument do Domu shromáždění. Na to byl moc křehký. Nejlepší bude napsat starostovi dopis, usoudila.

Našla kus papíru, který byl skoro bez poskvrnky, vzala obyčejnou tužku (rozhodně na to nemínila plýtvat svými drahocennými pastelkami) a napsala:

*Vážený pane starosto,
našla jsem u nás v komoře jeden dokument.
Obsahuje nějaké pokyny. Asi to bude důležité,
protože je psaný hodně starým písmem.
Naneštěstí ho moje sestřička napůl rozžvýkala,*

*takže není celý. Ale jsou tam útržky slov, jako
třeba:*

*hluboko
najdete dveře
otevřete*

Jestli to budete chtít vidět, ukážu Vám ho.

Se srdečným pozdravem

Lina Mayfleetová, posel

Brkové nám. 34

Složila papír do čtverečku a nadepsala ho „Pan starosta Cole“. Ráno ho cestou do práce odnesla do Domu shromáždění. U recepčního pultu nikdo neseděl, takže Lina nechala dopis na stolku tak, aby ho pracovník ostrahy hned po návratu zahlédl. Pak vyšla z budovy s pocitem, že učinila povinnosti zadost.

*

Uběhlo několik dní. Vzkazy, které Lina vyřizovala, byly plné napětí a obav. „Máš ještě nějakou Kojeneckou výživu? V obchodech není k dostání.“ „Slyšels, co se říká o generátoru?“ „Dnes večer nepřijdeme – děda nemůže vstát z postele.“

Po návratu z práce se vždycky ptala babičky: „Nepřišel mi dopis?“ Ale odpověď byla pokaždé záporná. Třeba starosta její lístek nedostal. Nebo ho dostal, a nepřijde mu to důležité. Asi po týdnů čekání dívka usoudila, že už dál čekat nebude. Jestli je to starostovi jedno a nezajímá ho to, *ji* to tedy zajímá. Zjistí si pravdu sama.

Dva večery, když babička s Poppy usnuly a Lina vyšetřila trochu volna, přepisovala dokument pro případ, že by se s křehkým originálem něco stalo. Zabralo jí to spoustu

času. Použila na to jeden z kousků papíru, které jí ještě zbyly – starou, trochu potrhanou nálepkou z konzervy hrášku. Kopie byla tak přesná, jak jen Lina dokázala písmo napodobit, s pečlivě odměřenými a napodobenými mezerami mezi slovy. Zastrčila ji pak pod matraci své postele a měla pocit, že tady bude papír v bezpečí.

Ve středu se jí podařilo konečně získat další volný večer. Poppy a babička pochrupevaly, byt byl zase jako ze škatulky. Lina se posadila za stůl, vlasy si pevně stáhla na zátylku, aby jí nepadaly do očí, a položila si před sebe další ušetřený papír – skoro čistý, jen trochu počmáraný od sestry –, aby si na něj zapsala, co se jí podaří rozluštit.

Začala u nadpisu. První slovo už znala – určitě jde o „Pokyny“. Další bude asi „pro“. Pak následovalo „odc o“ – tomu Lina moc nerozuměla. Možná to byl kus něčího jména. Nodcooa? Wodcooa? „Pokyny pro Wodcooa.“ Rozhodla se, že vzkazu bude říkat prostě „Pokyny“.

Přešla k první řádce. „Tento ofic dok“ bude určitě „tento oficiální dokument“. „Přís taj“ mohlo být přísně tajné nebo v přísné tajnosti. Pak tam bylo něco o obyvatelích města. Ale hodně toho chybělo.

Lina přešla k bodu jedna. „1. Opus“ To mohlo znamenat cokoliv. Opus je snad nějaká hudební skladba, ne? Přesunula se k „řek“. To mohl být například kus slova „řekněme“. Nebo že někdo něco „řekl“. Ale co „ot ub“? Písmena byla dost blízko u sebe, a tak by klidně mohla tvořit jedno slovo. Ale jaké? Které slovo je obsahuje? Jako první jí samozřejmě naskočilo *Ot huby*. Hloupost, tam by bylo *od*. Co začíná na „ot“? *Otrava*, *otec*, *otřít*, *otlak*, *otočit*... Nic z toho nekončilo na „ub“.

Třeba to přece jen budou dvě slova, pomyslela si. *Otoč zub*. Napadaly ji samé nesmysly. Hraju si tady s písmenky

jako trubka, pomyslela si rozčileně, a vzápětí jí to došlo. „Potrubí“. Potrubí! V tom vzkazu se psalo něco o Potrubí!

Lina se vrátila ke shlukům „opus“ a „řek“. To bude určitě řeka! No jasně! Rychle přejela očima po stránce. V bodu tři bylo „řehu eky“ – břehu řeky. Z bodu čtyři na ni vyskočilo spojení „najdete dveře“, které zůstalo bez úhony. Lina zadržela dech. Dveře! Co když jsou to ty dveře, o kterých vždycky snila a které vedou do jiného města? Třeba je její zářivé město nakonec skutečné a tohle jsou pokyny, jak ho najít!

Chtělo se jí vyskočit ze židle a zakřičet. V tom vzkazu se píše něco o řece, dveřích a o Potrubí! A kdo z lidí, které zná, ví nejvíc o Potrubí? Samozřejmě Doon.

Představila si jeho hubenou, vážnou tvář, jeho oči, které člověka zkoumavě pozorovaly zpod tmavého obočí. Vybavila si, jak se ve škole vždycky soustředěně skláněl nad úkoly, jak svíral pevně tužku, i jak se o přestávce většinou stáhl někam do kouta a zkoumal tam kdejakou můru, červa nebo rozebrané hodiny. Přinejmenším tohle měla na Doonovi ráda: jeho zvědavost. Všímal si věcí.

A záleželo mu na nich. Vzpomněla si, jak se o Dni rozřazení rozzlobil na starostu, protože tenhle kluk tolik toužil dělat práci, která by mu umožnila zachránit město. A taky na to, jak vzal tehdy Poppy do tatínkova krámku, aby se nebála sama na ulici.

Lina najednou nechápala, proč se vlastně s Doonem přestala kamarádit. Nejasně si vybavila příhodu se stožárem. Teď jí to připadalo jako hloupost... a ke všemu se to stalo už tak dávno. Čím víc na Doona myslela, tím spíš jí připadalo, že je přesně tím pravým – tím jediným –, koho bude její objev zajímat.

Přiložila na slepené Pokyny čistý papír a zatížila ho schránkou. *Zajdu za Doonem*, rozhodla se. *Zítra je čtvrtek* –

to mám volno. Ano. Hned zítra vyhledá Doona a požádá ho o pomoc.

Na průzkumu

Doon si zvykl toulat se Potrubím o samotě. Vždycky rychle našel tunel, který dostal na starost, a vykonal, co bylo zapotřebí – když se člověk naučil pracovat s hasáky, štětkou a lepidlem, nebylo to kdovíjak složité. Většina dělníků v Potrubí rychle zvládla, co se od nich očekávalo, a potom se spolu scházeli, hráli karty, pořádali mločí závody anebo jen tak tlachali.

Jenže nic z toho Doona nelákalo. Když už musí trčet tady v Potrubí, nebude ztrácet čas. Od toho posledního zhasnutí mu jeho poslání připadalo ještě naléhavější. Kdykoli se světla zamihotala, dostal strach, že se staříčkový generátor zastaví nadobro.

Takže zatímco ostatní dělníci odpočívali, vydával se dál a dál k okrajům Potrubí, aby prozkoumal co nejvíc. „Hlavní je mít dobrý postřeh,“ nabádal ho tatínek a Doon se podle toho zařídil. Chodil podle mapy, kam až se dalo, ale některá místa zachycoval plán podzemí dost zmateně. A v Potrubí

navíc byly i tunely, které do něj vůbec nebyly zakreslené. Chlapec si za sebou značil cestičky, aby se neztratil: sypal po zemi podložky, hřebíčky, kousky drátu, prostě cokoli, co měl zrovna v kapsách na opasku s náradím. Cestou zpátky je pak zase sbíral.

Tatínek měl aspoň v něčem pravdu: v Potrubí byly opravdu zajímavé věci, pokud člověk věděl, čeho si má všímat. Doon už tu našel tři neznámé lezoucí věci – černého brouka velikosti špendlíkové hlavičky, mūru s chlupatými křídly a nakonec to nejlepší: tvora s měkkým lesklým tělíčkem a zakroucenou skořápkou na zádech. Když seděl na zemi a okouzleně sledoval, jak mu šplhá po ruce, objevila se v chodbě parta dělníků. Vyprskli smíchy. „Hele, milovník brouků!“ zahalekal jeden z nich. „Sbírá si je k vobědu!“

Doon rozzuřeně vyskočil a rozkřikl se na ně. Nečekaný pohyb vymrštil tvorečka z chlapcovy paže na zem a Doon zaslechl pod nohou křupnutí. Rozesmátí dělníci si toho nevšíмали – pošádílili partáka ještě několika uštěpačnostmi a šli si po svém –, ale chlapci okamžitě došlo, co provedl. Svezl se na kolena a zadíval se na rozmačkaný sliz, který měla na svědomí jeho holínka.

Nechtěné následky, prolétlo mu zoufale hlavou. Dostal vztek na svůj vztek – na to, jak v něm vždycky znenadání vybuchne a ovládne ho. Sklepal si z podrážky kousky skořápky a slizu a zastyděl se: *Promiň. Nechtěl jsem ti ublížit.*

V dalších dnech se Doon pouštěl dál do Potrubí s nadějí, že narazí nejen na něco zajímavého, ale taky na něco důležitého. Jenže pořád nic. Jednou zakopl o staré kleště, které tu kdosi pohodil. Objevil komoru s náradím, na kterou zřejmě všichni zapomněli a která byla plná zrezivělých hřebíků, klíčů a čehosi, co kdysi bývalo něčí svačinou.

Další komoru s náradím našel na jižním okraji Potrubí – nebo aspoň předpokládal, že slouží takovému účelu. Nacházela se na konci jednoho z tunelů, zahrazeného provazem s cedulí: „Nevstupovat. Zával.“ Doon do něj přesto vstoupil. Podlehl pod provazem. V tunelu nebyly žádné stopy po sesuvu, ale taky tam nesvítilo světlo. Doon udělal asi dvacet kroků do tmy a narazil na zavřené dveře. Neviděl je, ale nahmatal. Vycouval zase zpátky k provazu, podklouzl pod ním a vydal se na zpáteční cestu. Kousek odtud objevil ve stropě tunelu padací dveře – čtvercový dřevěný poklop. Pomyslel si, že nejspíš vede do skladiště. Kdyby měl po ruce něco dlouhého, mohl by do něj zkusit strčit, jestli se náhodou neotevře, ale ze země na poklop nedosáhl, k tomu mu chybělo nejmíň čtvrt metru. Nejspíš bude beztak zamčený. Napadlo ho, jestli Stavitelé udělali i jinde podobné průchody, aby se dalo snáz dostat z jedné části města do druhé.

Když měl Doon práci poblíž hlavního tunelu, po splnění povinností se někdy procházel po břehu řeky. Nikdy ne na východ, kde hučel generátor – na ten nechtěl ani pomyslet. Chodil na opačnou stranu, tam, kde řeka opouštěla Potrubí. Dál po proudu se cesta trochu svažovala a nebyla už tak přímočará. Břehy řeky byly tady vroubené zvrásněnými kameny, které vyrůstaly ze země jako obří plíseň. Doon si na ně rád sedal a přejížděl prsty po rýhách a žlábcích, které v nich jistě zanechala tekoucí nebo kapající voda. Vrásky na některých místech skoro připomínaly písmena.

Ale ani tady si Doon ničeho důležitého nevšiml. Vypadalo to, že když chce člověk zachránit město, není mu znalost Potrubí k ničemu. S generátorem to bylo beznadějně, Doon elektřině nikdy nerozuměl. Kdysi si myslel, že když ji bude studovat pořádně do hloubky, přijde na nějaký způsob, jak vyrobit přenosné světlo. Rozebíral proto žárovky.

Jednou zkusil rozebrat i elektrickou zásuvku ve zdi, aby prozkoumal drátky uvnitř, a tělem mu přitom projela prudká bolest, až to s ním škublo. Ale když dělal totéž s volnými drátky mimo zásuvku, nic takového se nestalo. Nakonec pochopil, že elektřina přichází jen těmi dráty ve zdi a rozsvěcuje světlo – ale jak, tomu vůbec nerozuměl.

Ted' mu připadalo, že má pouze dvě možnosti: buď to vzdá a bude jenom přihlížet, nebo se pokusí vymyslet přenosné světlo, založené na úplně jiném principu.

A vzdát se nemínil. Vždycky ve čtvrtek, když měl volno, se vydal do emberské knihovny, aby si přečetl něco o ohni.

Knihovna se nacházela ve velké budově, která zabírala celou jednu stranu Učeného náměstí. Vcházelo se do ní z krátkého průchodu uprostřed budovy. Doon vešel do průchodu, otevřel dveře a vstoupil. Uvnitř nebylo ani živáčka, až na starého knihovníka Edwarda Pocketa. Seděl za pultem a zapisoval něco tenoučkou tužkou, kterou svíral v kostnatých prstech. V knihovně byly dva sály – jeden pro romány, jak se říkalo příběhům, které si lidé vymýšleli, a druhý pro fakta, pojednání, která poskytovala čtenáři informace o skutečném světě. Stěny obou sálů byly až po strop skryté za policemi, a na většině z nich se vršily stovky papírových balíčků. Každý byl pevně převázaný provázkem. Balíčky ležely buď naskládané na sobě, nebo stály a řadily se jeden vedle druhého. Některé byly tlusté, jiné tenoučké, že je stačilo sepnout sponkou. Stránky nejstarších svazků byly křehké a zažloutlé a jejich okraje zvrásněné a zubaté.

To všechno byly knihy města Ember, sepsané za dobu jeho trvání místními obyvateli. Ručně psané texty obsahovaly většinu z toho, co si Embeřané dokázali vybájit, a všechno, co o svém městě věděli.

Edward Pocket k Doonovi vzhlédl a kývl mu na pozdrav – chlapec patřil k nejzvědavějším čtenářům. Doon mu

pozdrav oplatil. Vydal se do sálu faktů, k policím označeným písmenem O. Knížky tu byly seřazené podle témat, ale ani tak nebylo zrovna lehké najít, co člověk potřeboval. Když se chtěl například dozvědět něco o mûrách, mohl to najít buď přímo pod M, nebo pod L (létající věci) či dokonce pod H (hmyz). Uspěl by možná i u písmene B (brouci). Když chtěl mít někdo jistotu, že skutečně našel k danému tématu všechno, musel někdy projít celou knihovnu. Jenže Doon potřeboval zjistit něco o ohni, a tak nejrozměšší bylo začít u O.

K požárům docházelo v Emberu jen zřídka. Většinou byla na vině nehoda – někdo nechal utěrku moc blízko horké plotýnky elektrického sporáku, případně praskla žárovka a jiskra, která z ní vylétla, zapálila záclonu. Záhy přiběhli lidé s kbelíky vody a neštěstí bylo zažehnáno. Ale zapálit oheň bylo možné i úmyslně. Stačilo držet dřívko u plotny sporáku tak dlouho, až se vzňalo, a pak se na chvíli kochat pohledem na jasný oranžový plamínek.

Hlavní potíží byla však v tom, jak zapálit oheň, který by vydržel hořet déle. Pokud by ho člověk měl, mohl by se vydat do Neznámých území a prozkoumat je. A najít způsob, jak se tam vydat, to byla věc, kterou teď Doon nedokázal pustit z hlavy.

Začal si prohlížet knihy z police O. *Obchodování*, hlásala první. Chlapec ji vrátil zpátky. *Obrazy*. I ta vzápětí putovala do regálu. *Odborně s jehlou a nití*. *Opravy nábytku*. V polici byla i spousta titulů, které jen začínaly předložkou „o“, třeba *O konzervování potravin*. Konečně našel svazek označený *Oheň jako sluha i pán*. Doon se posadil k jednomu z čtvercových stolečků a pustil se do čtení.

Ukázalo se, že autor tohohle spisku nevěděl o ohni o moc víc než Doon. Kniha se většinou omezovala na popis

nebezpečných situací, během kterých může dojít k požáru. Sáhodlouhá kapitola byla věnovaná budovám na Winifredině náměstí, které se před čtyřiceti lety vzňaly. Autor líčil, jak hořely dveře i okenní rámy a jak dlouho bylo okolí plné kouře. Další kapitola pojednávala o tom, jak se má člověk zachovat, když mu začne hořet sporák.

Doon svazek odložil a povzdychl si. Tohle nebylo k ničemu. Sám by toho dokázal sepsat víc. Vstal a začal rozčileně přecházet po knihovně. Někdy člověk našel užitečné věci, i když jen bezcílně bloumal kolem polic. Chlapec už to takhle udělal mockrát – prostě namátkou něco vytáhl v naději, že by čirou náhodou mohl narazit na to, co zrovna hledal. Něco, co jiný člověk napsal, aniž chápal podstatu oné informace. Stačily by jedna nebo dvě věty, jež by podnítily Doonovu představivost a uvedly do souvislosti věci, které už věděl. A tak by našel řešení.

Často takhle objevil něco zajímavého, ale ještě nikdy nic důležitého. Ani dnes to nebylo jiné. Z polic vytáhl svazek *Záhadná slova z minulosti* a začal ho zkoumat. Bylo to pojednání o slovech a slovních spojeních tak prastarých, že jejich význam už málokdo znal. Doon v něm zalistoval.

Božítku

Zvolání vyjadřující překvapení, úžas. Božínek je zřejmě zdrobnělina výrazu „božín“, jehož význam už dnes není zřejmý.

Kraviny

Nesmysly. Původ slova se nepodařilo vypátrat.

Nad slunce jasnější

Naprosto srozumitelné. Slunce je pravděpodobně starodávné označení pro silnou žárovku.

Zabít dvě mouchy jednou ranou

Používá se ve smyslu „jediným skutkem vyřešit dvě věci“. „Mouchou“ je tu zřejmě míněn nějaký vyhynulý druh mûry.

Bylo to sice zajímavé, ale jinak k ničemu. Doon vrátil svazek na polici a zamířil k východu z knihovny, ale vtom se její dveře otevřely a do sálu vešla Lina Mayfleetová.

Dveře v zakázaném tunelu

Lina Doona uviděla okamžitě – vracel zrovna do police nějakou knihu. Zato on ji spatřil až ve chvíli, kdy se obrátil čelem ke dveřím, a tmavá obočí se mu úžasem proměnila v rovnou linku, když mu dívka vykročila vstříc.

„Ptala jsem se tvýho táty a ten mi pověděl, že budeš asi tady,“ vyhrkla. „Doone, něco jsem našla. Chci ti to ukázat.“

„Mně? A proč?“

„Protože si myslím, že je to důležitý. Má to něco společnýho s Potrubím. Můžeš jít se mnou k nám domů a podívat se na to?“

„Hned?“ podivil se Doon.

Lina přikývla.

Chlapec popadl hnědou bundu a zamířil s Linou ven z knihovny. Došli až na Brkové náměstí.

Krámek s nitěmi a přízí byl zavřený a uvnitř vládla tma. Dívku proto překvapilo, když vyšli po schodech a uviděli sedět Evaleen Murdovou na jejím místě u okna. „Babička je

v ložnici,“ hlásila Lině sousedka. „Nebylo jí dobře, tak mě poprosila, abych sem zašla.“

Sestřička seděla na podlaze a bušila lžící do nohy od židle.

Lina představila paní Murdové Doona a pak ho zavedla do pokoje, ve kterém spávala s Poppy. Chlapec se po něm rozhlédl a Lina se najednou zastyděla, když se na místnůstku zadívala jeho očima. Byl to pokojík přeplněný spoustou nábytku: dvěma postelemi, malíčkým stolem v rohu a čtyřnožkou, na které se u něj sedělo. Na háčcích tu viselo plno oblečení a další se kupilo jen tak po pokoji. Pod oknem byla hnědá skvrna, kterou tam udělala fazole v květináči na parapetu. Lina ji sice poctivě každý večer zalávala, protože to slíbila Clary, ale v květináči zůstávala jen vlhká a pustá hlína.

Na několika poličkách vedle okna se kupil veškerý dívčín majetek: kousky papírů, které sbírala na kreslení, tužky, šátek s vetkanou stříbrnou nitkou. Tam, kde ve stěnách nebyly skoby ani háčky, vyvěsila Lina svoje kresby.

„Co to je?“ zeptal se Doon a ukázal na ně.

„To si jen tak představuju,“ odpověděla dívka trochu rozpačitě. „Jsou to obrázky... z jinýho města.“

„Aha. Jako vymyšlenýho.“

„Tak trochu. Vlastně se mi o něm zdá.“

„Já taky kreslím,“ prohodil Doon. „Ale jiný věci.“

„Jako co?“

„Většinou hmyz,“ upřesnil chlapec. Pověděl jí o svých náčrtcích a o housence, kterou teď pozoruje.

Lině to nepřipadalo zdaleka tak zajímavé jako její zářivé město, ale neodvažovala se to vyslovit. Vedla návštěvu kolem stolu. „Tohle ti chci ukázat,“ vysvětlila a zvedla kovovou schránku. Než stačila vytáhnout slepený papír, Doon jí krabičku vzal z ruky a začal ji zkoumat.

„Odkud to je?“ zamumlal.

„Našlo se to u nás v komoře,“ vysvětlila Lina. Vylíčila mu babiččino divoké hledání i to, jak jednou přišla domů z práce a našla tuhle schránku s otevřeným víčkem a nad ní Poppy, která přežvykovala její obsah. Zatímco to chlapci vyprávěla, Doon obracel krabičku v prstech, otevíral a zavíral víčko a zkoumal zámek.

„Je tam nějaký divnej strojek,“ zabručel. Poklepal na kovový předeek víčka. „Rád bych se podíval dovnitř.“

„A tohle bylo v ní,“ ozvala se Lina a vytáhla poslepovaný kus papíru. „Vlastně jsou to jen zbytky toho, co ta skříňka přechovávala.“

Doon se sklonil nad aršík a přidržel si ho po stranách dlaněmi.

Lina vysvětlovala: „Jmenuje se to asi *Pokyny pro...* a nějaký *odc* a *o*. Možná je to jméno. *Nodcoo*, nebo *Wodcoo* nebo tak podobně. Nevím. Třeba to byl nějaký starosta nebo strážce tajemství. Já tomu říkám prostě *Pokyny*. Napsala jsem o tom starostovi – řekla bych, že je to něco dost důležitýho. Poslala jsem mu dokonce dopis, ale neodpověděl mi. Je mu to fuk.“

Doon mlčel.

„Nemusíš se bát dejchat,“ uklidňovala ho s úsměvem Lina. „Slepila jsem to k sobě. Hele,“ ukázala prstem na papír, „tohle slovo musí bejt *Potrubí*. A tohle *řeka*. A koukej tady – *dveře*.“

Doon stále nic neříkal. Vlasy mu padaly do čela, takže mu neviděla do tváře.

„Nejdřív jsem si myslela, že jsou to nějaký pokyny,“ vysvětlovala chvatně, „jak něco spravit. Třeba elektrický vedení. Ale pak mě napadlo – co když jsou to pokyny, jak se dostat někam jinam?“ Pořád žádná odezva. Lina pokračovala: „Třeba do takovýhleho města, jaký jsem

namalovala. Myslím, že v těch pokynech se píše něco jako: Běžte do Potrubí a hledejte tam dveře.“

Doon si odhrnul vlasy z očí, ale dál se hrbil nad potrhaným papírem. Mračil se. „Pan,“ mumlal. „Mal ocelov pan. Co to může být?“

„Pánev na smažení?“ navrhla Lina. „Ale nevím, co by se v Potrubí dělalo s pánvema.“

Doon neodpovídal. Zdálo se, že si něco mumlá. Četl jednotlivá slova, přejížděl prstem po stránce a obkružoval písmenka. „Otevřete,“ zašeptal. „Zamiřte.“

Konečně se otočil k Lině. „Podle mě máš pravdu,“ prohlásil. „Myslím, že je to vážně důležitý.“

„Já věděla, že si to budeš myslet!“ vykřikla Lina. Tolik se jí ulevilo, že z ní ta slova vytryskla jako přívál. „Protože bereš všechno vážně! Tenkrát o Dni rozřazení měls pravdu. Nejdřív jsem tomu nechtěla věřit, ale když pak přišlo to dlouhý zhasnutí, došlo mi to – došlo mi, že je to fakt tak špatný, jak říkáš.“ Zajíkla se, jak jí došel dech, a ukázala na jedno ze slov v poslepovaném dokumentu. „Ty dveře,“ vyhrkla. „To budou určitě dveře, co vedou pryč z Emberu.“

„Těžko říct,“ zapochyboval Doon. „Možná jo. Nebo dveře, který vedou k něčemu užitečnému, i kdyby to zrovna nebylo... jinak.“

„Určitě jo! Proč by ten dokument někdo zamykal v takovýhle schránce, kdyby to nebylo důležité?“

„Hm... podle mě to budou dveře do nějakýho skladu se speciálním náradím, nebo třeba –“ Na chlapcově tváři bylo znát překvapení. „Já jsem vlastně jedny takový dveře zahlídnul. Tam, kde by neměly být – v tunelu 351. Jsou zamčený. Myslel jsem, že vedou jen ke starý komoře s náradím. Ale co když jsou to ty dveře?“

„Určitě!“ vyhrkla Lina. Srdce jí bušilo jako o závod.

„Ale není to nikde blízko řeky,“ namítl pochybovačně Doon.

„Na tom nezáleží!“ ujistila ho Lina. „Řeka teče Potrubím, to je hlavní. Nejspíš tam bylo něco jako: *jděte k řece, pak doleva, pak doprava...*“

„Možná jo,“ uvažoval nejistě Doon.

„Určitě!“ opravila ho rozčileně Lina. „Já to vím! To jsou dveře, co vedou z Emberu!“

„Nevím, jestli to není pitomost,“ ozval se zdráhavě Doon.

„Ty dveře v Potrubí vedou leda k něčemu v podzemí, a nevím, jak by –“

Jenže Lina neměla náladu na chlapcovo zdůvodňování. Chtělo se jí tancovat, jak byla najednou nadšená. „Musíme to najít,“ přerušila ho. „Hned!“

Doon se na ni užasle zadíval. „Můžu tam jít a znova ty dveře zkusit,“ odpověděl. „Předtím byly zamčený, ale třeba –“

„Jdu s tebou,“ skočila mu do řeči Lina.

„Ty chceš jít do Potrubí?“

„Jo! vezmeš mě tam?“

Chlapec se na chvíli zamyslel. „Snad by to šlo. Když k nám dorazíš, hned jak skončí směna, a počkáš venku, než všichni vyjdou... moh bych tě tam nějak propašovat.“

„Zejtra?“

„Tak jo. Zejtra.“

*

Nazítří se Lina zastavila doma jen tak na skok, aby se zbavila červené bundy poslů. Bez meškání zamířila do Potrubí. Doon se s ní sešel přede dveřmi, jak se dohodli, a zavedl ji do šatny, kde ji vybavil pláštěnkou a holínkami. Pak spolu začali sestupovat po dlouhém schodišti. Když se

dostali do hlavního tunelu, Lina se zarazila a zírala na proudící vodu. „Nevěděla jsem, že je řeka tak prudká,“ ozvala se, když se vzpamatovala z překvapení.

„To je,“ přikývl Doon. „Slyšel jsem, že do ní rok co rok někdo spadne. A jak tam sletíš, není žádná naděje, že by tě zase vytáhli. Řeka tě spolkne a odnese pryč.“

Lina se zachvěla. Tady dole byla pořádná zima – zmocnil se jí chlad, který cítila hluboko v těle, zahustil jí krev a pronikl jí až do morku kostí.

Doon ji vedl cestou podél řeky. Po chvíli došli k otvoru ve stěně, zahrnuli do něj a nechali hučící vodu za zády. Chlapec s jistotou kráčet klikatými chodbami. Gumové holínky čvachtavě rozstříkovaly vodu z louží pod jejich podrážkami. Lina myslela na to, jak strašné musí být pracovat v téhle slotě den co den. Potrubí bylo děsivé místo, do kterého jako by lidé ani nepatřili. Ta černá řeka... připomínala něčí zlý sen.

„Tady se musíš sehnout,“ upozornil dívku Doon.

Stáli před tunelem, který přehrazoval provaz s cedulí. „Ale tam není světlo,“ namítla Lina.

„Ne,“ potvrdil Doon. „Musíme jít po hmatu. Ale není to daleko.“ Podlehl pod provazem a Lina ho napodobila. Pak je obklopila tma. Dívka položila dlaň na stěnu a opatrně kladla jedno chodidlo před druhé.

„Tady jsou,“ ozval se chlapec. Zastavil se pár kroků před ní. Lina došmátrala až k němu. „Natáhni ruce před sebe,“ vyzval ji. „Ucejtíš je.“

Lina nahmatala hladký tvrdý povrch. Na dveřích byla kulatá kovová klika a pod ní klíčová dírka. Vypadalo to jako obyčejné dveře – ne jako vchod do jiného světa. Ale právě proto bylo všechno tak vzrušující. I když úplně jinak, než člověk čekal.

„Zkus to,“ zašeptala.

Doon se natáhl po klíče a stiskl ji. „Zamčený,“ zamumlal. „Je tady někde nějaká pánev?“

„Pánev?“

„V pokynech se píše *mal ocelov pan*‘, co by to bylo jinýho? Třeba tam bude klíč.“

Začali šátrat kolem, ale nic neobjevili – jen kamenné stěny. Zkoušeli na ně klepat, přikládali uši ke dveřím, zkoušeli lomcovat klikou. Chlapec se nakonec odhodlal vyslovit svoje obavy: „Dovnitř se nedostaneme. Asi bysme měli radši jít.“

Vtom zaslechli jakýsi zvuk. Šustivý, škrabavý zvuk, který jako by přicházel odněkud zblízka. Lina málem přestala strachy dýchat a chytila Doona za ruku.

„Rychle,“ zavelel šeptem chlapec. Vedl Linu zpátky k osvětlené části podzemí. Podlešli pod provazem, doběhli k nejbližší zatačce a zarazili se. Tiše naslouchali. Štrachání se ozvalo znovu. A pak to zadunělo. Zavládlo ticho... Následovalo hlučné zasupění a pár slov, zamumlaných hlubokým chrapotem, které zazněly jako výstřel.

A pomalé kroky, pořád blíž a blíž...

Doon s Linou se přitiskli zády ke stěně a ani nedutali. Kroky se náhle zastavily, ozvalo se další zachrčení. Pak se zase rozešly a zdálo se, že se vzdalují. Vzápětí se opodál ozval jiný zvuk: cinknutí klíče, otáčejícího se v zámku, a cvaknutí, jako by odskočila západka.

Lina se užasle obrátila k Doonovi. Někdo vešel do tunelu za provaz a odemkl ty dveře! Naklonila se k chlapci, až měla rty skoro u jeho ucha. „Nepodíváme se, kdo to je?“ zašeptala.

Doon zavrtěl hlavou. „Radši ne,“ odmítl. „Měli bysme se vrátit.“

„Můžeme jenom nakouknout za roh.“

Pokušení bylo příliš velké. Přikradli se k místu, kde se tunel zatáčel a odkud bylo vidět ústí přehrazeného tunelu. Zatajili dech a vyčkávali.

Po chvíli se ozvalo heknutí, bouchnutí, otočení klíče v zámku – a další kroky, tentokrát svižné. Jakmile zdolaly provaz, zamířily k východu z Potrubí. Doon s Linou viděli neznámému jen záda: černý kabát, zacuchané tmavé vlasy. Postava se při chůzi trochu kolíbala. Lině byl ten krok nějak povědomý. Neznámý se za několik vteřin ztratil ve stínech.

*

Když chlapec s dívkou vyšli z podzemí, odložili pláštěnky i holínky a vydali se směrem ke Klepířskému náměstí. Tam se zhroutili na lavičku a pustili se do vzrušeného dohadování.

„Někdo se tam dostal před náma!“ vybuchla Lina.

„Když mířil tam, šel pomalu – jako by něco hledal,“ pronesl zadumaně Doon. „Zato když se vracel, měl naspěch...“

„Jako by to našel! Co to bylo? Nevydržím to! Musíme to vypátrat!“

Chlapec vyskočil a začal rázovat kolem lavičky.

„Odkud měl ten klíč?“ uvažoval nahlas. „Našel taky nějaký Pokyny jako ty? A jak se dostal do Potrubí? Vsadil bych boty, že tam nedělá.“

„Ta jeho chůze mi byla něčím povědomá,“ mumlala si Lina. „Jenže nevím čím.“

„Zřejmě nějak otevřel ty dveře. To se nám nepodařilo,“ shrnul Doon. „Jestli doopravdy někam vedou a jestli za nima něco našel, tak by to měl urychleně oznámit ve městě. Bude z něj hrdina.“ Chlapec se znovu posadil. „Jestli našel cestu ven, tak budeme samozřejmě rádi,“ pronesl

pochmurně. „Je fuk, kdo na to přijde, hlavně když to městu pomůže.“

„To je pravda,“ souhlasila Lina.

„Jenom... doufal jsem, že to najdeme my,“ dodal Doon.

„Jo,“ potvrdila zasmušile Lina. Představovala si, jaké by to bylo stát před celým Emberem a poslouchat, jak oznamují jejich objev.

Chvíli seděli na lavičce mlčky, pohroužení v myšlenkách. Kolem nich přešel muž s vozíkem plným třísek. Z osvětleného okna v Jednotící ulici se vyklonila žena a zavolala na chlapce, kteří si hráli na náměstí. Po dláždění pochodovala dvojice strážných v červenohnědých uniformách. Hlasitě se smáli. Městské hodiny šestkrát hlasitě odbily. Lina cítila jejich údery jako chvění hluboko pod žebry.

„Asi budeme muset počkat, jestli někdo něco oznámí,“ ozval se Doon.

„Asi jo,“ přitakala Lina.

„Možná za těma dveřma ani nic zvláštního není,“ dodal Doon. „Třeba je to jen nějaká stará, nepoužívaná komora na nářadí.“

Ale tomu se Lině nechtělo věřit. Třeba to nejsou dveře ven z Emberu, ale každopádně je za nimi nějaké tajemství – tajemství spojené s tím velkým a důležitým objevem, který touží s Doonem uskutečnit.

Rozloučení

Lina tu noc spala neklidně. Měla strašidelné sny, v nichž na ni ze tmy vyskakovalo něco děsivého. Když se ráno rozsvítila světla, Linina první myšlenka platila dveřím v Potrubí. Vzápětí ji zalila vlna zklamání nad tím, že tyhle dveře pro ni zůstaly zamčené a někdo jiný zjistil před ní, co se za nimi ukrývá.

Zašla do pokoje za babičkou, aby ji probudila. „Babi, je ráno!“ oznámila, ale stařenka neodpovídala. Ležela na zádech s otevřenou pusou a sípavě oddychovala. „Není mi dobře,“ vypravila ze sebe po chvíli slabým hláskem.

Lina položila nemocné dlaň na čelo. Bylo horké, zato ruce měla babička ledové. Dívka se rozběhla pro paní Murdovou a potom k poslům, aby pověděla kapitánci Fleeryové, že dneska nemůže do práce. Hned potom utíkala do ordinace doktorky Towerové v Olivové ulici. Bušila jí na dveře tak dlouho, dokud lékařka neotevřela.

Doktorka Towerová byla hubená žena s rozcuchanými vlasy a kruhy pod očima. Když spatřila Linu, zatvářila se ještě unaveněji.

„Paní doktorko,“ vyhrkla udýchaně dívka, „babička je nemocná. Půjdete se na ni podívat?“

„Ovšem,“ přikývla lékařka. „Ale nezaručuju, že s tím něco udělám. Docházejí mi léky.“

„To nevadí, tak pojd'te. Třeba babička žádný léky nepotřebuje.“

Lina dovedla lékařku k jejich domu a pak nahoru do babiččiny ložnice. Když ji doktorka Towerová uviděla, povzdychla si. „Jak se daří, paní Mayfleetová?“

Stará paní se na návštěvu zadívala prázdným pohledem. „Stůňu,“ pronesla tiše.

Lékařka jí položila dlaň na čelo. Pak pacientku vyzvala, aby vyplázla jazyk, poslechla si její srdce a pak dech.

„Má horečku,“ sdělila Lině. „Zůstaň s ní dneska doma. Uvař jí nějakou polévku, ať hlavně hodně pije. Dávej jí na čelo studené obklady.“ Podržela babiččinu vyhublou ruku ve své mozolnaté, narudlé dlani. „Dneska se zkuste pořádně vyspat,“ doporučila jí. „Vaše hodná vnučka se o vás postará.“

A tak se Lina celý den o babičku starala. Uvařila jí řídkou špenátovou polévku s cibulí a krmila nemocnou po lžičkách. Hladila stařenku po čele, držela ji za ruku a vyprávěla jí veselé historky. Snažila se držet Poppy opodál a v klidu. Ale při vší té práci na ni z hlubin paměti neustále dotírala vzpomínka na tatínkovu nemoc – jak den za dnem ztrácel sílu, jako když žárovka v lampě dohasíná, a jak se jeho dech podobal zurčení vody v trubkách. Vůbec o to sice nestála, ale vybavovala si do nejmenších podrobností i ten večer, kdy tatínek krátce vydechl naposled. Vzpomínala si i na další smutný den o pár měsíců později, když se z

maminčiny ložnice vynořila doktorka Towerová s Poppy v náručí a s tváří obtěžkanou hroznou zprávou.

Babičky se odpoledne zmocnil neklid. Opřela se o loket a nazdvihla se. „Našly jsme to?“

„Co jestli jsme našly, babi?“

„Tu ztracenou věc,“ odpověděla stařenka. „To, co ztratil můj dědeček...“

„Ano,“ odpověděla Lina. „Neboj, babi, našly jsme to a teď je to v bezpečí.“

„Tak to je dobře.“ Babička sklouzla znovu na polštář a usmála se do stropu. „To se mi vážně ulevilo.“ Zakašlala, zavřela oči a usnula.

Lina zůstala doma i další den. A ten se příšerně vlekl. Babička neklidně podřimovala, zato Poppy byla šťastná, že má sestru doma a může si s ní hrát, takže jí neustále nosila nějaké věci, které vyhrabala – zaprášené hadry, kuchyňské lžíce, roztrhané trepky. Pokládala je Lině do klína a dožadovala se: „Hlaj s tím! Hlaj s tím!“ Lina si s ní hrála ráda, ale za chvíli už měla bušení lžící, škubání hadrů i házení pantoflem plné zuby. „Budeme dělat něco jinýho,“ navrhla sestřičce. „Co třeba malovat?“

Babička vypila k obědu šálek vývaru a tvrdě usnula. Lina vytáhla svoje drahocenné pastelky a dvě nálepky, které si šetřila: z rubu byly bílé, a když se vyhladily, dalo se na ně dobře kreslit. Lina ořezala pastelky nejostřejším kuchyňským nožem. Pak dala jednu nálepku a zelenou pastelku Poppy. Sama si vzala modrou barvičku a uhladila nálepku o hranu stolu.

Ale co má kreslit? Když sevřela tužku v ruce, bylo to, jako by se jí v hlavě otevřela nějaká záklopka a její představivost vytryskla proudem. Hlavou se jí honily obrazy, které se v ní celou dobu hromadily jako voda v potrubí. Lina si vždycky umiňovala, že nakreslí něco

úžasného, ale její výtvoř se fantazii nikdy nevyrovnaly. Bylo to, jako by se pokoušela vyprávět sen – slova nikdy nedokázala vystihnout všechny pocity.

Poppy chytila pastelku do ručičky a vyrobila zběsilou čmáranici. „Kokej, kokej!“ vykřikla.

„Koukám. Paráda,“ pochválila ji velká sestra. A pak, aniž měla představu, co nakreslí, se sama dala do práce. Začala z levé strany nálepky. Nejdřív načrtla vysokou úzkou krabici – budovu. Pak další kolem ní – celý blok budov. Potom se pustila do maličkých lidí, kteří se procházeli v ulicích mezi domy. Tohle byl její oblíbený námět: jiné město. A pokaždé, když se do toho výjevu pustila, v ní zahlodaly pochyby, že tohle nemůže být všechno. V tom cizím městě byly i další báječné věci – jen si je nedokázala představit. Cítila, že to město je plné světla a že je úplně jiné než Ember. Ale kde se všechen ten jas bere, to neměla ponětí.

Nakreslila další budovy a přimalovala jim okna a dveře. Připojila pouliční osvětlení a taky skleník. Po celém výkresu rostly domy rozličných výšek a tvarů. Všechny byly bílé, protože takovou barvu měl podklad, na který malovala.

Lina na chvíli odložila pastelku a prohlížela si svou kresbu. Teď byl čas namalovat oblohu. Když malovala obyčejnou tužkou, obloha vypadala jaksepatří, tedy černě. Ale teď měla Lina v ruce modrou pastelku. Začala systematicky vybarvovat prostor nad stavbami, zatímco Poppy si vedle ní čmárala. Linina pastelka se pohybovala úspornými pohyby sem tam – a najednou byla obloha nad podivnými budovami celá modrá.

Dívka se opřela a zadívala se na obrázek. Není to divné – modrá obloha? pomyslela si. Ale i tak se jí to líbilo. To by byla nádhera, kdyby to doopravdy vypadalo takhle...

Poppy začala používat pastelku k tomu, aby nálepku proděravěla. Lina stočila svůj obrázek a zabavila sestřičce ten její. „Bude večere,“ oznámila.

*

Uprostřed noci se Lina probudila s pocitem, že něco slyší. Že by se jí to zdálo? Ležela s očima vytřeštěnýma do tmy, a pak se ten zvuk znovu ozval. Někdo roztřeseně volal: „Lino...”

Vyskočila a začala tápat směrem k babiččině ložnici. I když bydlela v tomhle bytě odmalička, pořád měla potíže se tu v noci vyznat. Tma byla tak neproniknutelná. Jako by se v ní stěny trochu posunuly a nábytek přeskupil. Držela se u stěny a pomalu postupovala vpřed. Tady jsou dveře jejího pokoje. Tady kuchyň, stůl... trhla sebou, když si o jeho nohu ukopla palec. Ještě kousek... nahmatala další zeď a v ní dveře babiččiny ložnice. Stařenčin hlas byl jako tenká nitka, která si tmou dívku přitahovala. „Lino... pojd' mi pomoci... potřebuju tě...”

„Už jdu, babi!“ vykřikla.

O něco zakopla – nejspíš o pantofel! – a dopadla na kraj babiččiny postele. „Už jsem tady,“ pronesla a nahmatala její ruku. Byla ledová.

„Je mi nějak divně,“ ozvala se jakoby z veliké dálky stařenka, která se v tu chvíli zmohla sotva na šepot. „Zdálo se mi... zdálo se mi o mém dítěti... nebo to bylo cizí dítě?“

Lina zůstala sedět na posteli. Pomalu přejížděla dlaní po babiččině vyhublém těle. Zastavila se u ramene, pokračovala do zacuchaných pramenů stařenčiných vlasů, až se konečně dostala ke krku. Přitiskla na něj ze strany prst, aby jí změřila pulz, jak jí to ukazovala paní doktorka. Sotva

se tam zatřepotal jako ochablá můra, která se poranila a teď se bezmocně potácí v nepravidelných kruzích.

„Nechceš donést trochu vody, babi?“ zeptala se Lina. Nenapadalo ji nic jiného, co by mohla pro nemocnou udělat.

„Vodu nechci,“ namítla stařenka. „Jenom tady se mnou chvíli sed’.“

Lina si skrčila jednu nohu pod sebe a přikryla si klín cípem pokrývky. Vzala babičku za ruku a něžně ji hladila bříškem prstu.

Obě mlčely. Lina seděla a poslouchala, jak babička namáhavě dýchá. Stařenka se vždycky sípavě nadechla a její výdech se podobal tichému vzlyku. Pak nastalo dlouhé ticho, než se zase odvážíla nadechnout. Lina zavřela oči. Nemělo cenu nechávat je otevřené. Stejně nic neviděla. Uvědomovala si jen babiččinu chladnou ruku a chrčivý dech. Nemocná tu a tam cosi nezřetelně zamumlala. Lina jí nerozuměla, ale vždycky ji pohladila po čele a slíbila: „Neboj, to nic, už je skoro ráno,“ i když neměla ponětí, kolik vůbec může být hodin.

Nakonec se babička přece jen trochu zavrtěla. Vypadalo to, že se probírala. „Běž do postele, děvenko,“ vybídla Linu. „Už je mi dobře.“ Hlas jí zněl jasně, i když vyčerpaně. „Jdi si lehnout.“

Lina se naklonila tak, až se opírala čelem o babiččino rameno. Stařenčiny jemné vlasy ji zašimraly na tváři. „Tak jo,“ zašeptala. „Snaž se trochu prospat, babi.“ Zlehka jí stiskla paži.

Když se postavila, ucítila, jak ji zaplavuje zoufalá osamělost. Tolik toužila pohlédnout babičce do tváře, ale tma všechno pohlcovala. Třeba je do rána ještě daleko. Kdoví? Odvrátila zpátky do postele a usnula bezesným spánkem. Když o pár hodin později věžní hodiny odbily šestou a světlo se rozsvítilo, vydala se s obavami do

babiččiny ložnice. Našla stařenku ležet v pokrývkách bledou a nehybnou – pouhé tělo, z něhož mezitím vyprchal všechn život.

Lizziiny lahůdky

Lina strávila celý den v bytě paní Murdové, kde to vypadalo stejně jako u nich doma, jen tam byl větší pořádek. V obývacím pokoji stála pohovka, měkké křeslo s pruhovaným přehozem ozdobeným střapci a taky velký stůl, který nebyl tak chatrný jako ten u Mayfleetových. Na stole ležel košík se třemi tuříny, které byly na jednom konci bílé a na druhém nafialovělé. Dívku napadlo, že paní Murdová je tam nevystavila jen proto, že se je chystala uvařit k večeři, ale i proto, že vypadají tak krásně.

Ležela na pohovce s nohama nahoře. Paní Murdová ji přikryla huňatou šedozelenou dekou. „Tohle tě udrží v teple,“ prohlásila a omotala deku kolem dívčinyh nohou. Lině vlastně nebyla zima, jen smutno, ale to se hodně podobalo. Když byla zabalená v dece, měla pocit, jako by ji někdo objímal. Malé Poppy dala paní Murdová dlouhou purpurovou šálu, aby si měla s čím hrát, a uvařila jí hustou krémovou polévku s houbami a brambory. Lina zůstala celý

den pod dekou na pohovce. Přemýšlela o babičce, již byl dopřán dlouhý a většinou hezký život. Trochu brečela a pak usnula. Když se vzbudila, hrála si s Poppy. Ten den byl podivně uklidňující, jako by odděloval jednu životní etapu od druhé.

Nazítří vstala a chystala se jít do práce. Paní Murdová jí k snídani uvařila řepný čaj a špenátovou kaši. „Už se blíží Zpěvy,“ poznamenala, zatímco Lina jedla. „Jestlipak znáš svůj part?“

„Pamatuju si ho z loňska,“ přikývla Lina.

„Mám Zpěvy ráda,“ prohodila paní Murdová.

„Já je miluju,“ prohlásila Lina. „Tenhle den mám ze všech dní v roce nejradši.“ Obyvatelé města se jeden den v roce scházeli, aby si společně zazpívali tři slavné písně města Ember. Jen na to dívka pomyslela, hned jí bylo líp. Dojedla snídani a natáhla si červenou bundu.

„S Poppy si nedělej starosti, já se o ni postarám,“ slíbila paní Murdová, když Lina zamířila ke dveřím. „Až se večer vrátíš, domluvíme se, co bude dál.“

„Dál?“ zeptala se nechápavě Lina.

„Vy dvě přece nemůžete bydlet samy. Co ty na to?“

„Ne?“

„Rozhodně ne,“ potvrdila přísně paní Murdová. „Kdo by se staral o malou, když budeš doručovat vzkazy? Musíte se přestěhovat ke mně. Mám tady volný pokoj, velký a hezký. Víš co, pojd' se podívat.“

Otevřela dveře na druhém konci obývacího pokoje a Lina nakoukla dovnitř. Ještě nikdy neviděla tak krásnou a útulnou místnost. Byla v ní velká postel s naducanými pokrývkami a vybledlým modrým přehozem. V hlavě měla čtyři polštáře. Vedle stála komoda se zásuvkami a úchyty ve tvaru slziček. K ní bylo nahoře připojené zrcadlo. Koberec na podlaze hrál nejrůznějšími odstíny zelené a modré. V rohu trůnil masivní

čtvercový stůl a židle s opěradlem, které mělo příčně jako žebřík. „Bylo by to vaše,“ sdělila Lině paní Murdová. „Tvoje a Poppy. Budete spolu spát v jedné posteli, ale je dost velká.“

„To je paráda,“ vydechla Lina. „Vy jste tak hodná, paní Murdová.“

„Na tom přece nic není,“ uzavřela rázně sousedka. „Potřebujete někde být a tady je místo. A teď už upaluj! Tak zase večer.“

*

Od chvíle, kdy Doon a Lina zahlédli v Potrubí toho neznámého, utekly už tři dny, a ve městě nikdo nic překvapivého neoznámil. Jestli ten muž objevil cestu ven z Emberu, nechával si to pro sebe. Lina nechápala proč.

Když se dívka zase rozběhla po městě se zprávami, připadalo jí, že nálada je den ode dne pochmurnější. Na tržištích stály dlouhé mlčenlivé fronty. Na náměstích se tvořily hloučky, v nichž si lidé tichými hlasy vyměňovali názory. Spousta obchodů nechala stažené rolety a ve výkladech visely cedule oznamující ZAVŘENO nebo OTEVŘENO POUZE PO-ÚT. Světlo se každou chvíli zamihotalo a lidé vyděšeně strnuli uprostřed pohybu. Když mihotání ustalo a reflektory zase svítily jako obvykle, Embeřané dlouze vydechli a pospíchali dál.

Lina vyřizovala vzkazy jako jindy, ale v hloubi duše cítila zvláštní napětí. Ať běžela kamkoli, v hlavě jí neustále zněla stejná slova a vracela se s ozvěnou jako zlověstné dunění: *sama na světě, sama na světě*. Nebyla to tak úplně pravda. Má přece Poppy. A kamarády. Taky má paní Murdovou, která je něco mezi přítelkyní a příbuznou. Stejně ale Lině připadalo, jako by za poslední tři dny dospěla. Teď

je z ní vlastně něco jako maminka. Starost o Poppy leží víceméně na ní.

Jak den ubíhal, přestala uvažovat o samotě a zamyslela se nad novým životem u paní Murdové. Přemýšlela o hezkém modrozeleném pokoji i o tom, jak si po stěně rozvěsí svoje obrázky. Ten, co namalovala modrou pastelkou, se tam bude vyjímat moc hezky, protože bude ladit s barvou koberce. Přinese si z jejich starého bytu polštáře a přidá je na postel, takže už jich budou mít dohromady šest. Třeba by se někde našla nějaká stará trička nebo šaty, ze kterých by si ušila povlaky. Zelenomodrý pokoj, uklizený byt, teplé jídlo, čistě povlečená teploučká postel... všechno to slibovalo pohodlí, bezmála přepych. Lina byla paní Murdové za její laskavost vděčná. Vážně nejsem na světě sama, připomněla si pevně.

Později odpoledne dostala Lina zprávu, kterou měla jít vyřídit do Lucernové. Předala ji, a když vykročila na ulici, zahlédla Lizzii. Kamarádka vycházela ze dveří Hlavního skladu a její zrzavé vlasy se nedaly přehlédnout. „Lizzie!“ zavolala na ni Lina.

Spolužačka ji zřejmě neslyšela, protože chvátala dál. Lina přidala do kroku. „Lizzie, počkej!“ Tentokrát už bylo jasné, že ji kamarádka slyší, ale místo aby zastavila, zrychlila ještě víc. Co je to s ní? nechápala Lina. Popoběhla k ní a chytila ji zezadu za kabát. „Lizzie, to jsem já!“

Dívka se zarazila a otočila se. „Jéje,“ vyhrkla a tváře jí zrudly. „To seš ty. Já myslela, že to je... nenapadlo mě, že seš to ty.“ Usmívala se, ale v očích měla chladný pohled. „Jdu zrovna domů,“ prohlásila. V ruce měla naditou tašku.

„Půjdu kus s tebou,“ nabídla se Lina.

„Aha,“ hlesla Lizzie. „No, to je prima.“ Netvářila se dvakrát potěšeně.

„Lizzie, stalo se něco hrozného,“ svěřila se jí Lina. „Babička umřela.“

Kamarádka po ní střelila kradmým pohledem, ale ani teď se nezastavila. „To je strašný,“ odpověděla nepřítomně. „Chudinko.“

Co je to s ní? Lizzii vždycky tolik zajímaly osudy jiných lidí. A dokázala i soucítit s jejich neštěstím, pokud zrovna sama neměla potíže.

Lina se rozhodla změnit téma. „Co táhneš v tý tašce?“

„Jen nějaký jídlo,“ odsekla kamarádka. „Stavila jsem se po práci na trhu.“

„Fakt?“ Lina se zatvářila zmateně. Vždyť před chvílíčkou viděla Lizzii, jak vychází z budovy Hlavního skladu!

Kamarádka neodpovídala. Přidala do kroku a začala drmolit: „Dneska to bylo v práci fakt děsný. Pracovat je tak těžký, vid’? Připadá mi, že je to mnohem horší než chodit do školy, a taky mnohem nudnější. Pořád děláš stejný věci, dennodenně. Jsem z toho příšerně utahaná. Ty ne, když musíš celý dny běhat sem a tam?“

Lina se nadechovala k odpovědi, že běhá ráda a skoro nikdy se neunaví, ale Lizzie na odpověď nečekala.

„Ale je na tom aspoň něco dobrýho, víš? A hádej co, Lino. Našla jsem si kluka! Seznámili jsme se v práci. Fakt se mu líbím. Říkal, že moje vlasy mají úplně stejnou barvu jako hořák na sporáku.“

Lina se rozesmála. „To je fakt, Lizzie,“ souhlasila. „Vypadáš, jako kdyby ti hlava hořela.“

Lizzie se dala do smíchu s ní a zvedla ruku, aby si načechrala vlasy. Olízla si rty a zamávala řasami. „Povídal, že mu připomínám krásný červený rajčátko.“

Dívky vešly na Pražené náměstí, přeplněné davem lidí. Embeřanům právě končila práce, takže se všichni stavěli do front u obchodů nebo už spěchali s nákupem domů. Na chodníku seděla parta dětí a byla zabraná do hry.

„Kdo je ten tvůj kluk?“ zeptala se Lina.

Vtom Lizzie klopýtla. Byla tak soustředěná na to, jak je krásná, že nedávala pozor na cestu a zachytila špičkou boty o nějaký výstupek na chodníku. Zapotácela se, a když letěla k zemi, pustila tašku z ruky. Ta se odkutálela o kus dál a do všech stran se z ní rozsypaly plechovky.

Lina se natáhla po kamarádčině ruce, aby jí pomohla vstát. „Nestalo se ti nic?“ Ale Lizzie se rychle hrabala na nohy, takže bylo zřejmé, že si neublížila. Lina jí chtěla pomoci, a tak se začala shýbat pro plechovky. Dvě z nich se zakutálely pod lavičku a další k dětem, které vyskočily a sledovaly Lizziiny prudké pavoučí pohyby. Lina vylovila plechovky zpod lavičky a na okamžik jí došel dech. „Broskve,“ stálo na jedné nálepce pod obrázkem zlaté koule. Lina neznala nikoho, kdo by v posledních letech viděl broskve. Zadívala se na druhou plechovku a užasla podobně. „Sladká kukuřice.“ Tu měla Lina jen jednu, v pěti letech, a dodnes to považovala za úžasný zážitek.

Ozval se výkřik, takže se ohlédla. Jedno z dětí zdvihlo další Lizziinu plechovku. „To teda čumím!“ zaječel chlapec na kamarády. „Jablečné pyréné!“ Děti opakovaly po něm: „Jablečné pyréné, jablečné pyréné,“ jako by to slyšely poprvé v životě. Lizzie už byla zase na nohou. Posbírala všechny konzervy kromě těch dvou, které vylovila Lina, a pak té, jíž se zmocnily děti. Zůstala na chvíli stát a očima zběsile přejížděla z kamarádky na malé uličníky. Pak se zářivě, neupřímně usmála. „Dík za pomoc,“ zašvitořila. „Našla jsem to v jednom krámu, úplně vzadu v regálu. Tohle si klidně můžete nechat,“ mávla na Linu i na děti. Pak si přitiskla tašku k tělu a zamířila z plácku tak rychle, až ji rozhoupané plechovky bouchaly do stehů.

Lina ji nechala jít. Vydala se domů a přemýšlela o tom podivném nákupu. Takový nesmysl – nikde v obchodě nebyly v regálech broskve, ani jablečné pyréné, ani sladká

kukuřice. Lizzie lhala. Ale jestli to neměla z obchodu, tak kde k tomu přišla? Na to byla jediná odpověď: konzervy pocházely ze skladiště. Lizzie je dostala proto, že pracovala v Hlavním skladu. Zaplatila za ně? A kolik? Nebo je získala zadarmo?

Paní Murdová uvařila k večeři fazolovo-řepnou kaši. Když jí Lina ukázala plechovky od Lizzie, sousedka zalapala po dechu úžasem. „Kdes je sehnala?“ vydechla.

„Od kamarádky.“

„A kde je sehnala tvoje kamarádka?“

Lina pokrčila rameny. „To nevím.“

Paní Murdová se trochu zamračila, ale dál se už nevyptávala. Otevřela obě plechovky a všechny tři si udělaly hostinu: daly si sladkou kukuřici s vývarem a broskve jako zákusek. Bylo to nejlepší jídlo, k jakému se Lina za dlouhou dobu dostala – ale její potěšení trochu kazily pochybnosti, odkud tyhle lahůdky pocházejí.

*

Druhý den ráno zamířila Lina do Široké ulice. Chtěla si promluvit s Lizzií dřív, než začne roznášet vzkazy.

Zahlédla kamarádku ještě kus cesty před skladištěm. Loudala se kolem výloh a nakukovala do nich. Kolem krku měla uvázaný zelený šátek.

Lina doběhla až k ní. „Ahoj, Lizzie,“ pozdravila ji.

Dívka se prudce obrátila, a když spatřila bývalou spolužačku, trhla sebou. Mlčky se k ní otočila zády a vykročila.

Lina chňapla po cípu zeleného šátku a šklubla za něj, aby Lizzii zarazila. „Počkej!“

„Na co?“ vyhrkla kamarádka. „Musím do práce!“ Pokusila se jí vytrhnout šátek z ruky, ale marně.

Lina přešla do šepotu. Kolem nich bylo plno lidí – pár staříků, kteří se opírali o zed', parta povykujících dětí, další zaměstnanci skladu, kteří mířili do práce –, a tak nechtěla, aby je někdo slyšel. „Musíš mi říct, odkud máš ty plechovky.“

„Už jsem ti to říkala. Našla jsem je vzadu na polici v jednom krámě. Pust' ten šátek.“ Lizzie se snažila vykroutit z Linina sevření, ale kamarádka ji držela pevně.

„Tos teda nenašla,“ zavrčela Lina. „Něco takovýho by v žádným obchodě nikdo nepřehlídnul. Chci slyšet pravdu.“ Trhla cípem šátku.

„Nech mě!“ zakřičela Lizzie a chňapla Linu za vlasy. Lina vyjekla a zatahala za šátek víc. Dívky se začaly pošťuchovat, tahat za copy a za šaty. Vrazily přitom do nějaké ženy, která je rozzlobeně okřikla, a nakonec dopadly na dláždění.

Lina se rozesmála jako první. Tolik jí to připomínalo staré časy, kdy do sebe z legrace strkaly a pak se tomu nezřízeně smály. A teď to udělaly zase, i když už nebyly děti, ale dospívající dívky, které se nezpůsobně válejí po zemi.

I Lizzie se po chvíli rozřehtala. „Seš pitomá,“ hihňala se. „No tak jo, já ti to povím. Stejně jsem ti to chtěla říct.“ Objala si rukama kolena a spiklenecky pokračovala: „Ve skladu pracuje jeden kluk, jmenuje se Looper. Jako donašeč. Znáš ho? Byl ve škole o dvě třídy vejš než my. Looper Windly.“

„Znám,“ uvědomila si Lina. „Nesla jsem od něj vzkaz hned první den, kdy jsem nastoupila do práce. Vysokej, s dlouhým krkem a velkejma zubama. Vypadá srandovně.“

Lizzie se zatvářila ublíženě. „No, já bych ho teda takhle nepopsala. Mně připadá hezkej.“

„Jak myslíš,“ pokrčila rameny Lina.

„Looper prohledává skladiště. Dostane se do všech místností, který nejsou zamčený. Chce zjistit, jak to s městem *doopravdy* vypadá, Lino. Není jako ostatní, co si udělají svoje a jdou domů. Chce zjistit, jak na tom jsme.“

„A co zjistil?“ zeptala se Lina.

„Třeba že ve skladu je ještě pár kousků toho, co už dávno není běžně k dostání – všichni na ně nějak zapomněli. Víš, Lino,“ usmála se Lizzie a dychtivě se nadechla, „tam dole je *tolik* sálů! Některý jsou v hlavní účetní knize označený jako prázdný, takže už do nich nikdo nestrčí nos. Ale Looper zjistil, že vůbec nejsou prázdný.“

„Takže to odtamtud vynáší.“

„Jen něco! A jen občas.“

„A dělí se o to s tebou.“

„Jo. Protože se mu líbím.“ Lizzie se zdráhavě usmála a propletla si paže na prsou. Chápu, světlo Lině. Lizzie se líbí Looperovi a on se líbí jí.

„Ale to je krádež,“ namítla. „Lizzie, on přece nekrade jenom pro tebe! Má obchod! Krade dole věci a pak je prodává za velký prachy!“

„To není pravda!“ odsekla Lizzie, ale bylo znát, že ji to zarazilo.

„Je to pravda. Víím to, protože jsem si od něj před pár tejdnama něco koupila. Měl celou krabičku barevnejch pastelek.“

Lizzie se zamračila. „Mně žádný pastelky nikdy nedal.“

„Neměl by ti nic dávat – ani to prodávat. Nemáš dojem, že by o těch plechovkách, co tam našel, měli vědět všichni?“

„Ne!“ vyhrkla Lizzie. „Hele, poslouvej. Když je tam jenom jedna konzerva broskví, může ji dostat jenom jeden člověk, ne? Tak proč to roztrubovat, aby to všichni věděli? Leda by se o ni porvali. A k čemu by to bylo?“ Spolužačka se natáhla a položila Lině dlaň na koleno. „Hele, řeknu

Looperovi, aby ti tam obstaral taky něco speciálního, jo? Udělá to pro mě, když mu řeknu, uvidíš.“

Než se Lina stačila rozmyslet, co by na to měla kamarádce odpovédět, slyšela se, jak říká: „Jako co speciálního?“

Lizzii se rozzářily oči. „Povídal, že tam zahlíd dva balíky barevného papíru. A taky nějaký léky na kašel. A troje dívčí boty.“

To znělo jako opravdový poklad. Barevný papír! A léky na kašel. A co teprve nové boty... Lina v těch svých chodila už skoro dva roky. Srdce se jí rozbušilo. Lizzie má pravdu: kdyby všichni věděli, že jsou ve skladišti takovéhle báječné věci, jenom by se poprali, kdo je ukořistí první. Ale když o tom nikdo neví? Co na tom záleží, jestli ty barevné papíry nebo boty dostane ona? Najednou po tom všem zatoužila tak zoufale, až se jí z toho udělalo slabo. Představila si police v domě paní Murdové, přeplněné všemi těmi vzácnostmi. A oni si budou žít spokojeně a pohodlně, líp než ostatní...

Lizzie se naklonila k Lině a zašeptala jí do ucha: „Looper tam našel plechovku ananasu. Chtěl se se mnou rozdělit. Slibuju, že ti dám kousek, když si to necháš pro sebe.“

Ananas! To byla ta delikátní, dávno zapomenutá pochoutka, o které vyprávěla babička. Co bude špatného na tom, když si strčí kousek do pusy – jenom aby člověk věděl, jak chutná?

„Vyzkoušela jsem už broskve, jablečný pyré a něco, co se jmenuje ovocný koktejl,“ vykládala Lizzie. „A švestky a sladkou kukuřici a brusinkovou omáčku a chřest...“

„Tohle všechno?“ užasla Lina. „To je tam pořád tolik zásob?“

„Ne,“ vyhrkla Lizzie. „Není jich tam tolik. Vlastně jsme měli poslední.“

„Ty a Looper?“

Lizzie přikývla a potměšile se usmála. „Looper říká, že stejně bude brzo konec, tak proč si neužít, dokud to ještě jde?“

„Ale Lizzie, proč zrovna vy? Proč jste to všechno museli mít zrovna vy, nikdo jinej?“

„Protože jsme to našli. Protože jsme se tam dostali.“

„To mi nepřipadá spravedlivý,“ namítla Lina.

Lizzie promluvila tak, jako by něco vysvětlovala natvrdlému dítěti. „Vždyť ty to můžeš mít taky. Přece jsem ti to slíbila. Pořád je tam dost úžasnejch věcí.“

Jenže o tohle Lině nešlo. Připadalo jí nefér, aby pár lidí mělo věci, po kterých touží všichni. Ale sama nevěděla, jak jinak by se to dalo udělat. Plechovku jablečného pyré přece nemůžete rozdělit mezi všechny obyvatele města. Ale stejně jí nepřipadalo správné brát si věci jen proto, že se k nim člověk dostal. Nebylo to fér jenom vůči ostatním, ale uškodilo to i tomu, kdo se nechal zlákat. Vybavovala si posedlost, která se jí zmocnila, když jí Looper ukázal pastelky. Nebyl to příjemný pocit. Nechtěla by ho znovu zažít.

„Já od Loopera nic nechci,“ prohlásila a vztyčila se.

Lizzie pokrčila rameny. „Jak myslíš,“ zamumlala, ale v jejím bledém obličejíku se mihlo zklamání. „Tvoje škoda.“

„Ale stejně díky,“ uzavřela Lina. Vyrasila svižným krokem k Praženému náměstí a za chvíli přešla do běhu.

Děsivé odhalení

Asi týden po tom, co Doon s Linou zahlédli v Potrubí u tajemných dveří neznámého muže, dostal chlapec za úkol odstranit ucpávku v tunelu 207. Bylo to celkem snadné. Rozebral trubku, strčil do ní dlouhou tenkou štětku, a náhle mu do tváře vystříkla voda. Smontoval potrubí a pak už neměl nic na práci. Rozhodl se proto vyrazit do tunelu číslo 351 a prozkoumat dveře ještě jednou. Přemítal nad tím, jak je divné, že nikdo neoznámil objevení cesty ven z Emberu. Třeba ty dveře vůbec nevedou tam, kam si s Linou mysleli.

Vydal se na jižní okraj Potrubí. Když došel k zahrazenému vstupu do tunelu 351, sehnul se a podlezl do tmy. Hmatal po zdi se skálopevnou jistotou, že dveře budou zamčené jako obvykle. Myslel při tom na něco jiného. Měl starost o svou zelenou housenku, která se začala chovat nějak divně. Odmítala potravu a zavěsila se na okraj bedýnky s hlavou dolů. Doon si vzpomněl na Linu, kterou už několik dní neviděl. Zajímalo by ho, kde dívka pořád

vězí. Když došel ke dveřím, nahmatl nepřítomně kliku a sklouzl níž. Vtom ucukl, jako by dostal ránu. Opatrně natáhl ruku a zkusil to znovu. V zámku vězel klíč!

Zůstal dlouho stát jako opařený. Zkusil stisknout kliku a pomaloučku zatlačil. Dveře se nehlučně pohnuly.

Doon je otevřel na škvírku, jen tolik, aby mohl nakouknout dovnitř. Uviděl něco, co ho ohromilo.

Nebyla tam ani cesta, ani tunel, ani schodiště. Jen jasně osvětlená místnost, jejíž rozměry Doon nedokázal odhadnout. Byla přecpaná věcmi. Podél stěn se vršily krabice a bedny, pytle a vaky a balíky. Byly tu stohy plechovek, hromady oblečení i řady lahví a sklenic. Desítky krabic se žárovkami. Hromady zásob sahaly až ke stropu a zabíraly celý prostor, až na nepatrné volné místo uprostřed. Tam byla zařízená jakási odpočívárna – na zemi zelený kobereček, na kterém stálo křeslo a stůl. Na stole ležely talíře, které páchly po zbytcích jídla. V křesle chlapec zahlédl obrys lidského těla s hlavou zvrácenou dozadu, takže z ní bylo vidět jen špičku brady. Neznámý se vrtěl a něco si mumlal. Jen okamžik předtím, než Doon vycouval ze dveří, všiml si masitého ušního boltce, šedavé pleti a pootevřených rudých rtů.

*

Ten den vyřizovala Lina víc zpráv než obvykle. Během týdne došlo k sérii pěti zhasnutí za sebou. Naštěstí byly krátké – Lina slyšela, že nejdelší trvalo čtyři a půl minuty –, ale ještě nikdy se to nestalo tolikrát po sobě. Všechny to znepokojilo. Lidé, kteří by jinak běžně zaskočili, ke komu potřebují, teď radši posílali vzkazy. Někteří se dokonce zdráhali vyjít na ulici a čekali na posly ve dveřích.

Lina roznesla do pěti odpoledne třicet devět zpráv. Jejich obsah byl většinou hodně podobný: „Nedorazím dnes večer na schůzku, radši zůstanu doma.“ „Zítra nepřijdu do práce.“ „Nebudeme si dávat schůzku na Jetelovém náměstí, doraž radši k nám domů.“ Obyvatelé města Ember zalézali do svých doupat a připravovali se na nejhorší. Na náměstích už teď postával jen málokdo. Místo tlachání se lidé jen rychle mýjeli, zabručeli pár slov a spěchali dál.

Lina právě mířila domů k paní Murdové – už si tam s Poppy přestěhovaly všechny věci –, když za sebou zaslechla rychlé kroky. Překvapeně se obrátila a spatřila Doona, jak k ní uhání.

Chlapec byl tak udýchaný, že v první chvíli nedokázal promluvit.

„Co je? Co se děje?“ vyhrkla Lina.

„Ty dveře,“ zasípal Doon. „V tunelu 351. Otevřel jsem je.“

„Fakticky?“ V Lině hrklo.

Doon přikývl.

„Je tam cesta jinam?“ zajímala se rozčileně dívka.

„Ne,“ zavrtěl hlavou Doon. Ohlédl se za sebe, chytil kamarádku za ruku a vtáhl ji do nejbližšího stínu. „Ty dveře nevedou ven z Emberu,“ zašeptal jí do ucha. „Vedou do takovýho velkého sálu.“

Lina zklamaně vydechla. „Do sálu? A co je tam?“

„Všechno možný. Jídlo, oblečení, krabice, konzervy. Taky žárovky, obrovský množství. Prostě všechno možný, vyrovnaný v hromadách až ke stropu.“ Doonovi se rozšířily panenky. „A někdo tam seděl a spal.“

„Kdo?“

Přes chlapcovu tvář přelétl výraz děsu. „Starosta,“ zašeptal. „Chrápal tam v křesle s prázdným talířem na klíně.“

„Starosta!“ vyjekla Lina.

„Jo. Starosta o tý tajný místnosti v Potrubí ví.“

Zadívali se na sebe. Ani jeden se nezmohl na slovo. Pak Doon vztekle nakopl obrubník a tváře mu zrudly. „Tohle je řešení, o kterým ten chlap mluvil! Ale je to řešení pro něj, ne pro nás. On bude mít všechno, co se mu zachce, a my budeme sbírat zbytky! Jemu na městě vůbec nezáleží. Stará se jenom o ten svůj tlustej pupek!“

Lině se z toho všeho zatočila hlava. „Co budeme dělat?“ Nedokázala ani uvažovat, jak moc byla ohromená.

„Povíme to všem!“ vybuchl Doon. „Řekneme celému městu, že nás starosta okrádá!“

„Počkej! Počkej chvíli.“ Lina položila Doonovi dlaň na paži a snažila se soustředit. „Hele, půjdem si na chvíli sednout na lavičku na náměstí Ticha. Taky ti chci něco povědět.“

*

Na severním konci náměstí Ticha stál kroužek Věřících, tleskali rukama a zpívali jednu ze svých písní. V poslední době to vypadalo, že vyzpěvují hlasitěji a veseleji než dřív. Jejich hlasy stoupaly vzhůru v radostných trylcích. „Brzy, brzy již přijde ten čas!“ neslo se povětřím. „Nastává šťastný den, den, jenž zachrání nás!“

Poblíž schodiště před Domem shromáždění se dělo něco nezvyklého. Asi dvacet lidí tam pochodovalo kolem budovy s cedulemi vyrobenými ze starých prken a s transparenty z prostěradel. Stálo na nich: „KDE je to řešení, starosto?“ a „Chceme znát PRAVDU!“ Demonstranti čas od času skandovali svoje hesla i nahlas. Linu napadlo, jestli si jich starosta vůbec všimne.

Chlapec s dívkou si našli prázdnou lavičku na jižním okraji náměstí a posadili se na ni.

„A teď mě poslouchej,“ začala Lina.

„Vždyť tě poslouchám,“ ohradil se Doon s tváří pořád ještě brunátnou zlostí. Oči mu sršely hněvem.

„Včera jsem potkala Lizzii, když vycházela ze skladiště.“ Lina vylíčila Doonovi, jak to bylo s těmi konzervami, pověděla mu o kamarádčině novém příteli a o tom, co mladík podniká.

Doon se bouchl pěstí do stehna. „Jako starosta,“ zavrčel.

„Počkej, to není všechno.“ Lina se nadechla. „Víš, jak jsem ti říkala, že mi ten chlap, co jsme ho viděli v Potrubí, připadal něčím povědomej? Už jsem si vzpomněla čím. Chodil tak nějak kolíhavě, a navíc měl rozčuchaný černý vlasy, co mu trčely do stran. Viděla jsem ho už dvakrát. Nevím, proč jsem si na to nevzpomněla hned – nejspíš proto, že jsem ho předtím viděla jenom zepředu. Nesla jsem od něj vzkaz hned první den v práci.“

Doon se netrpělivě zavrtil. „Tak kdo to byl?“

„Looper. Přece ten kluk, co pracuje ve skladišti, Lizziiin přítel. A Doone...“ Lina se naklonila ke kamarádovi. „Ta zpráva, kterou Looper starostovi posílal, zněla: Doručení v osm.“

Doon pootevřel pusy. „To teda znamená...“

„Že vynáší věci z té tajný místnosti starostovi. A některý dává taky Lizzii nebo je prodává ve svém krámě.“

„Sakra!“ vyhrkl Doon a pleskl se dlaní do čela. „Že mě to hned nenapadlo! Kousek od vchodu do tunelu 351 jsou padací dveře. Určitě vedou přímo do skladiště. Těma přišel Looper! To byl ten zvuk, co jsme tenkrát slyšeli, pamatuješ? Šustění a škrabání – jako když se otevírá poklop. A pak plesknutí – to spadnul pytel, a nakonec zadunění, když ten neřád seskočil do tunelu.“

„A pak šel pomalu –“

„Protože táhnul pořádněj náklad!“

„A vracel se rychle, protože už nic nenes. Nechal to tam starostovi.“ Lina se zhluboka nadechla. Srdce jí bušilo, ruce měla ledové. „Musíme vymyslet, co s tím uděláme,“ prohlásila. „Za normální situace bysme s tím měli jít za starostou...“

„Kdyby to nebyl starosta, kdo se chová jako zloděj.“

„Tak bysme to asi měli povědět strážnejm,“ uvažovala Lina. „Ti mají ve městě nejvyšší pravomoci, hned po starostovi. I když já je moc ráda nemám,“ dodala, když si vybavila, jak se k ní tehdy na střeše Domu shromáždění chovali hrubě. „Hlavně jejich velitele.“

„Ale máš pravdu,“ přitakal Doon. „Musíme to říct strážnejm. Ať se jdou podívat do Potrubí! Přesvědčí se na vlastní oči, že si nevymejšíme. Pak můžou starostu zavřít, všechny ty nakradený věci vrátit zase do skladiště a povědět lidem z města, co se stalo.“

„To je nápad,“ souhlasila Lina. „A my se pak můžeme zabývat tím, co je opravdu důležitý.“

„Čím jako?“

„Musíme přece zjistit, co stálo v Pokynech. Když teď víme, že tyhle dveře to nejsou, můžeme se dát do hledání těch pravejch.“

„Já nevím,“ zamumlal Doon. „Třeba jsme se s těma Pokynama spletli. Třeba je to jen návod, jak najít v Potrubí nějakou komoru s náradím.“ Zamračil se. „*Pokyny pro Nodcooa*. Nebo *Wodcooa*. Co je to za jméno? Co když to byl prostě nějaký pitomec, kterej potřeboval pokyny, aby vůbec našel cestu ven z Potrubí.“ Chlapec zavrtěl hlavou. „Já nevím. Možná že ty Pokyny jsou prostě jenom blábol. Kravina.“

„Co že je to?“

„Kravina. To znamená pitomost. Čet jsem to v jedný starý knížce v knihovně.“

„Ale tohle nemůže bejt kravina! Proč by to jinak schovávali v takový schránce? S tím divným zámek?“

Jenže Doonovi se zrovna teď nechtělo uvažovat o Pokynech. „Uvidíme zejtra,“ prohlásil. „Teď půjdeme rovnou za strážnejma.“

„Počkej chvilku.“ Lina ho chytila za rukáv. „Musím ti říct ještě něco.“

„Co?“

„Babička umřela.“

Doon strnul. „Chudinka,“ hlesl. „To je mi líto.“ Jeho soucit dívku rozbřečel. Doon se zatvářil užasle. Po chvilce se k ní naklonil a krátce ji objal – přitiskl ji k sobě tak prudce, až se z toho rozkašlala. Rozesmálo ji to. Zničehonic jí došlo, že Doona – hubeného Doona s tmavýma očima, vzteklou povahou, v příšerné hnědé bundě a s dobrým srdcem – zná asi nejlíp ze všech lidí na světě. Býval to její nejlepší kamarád.

„Dík,“ hlesla. „Tak jo.“ Usmála. „Jdeme za strážnejma.“

Přešli spolu náměstí a vystoupali po schodech nahoru. U velkého pultu před starostovou kanceláří seděl recepční Barton Snode – ten, který měl službu, když Lina poprvé vkročila do Domu shromáždění. Tvářil se znuděně, lokty měl opřené o stůl. A brada se mu pohybovala ze strany na stranu, jako by přežvykoval.

„Pane,“ oslovil ho Doon, „musíme s vámi mluvit.“

Strážný se na něj zadíval. „Jo,“ zabručel. „Tak spusťte.“

„Důvěrně,“ upřesnila Lina.

Strážný se zatvářil zmateně a jeho zapadlá očka zatěkala halou. „Tady je to dost důvěrný,“ prohlásil. „Jsem tady přeci sám, né?“

„Ale někdo by mohl přijít,“ namítl Doon. „Potřebujeme vám sdělit něco tajného a moc důležitýho.“

„Důležitýho?“ opakoval Snode. „Tajnýho?“ Tvář se mu rozzářila. Vyhrabal se ze židle a zamířil s nimi do úzké chodby za hlavní halou. „Tak vo co de?“

Doon a Lina spustili. Mluvili o překot a jeden druhému skákali do řeči, aby si byli jistí, že nevynechají žádnou podrobnost. Obočí strážného se zvedalo stále výš a výš. „Vy ste to tam viděli?“ vyhrkl. Pohyby jeho čelistí nabraly obrátky. „Chcete říct, že starosta... že starosta je...“

V tu chvíli se dveře do haly otevřely a dovnitř vešli tři další strážní – včetně velitele, kterého Lina poznala podle bradky. Prošli kolem nich a tlumeně se bavili. Když je mýjeli, velitel šlehl po dívce pohledem. Poznal mě? prolétlo jí hlavou. Nedokázala to odhadnout.

Barton Snode dokončil větu hlasitým šepotem: „... že starosta *krade*?“

„Přesně tak,“ potvrdil Doon. „Mysleli jsme, že byste to měli vědět, protože kdo jinej ho může potrestat? A až ho zavřete, můžete zase nanosit všechny ty ukradený věci zpátky do skladiště.“

„A oznámit městu, že si musí zvolit novýho starostu,“ dodala Lina.

Barton Snode se ztěžka opřel o stěnu a promnul si rukou bradu. „Musíme něco udělat,“ zamumlal. „Tohle je hrůza. Hrůza.“ Vydal se zpátky ke svému stolu a Doon s Linou pochodovali za ním. Snode popadl tužku. „Poznamenám si to,“ prohlásil a Lina se dívala, jak pomalu zapisuje na kus papíru: „Starosta krade. Tajná místnost.“

Když dopsal, spokojeně vydechl. „A je to,“ prohlásil. „Buďte klidní, zakročíme. Určitě zakročíme... a hodně brzo.“

„Fajn,“ ozval se Doon.

„Děkujeme,“ špitla Lina. Oba se vydali k východu.

Když vycházeli ven, na schodech před Domem shromáždění se srazili s trojicí strážných. Velitel jim uhnul, aby mohli projít. Cestou po schodišti se Lina letmo ohlédla a viděla, jak se velitel hrne k recepčnímu pultu, za kterým poposedává Barton Snode a oči se mu lesknou dychtivostí nad tou šokující zvěstí.

Rozluštění

Doon zamířil domů a Lina se vydala z náměstí Ticha opačným směrem. Skupinka Věřících se už rozešla, ale protestující s cedulemi a transparenty dál pochodovali po prostranství. Někteří ještě hrozili pěstmi do vzduchu a pokřikovali, ale většina z nich jen unaveně chodila sem a tam, jako by se na víc nezmohli. Lina se cítila podobně. Když jí Doon svěřil, že ví o tajných dveřích, byla si tak jistá, že jsou to ty dveře, o kterých se píše v Pokynech! Vkládala do nich takovou naději. Jenže právě ta dychtivá naděje ji svedla k předčasným závěrům. Jednala jako vždycky trochu zbrkle. Někdy to bylo dobře, ale většinou se jí to nevyplácelo.

A Doon si teď myslí, že Pokyny jsou k ničemu. Lina nechtěla, aby to byla pravda. Sama tomu odmítala uvěřit, jenže její myšlenky teď byly jako zacuchané bavlnky z babiččina krámku. Potřebovala mluvit s někým rozumným,

kdo by jí pomohl se v tom vyznat. A tak místo domů vykročila ke skleníkům.

*

Táhlo už sice na šestou, ale Clary ještě pracovala v dílně na konci Skleníku 1. Byla to místnůstka plná krámů. Na podlouhlém stole se kupily lopatky a květináče. Nad ním visely poličky plné semínek, nejrůznějších prášků a krabic se šňůrkami a drátky. Claryin vratký stůl se ztrácel pod nánosem papírů, pokrytých jejím úhledným drobným rukopisem. U stolu stály dvě rozviklané židle, z každé strany jedna. Lina se posadila proti přítelkyni. „Musím ti říct něco důležitýho,“ spustila bez přípravy. „A je to tajemství.“

„Dobře,“ souhlasila Clary. „Já umím mlčet.“ Měla na sobě sepranou halenu, která bývala modrá, ale teď získala spíš šedivý odstín. Krátké hnědé vlasy si zastrkala za uši a nad tím pravým jí visel suchý lísteček. Založila si ruce a pohodlně se opřela. Spolehlivá přítelkyně, kterou nic nerozhází.

„Tak zaprvý,“ začala Lina. „Našla jsem Pokyny, ale Poppy je okousala.“

„Pokyny,“ opakovala Clary. „Nechápu.“

Lina se pustila do vysvětlování, a pro jistotu vysvětlila rovnou všechno – jak ukázala Pokyny Doonovi, co je přitom napadlo, jak Doon prohledával Potrubí a našel dveře. A taky, co viděl, když je otevřel.

Clary si nešťastně povzdychla a zavrtěla hlavou. „To je zlé,“ prohlásila. „A taky smutné. Pamatuju se na starostu, když začínal. Býval vždycky pošetilý, ale nebyl zlý. Mrzí mě, že nad ním zvítězilo jeho horší já.“ Hnědé oči jako by jí zčernaly a posmutněly. „V Emberu je spousta temných věcí, Lino. Nejen kolem nás, ale i v našich duších. Všichni v sobě

nosíme tmu. Je jako hladové zvíře. Něco chce a chce a chce... chce to vší silou. A čím víc ji krmíš, tím víc roste a je pořád lačnější.“

Lina věděla, o čem její přítelkyně mluví. Poznala to tehdy u Loopera v obchodě, když zatoužila po barevných pastelkách. Na okamžik jí bylo starosty líto. Jeho lačnost byla taková, že se nedala ničím uspokojit. Jeho mohutné tělo se nedalo ničím ukonejšit. Proto zapomínal na všechno ostatní.

Clary si dlouze vydechla a několik útržků s poznámkami se zatřepotalo. Projela si prsty vlasy, narazila na suchý lísteček a vytáhla si ho. Pak se ozvala: „A ty Pokyny...?“

„No jo,“ hlesla Lina. „Možná jsou důležitý, možná ne. Už nějak nevím.“

„Ráda bych je viděla, když dovolíš.“

„No jasně – ale musíš jít se mnou k nám.“

„Půjdu hned, jestli chceš,“ nabídla se Clary. „Do tmy ještě zbývá spousta času.“

*

Lina vedla zahradnici po schodech do svého nového pokojíčku u paní Murdové. „Je to tu hezké,“ chválila Clary a rozhlížela se kolem. „A vidím, že už máš výhonek.“

„Cože?“ nechápala Lina.

„Tvoje fazolka.“ Žena ukázala na hrneček s hlínou, který stál na parapetu.

Lina se naklonila blíž, aby zjistila, o čem to Clary mluví. Hlína se uprostřed trochu zvedala. Dívka ji z hrbolku jemně odhrnula prstem a objevila bledězelenou smyčku. Vypadalo to jako krček – jako kdyby se tvoreček z fazole pokoušel vyprostit, ale nepodařilo se mu vystrčit hlavičku. Lina samozřejmě věděla, že rostlinky vyrůstají ze semínek. Ale

to, že vlastnoručně vtlačila tuhle fazolku do hlíny a pak na ni skoro zapomněla, zatímco ona si teď razí cestu do světa...

„Dokázala to!“ vykřikla Lina. „Ožila!“

Clary s úsměvem přikývla. „Pokaždé, když to vidím, mě to zase překvapí,“ prohlásila.

Lina přinesla Pokyny a Clary se usadila u stolu, aby si je prostudovala. Dlouze se dívala na řádky s útržky slov, přejížděla po nich prstem a cosi si mumlala.

„Připadá mi, že jsi to zatím vyluštila správně,“ ozvala se potom. „Tohle je určitě Potrubí. *Podél řehu eky*, to bude ‚podél břehu řeky‘... *u ok aje* bude ‚u okraje‘. Ale čeho? Možná řeky?“

„To určitě ne. Břeh je kolmej jako zed'. Nemůžeš vstoupit na kraj řeky, protože bys do ní spadla.“ Lina si vybavila temný hučící proud a zachvěla se.

„Tohle slovo,“ pokračovala Clary a ukázala prstem na papír. „Třeba má být mezera tady... *u oka je?* Jenže to nedává smysl. A tady, *k ří...* že by tam bylo ‚k římse‘?“

Lina viděla, že si Clary v luštění Pokynů nevede o moc líp než ona. Povzdychla si a posadila se na postel. „To je beznadějný,“ pronesla zoufale.

Clary se narovnala. „To neříkej. Tenhle potrhaný papír je ta nejnadějnější věc, jakou jsem kdy viděla. Víš, co je tohle slovo?“ Poklepala na první řádku. *Odc o*.

„Asi něčí jméno, ne? Myslím, že tam stálo *Pokyny pro* a pak to jméno nebo titul, nebo kdovíco to bylo.“

„To bych neřekla,“ namítla Clary. „Když si k tomu do téhle trhliny přidáš *h* a na konec *d*, víš, co dostaneš?“

Lina překvapeně zamrkala.

„*Odchod*. Tenhle dokument se jmenoval *Pokyny pro odchod*.“

*

Když Clary odešla, zbývala ještě hodina do tmy. Lina se rozběhla přes město k Zelenému náměstí. Nakoukla do výlohy obchodu Drobnosti, kde Doonův tatínek rovnal něco na polici. Pak vyběhla schody a zaklepala na dveře bytu Harrowových. Okamžitě zaslechla rychlé kroky. Doon vystrčil hlavu na chodbu.

„Musím ti něco říct!“ vyhrkla Lina.

„Tak pojď dál.“

Dívka vešla do pokoje plného krámů a zastavila se u lampy. Vytáhla z kapsy lísteček, kam si opsala: *odc o*.

„To je to jméno z Pokynů,“ ozval se pohotově Doon.

„Není to jméno,“ vysvětlila mu Lina. „Znamená to *odchod*. Ukázala jsem ten dokument Clary a ona to rozluštila. Zjistila, že jsou to pokyny pro opuštění města.“

„Opuštění města!“ opakoval vzrušeně Doon.

„Jo! Je tam návod, jak se dostat ven. Kudy vede cesta pryč z Emberu!“

„Takže to fakt jde,“ vydechl Doon.

„Jo. Musíme jen vyluštit ten zbytek. Nebo aspoň co nejvíc. Můžeš jít hned k nám?“

Doon vrazil do svého pokoje, vynořil se v hnědé bundě a vzápětí se rozběhli k Lině.

*

„Začneme na první řádce,“ řekla Lina, když se s Doonem usadili na modrozeleném koberečku v pokojíčku u paní Murdové. Pomalu přejížděla po dokumentu prstem.

1. Opus

řek ál k

ot ub

„Víme už, že *ot ub* je potrubí. Co může bejt *Opus*? Něco s muzikou?“

„Za tím *Opus* je hodně místa,“ upozornil dívku Doon. „Určitě tam byly ještě další slova. Nebo věty.“

„Ale jaký? To je fuk, jdeme dál.“ Lina si netrpělivě odhrnula vlasy z čela. „Bod dva.“

2. kame označe E u ok a je

„Co myslíš, že je tohle?“ Lina ukázala na první slovo. „*Kame*?“

„Moh by to bejt kamenec,“ uvažoval vážně Doon. „To je podvojnej síran, kterej obsahuje krystaly vody... Nebo kamej, druh drahokamu...“

„Já myslím, že tam prostě jenom chybí čárka nad *a* a že to má bejt *kámen*,“ přerušila ho Lina. „V Potrubí je přece kamení fůra.“

Doon musel uznat, že dívka má nejspíš pravdu. „Tak to nejspíš bude znamenat ,kámen označený E‘...“ Zamračil se. „A tohle bude ,u okraje‘. Asi u okraje vody. *Kámen označený E u okraje vody*.“

Podívali se na sebe s rostoucím vzrušením. „E jako exit,“ pronesl ohromeně Doon. „Čili –“

„Východ,“ doplnila Lina.

Dali zase hlavy dohromady a studovali dokument. „V dalším řádku toho asi moc nechybí,“ ozval se chlapec po chvíli.

3. dál podél řehu eky
k ří ved dva a p
hluboko .

„Jen tenhle kousek. ‚Podél břehu řeky k říčce‘? To je nesmysl,“ zabručela Lina.

„Počkej, ten začátek už přibližně máme. *Najděte kámen označený E u okraje vody a pak jděte dál podél břehu řeky k...*“

„Ří, ří...“ opakovala zamyšleně Lina. Vybavila si, jak nad tím uvažovala její přítelkyně. „Clary má pravdu, bude to ‚k římse‘! *Podél břehu řeky k římse*. Asi je tam blízko vody nějaká skalní římsa.“

„Jo, tak to bude. Podle mě jsme na to kápli.“

Znovu se sklonili nad papírem. „A teď bod čtyři,“ začal číst Doon.

4. račujte zády vodě najdete dveře k
am. klí
za mal ocelov pan vpravo. suň
č, otevřete s

„Tady se píše o těch dveřích,“ ukázala Lina. „Asi nějaký dveře vedle římsy. To přece dává smysl, ne?“

„Ale co *mal ocelov pan*? Co by s tím pánev měla společnýho?“

„Hele, tady! Stojí tady *klí* a dole zase *č*. Píše se tam něco o klíčích!“

„Ale kam ty dveře vedou?“ Doon se narovnal a zavrtěl hlavou. „O tom už jsme přece mluvili. Dveře na břehu řeky, který vedou do podzemí pod Potrubím.“

Lina se nad tím zamyslela. „Možná je tam podzemní cesta, která začíná hluboko pod Emberem a zvedá se vejš a vejš... a končí u toho jinýho města.“

„U jakýho města?“ Doon se zahleděl na Lininy obrázky, které zdobily stěny pokojíku. „Jo, ty myslíš u tohodle.“

„Třeba.“

Chlapec pokrčil rameny. „Asi jo. Anebo by to mohlo bejt jiný město, ale stejný jako to naše.“

To byla dost smutná představa. Oba cítili, jak se jejich vzrušení vytrácí. Radši se vrátili k luštění.

„Další řádek,“ ukázala Lina.

Ale Doon se najednou zeširoka usmál a udělal si pohodlí. „Mám nápad,“ ozval se. „Jestli jsme fakt našli cestu pryč, budeme to muset oznámit ostatním. Co to udělat o Zpěvech? Nebyla by to paráda, vystoupit tam před celým městem a říct jim, na co jsme přišli?“

„Asi jo,“ připustila Lina. „Jenže na to už nám zbejvaj jenom dva dny.“

„Právě. Musíme pohnout.“

Sklonili se znovu nad slepencem, když Doonovi prolétlo hlavou, že musí zjistit, kolik je. Tři čtvrtě na devět. Měl nejvyšší čas vyrazit, aby stihl doběhnout domů.

„Přijď zase zítra,“ připomněla mu Lina. „A až budeš v práci, můžeš se mrknout po tom kameni označeným E.“

*

Doon v noci špatně spal. Nemohl najít v posteli pohodlnou polohu. Připadalo mu, jako by matrace byla samý hrbol a výstupek, které ho při sebemenším pohybu tlačily. Hekal a vzdychal tolik, až to vzbudilo tatínka. Pan Harrow dotápal do Doonova pokoje a zeptal se:

„Copak je, synku? Zlé sny?“

„Ne,“ zamumlal Doon. „Jenom nemůžu spát.“

„Máš starosti? Nebo se něčeho bojíš?“

Chlapec toužil odpovědět: Ano, tati. Mám starosti, protože si náš starosta přivlastňuje věci, který lidi potřebujou. Mám starosti, protože si myslím, že jednoho dne naše světla zhasnou nadobro. Většinou mám samý starosti a

bojím se, ale jsem taky rozrušenej, protože myslím, že odsud vede cesta ven a že by se dala najít – a všechny tyhle pocity mi víří v hlavě tak, že nedokážu spát.

Klidně se s tím vším mohl tatínkovi svěřit. Táta by ho pozorně vyslechl a dychtivě by se s ním pustil do luštění Pokynů i do odhalování starostových zlodějin. Možná by se s ním dokonce vypravil i do Potrubí a pomáhal by mu hledat kámen označený E. Ale Doon si to všechno prozatím toužil nechat pro sebe. Zítra stráže oznámí celému městu, že bdělý a ostrážitý mladík odhalil starostovy zločiny. A až to tatínek uslyší, obrátí se k okolostojícím a hrdě pronese: „To je můj syn, víte? Můj syn!“

„Ne, tati, nic mi není,“ zalhal Doon.

„Dobře, tak zkus ležet klidně,“ pousmál se tatínek. „Dobrou noc, chlapče.“ Dveře zacvakly. Doon si uhladil pokrývky a přikryl se až k bradě. Zavřel oči. Ale stejně nedokázal usnout.

Zkusil použít metodu, která se mu už tolikrát osvědčila: vybral si místo, které dobře znal – třeba školu –, a představoval si, že kráčí jejími chodbami, a vybavoval si je do nejmenších podrobností. Myšlenky se mu sice vždycky brzo někam zatoulaly, ale snažil se je udržet u zvoleného tématu, a to ho nějakým záhadným způsobem uspávalo. Rozhodl se, že si bude představovat Potrubí. Snažil se na něj myslet, co to šlo, vybavoval si se vší zřetelností detaily z podzemní říše – dlouhé schodiště, tunely, dveře, cestu podél řeky, kameny u cesty. Cítil, jak se spánek blíží, jak se jeho rukou a nohou zmocňuje ochablost, a právě v tu chvíli spatřil před svým vnitřním zrakem zvrásněné balvany na břehu řeky u západního okraje Potrubí. Jejich rýhy mu tenkrát připomínaly písmena... Doon otevřel oči a srdce se mu rozbušilo. Myšlenky na spánek se vzdal. Místo toho s

rostoucí netrpělivostí čekal, až bude ráno a světla se zase rozsvítí.

Cesta do neznáma

Další den byl Nácvik Zpěvů. Všichni končili v práci už v poledne, aby se mohli zúčastnit zkoušek. Lina dopoledne moc zpráv neroznesla. Spíš posedávala na svém stanovišti na Sýpkovém náměstí a přemýšlela. Opřela si lokty o kolena, podepřela si bradu dlaněmi a zamyšleně zírala na chodník před lavičkou, ohlazený miliony kroků. Myslela na starostu, jak si ve svém úkrytu plném nakradených věcí vychutnává broskve a chřest a obléká se do elegantních nových šatů. Myslela na zásoby žárovek a zmateně přitom vrtěla hlavou. Proč to dělal? Kdyby měl žárovky i v době, až všechny ostatní v Emberu popraskají, seděl by si ve svém osvětleném doupěti, zatímco by se zbytek města topil ve tmě? Jenže až přestane pracovat generátor, žárovky budou k ničemu. Hromadění majetku by ho nezachránilo – copak mu to nedochází? Nejspíš uvažuje jako Looper: situace je beznadějná, tak proč si ještě neužít.

Lina se opřela o lavičku, natáhla nohy před sebe a dlouze si vzdychla. Strážé už brzo vpadnou do starostova úkrytu a načapají ho, jak si cpe břicho nakradenými lahůdkami. Nebo to už možná udělaly. Třeba zítra obyvatelům oznámí ohromující novinu: Starosta uvězněn! Okrádal občany! Třeba se to chystají rozhlásit při Zpěvech, aby to všichni slyšeli.

Žádný zákazník za ní se vzkazy nepřicházel, a tak se Lina po čase zvedla a šla si sednout na schůdek před průchodem do Prýmkové ulice. Stáhla si vzadu vlasy a zapletla je do copu, aby jí nepadaly do obličeje. Pak si vytáhla z kapsy kopii Pokynů, které si opsala předtím, než poslala dopis starostovi. Rozbalila papír a zahloubala se do něj.

Tím se zabavila málem až do dvanácti, kdy zvedla hlavu a zahlédla Doona, jak spěchá k ní. Přišel nejspíš přímo z Potrubí – na levé nohavici měl velkou mokrou skvrnu. Vzrušeně ze sebe vyrazil: „Všude tě hledám! Našel jsem to!“

„Cos našel?“

„Kámen se značkou E! Nebo to tak aspoň vypadá. Ale když člověk neví, co hledá, nepoznal by to...“

„Chceš říct, žeš našel ten kámen s E?“

„Jo, jo, našel!“ Doon ztěžka oddychoval, ale oči mu zářily. „Všiml jsem si ho už dřív, ale nedocvaklo mi, že je na něm písmeno. Připadalo mi to jen jako nějaký klikyhák. Všechny ty kameny tam vypadají, jako by na nich byly nějaký písmena.“

„Jaký kameny? Kde?“ vyskočila okamžitě Lina. Překypovala nedočkavostí.

„U západního okraje řeky. Blízko nich je ve zdi Potrubí velká díra.“ Doon se udýchaně odmlčel. „Hele... můžem tam jít hned.“

„Hned?“

„Jo, díky Nácvi. Všichni šli domů, takže v Potrubí není ani noha.“

„Ale jestli je zavřený, jak se tam dostaneme?“

Doon se zašklebil a vytáhl z kapsy úlovek. „Když jsem šel domů, vzlouznul jsem do kanceláře a ztopil tam náhradní klíč,“ pochlubil se. „Lister – velitel čety – byl zrovna ve sprše a zkoušel si svůj part na Zpěvy. Dneska už na to rozhodně nepřijde a zejtra mají všichni volno.“ Netrpělivě přešlápl z nohy na nohu. „Tak jdem.“

Věžní hodiny začaly odbíjet první z dvanácti úderů. Lina si strčila papír s Pokyny do kapsy a opakovala: „Jdem.“

*

Vstup do Potrubí byl tichý a opuštěný. Lina s Doonem prošli mezi řadami pláštěnek a holínek, vyrovnaných pod věšáky. Tentokrát si žádné neoblékli. Věděli, že chodba, do které se chystají vstoupit, k Potrubí nepatří. Nebude tam žádná kapající voda ani uvolněné spoje trubek.

Sešli po hlavním schodišti a vstoupili do hlavního tunelu, kde podél chodníčku uháněla řeka a v její temné hladině se leskly odrazy světla.

Doon kráčel po břehu k západnímu okraji Potrubí. Když dorazili na místo, Lina si všimla kamenitých výstupků, o nichž chlapec vyprávěl. Byly to podivné balvany rozryté rýhami jako vrásčitá tvář staletého starce. O kus dál zahlédla Lina otvor, kde se řeka s hukotem ztrácela ve stěně Potrubí.

Doon si klekl vedle hromady vystouplých kamenů a přešel prsty po jejich zvrásněném povrchu. „Koukej,“ vyzval kamarádka. Dívka se naklonila a zadívala se na hluboce vyryté žlábků. Bylo dost těžké rozeznat mezi nimi E, protože ho obklopovala spousta dalších vrásek – a taky protože Lina čekala jednoduché velké E. Jenže tohle

písmenko bylo napsané krasopisem, jako ve starých rukopisech. Zjevně je sem vytesali úmyslně. Bylo umístěné uprostřed kamene a jeho tvary vypadaly hluboké a pravidelné.

„Takže odsad’ máme zamířit k řece,“ shrnul Doon. „V Pokynech se píše něco jako ,dál podél břehu řeky a pak k římse‘, že jo?“

Lehl si na břicho vedle označeného kamene a pomaloučku se sunul vpřed, až jeho hlava přechuhovala přes okraj stezky. Lina ho obezřetně pozorovala. Lokty chlapci trčely vzhůru a hlava se ztrácela za okrajem chodníčku. Visel tam snad nekonečně dlouho, a pak... „Jo, vidím to!“ vykřikl. Popolezl zpátky a postavil se. „Koukni se taky,“ vyzval Linu. „Podívej se na břeh řeky. Je přímo pod náma.“

Dívka poslechla. Lehla si na břicho a posunovala se dál a dál, až jí hlava trčela přes okraj. Asi dva a půl metru pod sebou viděla černou, zpěněnou hladinu. Sklonila bradu a zadívala se na břeh. Řeku tu ohraničovaly kolmé skály, strmé a hladké, jak na ně dopadaly spršky vody. Nic víc zpočátku neviděla. Teprve po chvíli se jí podařilo kousek pod svou bradou rozeznat krátké kovové tyče, zasazené do břehu úhledně za sebou. Připomínalo to žebřík... Je to žebřík! uvědomila si užasle Lina. Po tyčích se dalo sešplhat až dolů k vodě, přímo ke břehu. Ne že by to byla nějak lákavá cesta – příčky se zdály kluzké a proud pod nimi měl pořádnou sílu. Protože voda vystřikovala všude kolem, nedokázala Lina rozeznat, jestli je tam opravdu nějaká římsa. Jenže E bylo nepochybně E a železné tyče byly dozajista žebřík. To bude ono.

„Kdo jde první?“ zeptal se Doon.

„Můžeš ty,“ navrhla Lina a vyhrabala se na nohy.

„Tak jo.“ Doon se obrátil zády k řece a začal se opatrně sunout dolů, až jeho nohy nahmataly první příčku. Lina se

dívala, jak její kamarád mizí pomalu v hlubině. Po chvilce se jí ztratil z očí, ale za okamžik uslyšela, jak zespoda křičí: „Jsem dole! Ted' ty!“

Dívka se obrátila a kousek po kousku se sunula dolů jako předtím Doon, spustila jednu nohu přes převis, dokud neucítila pod špičkami prstů kovovou příčel žebříku. Přenesla na tu nohu celou váhu, přidržela se studenými prsty okraje cesty a opatrně spustila tělo tak, že stála na žebříku oběma chodidly. Srdce jí v tu chvíli tlouklo tak prudce, až se bála, že se jí z toho roztřesou ruce a zřítí se.

Ted' bylo zapotřebí sestoupit k řece. Nahmatala druhou nohou další příčku a zase se posunula níž. Kdyby pod ní neburácela rozběsněná voda, která hrozila, že ji každou chvíli spolýká, bylo by to snadné.

„Už seš skoro tady!“ hulákal Doon. Jeho hlas se ozýval těsně pod ní. „Je tady římsa – ještě jedna příčka, a seš na ní!“

Vzápětí pod sebou ucítila pevnou půdu. Za okamžik už na ní stála oběma nohama a křečovitě se držela žebříku. Vzpěněná hladina řeky se teď rozstříkovala jen pár desítek centimetrů pod ní. Nemysli na to! okřikla se. Popošla dva kroky k Doonovi. Přímo před nimi zel v říčním břehu čtvercový otvor, přes dva metry vysoký a přibližně stejně široký. Připomínal vchod do nějaké budovy. Seshora si ho nikdo nemohl všimnout – na to musel člověk slézt až na tuhle římsu.

Doon s Linou vstoupili dovnitř a ušli pár kroků. Bylo tam dost světla na to, aby zahlédli chodbu před sebou.

Dívka se zarazila. „Tady jsou dveře!“

„Cože?“ zeptal se Doon. Voda hučela tak hlasitě, že se skoro neslyšeli.

„Dveře!“ opakovala šťastně Lina.

„Jo!“ odpověděl jí Doon. „Vidím!“

„Je to tahle část,“ ukázala.

3. dál podél řehu eky
k ří ved dva a p
hluboko .

4. račujte zády vodě najdete dveře k
am. klí
za mal ocelov pan vpravo. suň
č, otevřete s

Lina se po něm natáhla. Pak zaváhala „Mám to udělat?“ zeptala se Doona.

„Udělej,“ rozhodl Doon.

Dívka stáhla klíč z háčku a vsunula ho do otvoru. Otočila s ním. Ozvalo se cvaknutí. Lina stiskla kliku a zatlačila, ale ničeho tím nedocílila. Zatlačila silněji. „Nejde to,“ postěžovala si.

„Třeba se otevírají dovnitř,“ napadlo Doona.

Lina zatáhla k sobě, ale ani tentokrát se dveře nepohnuly. „Musí to jít!“ vyhrkla. „Vždyť jsme přece odemkli!“ Zalomcovala klikou a náhle se dveře pohnuly – ale ani dovnitř, ani ven, nýbrž do strany. „Tak takhle to je!“ vykřikla dívka. Škubla klikou doleva, ozvalo se hlasité zarachocení a dveře zajely do otvoru ve stěně. Před nimi se rozprostřela naprostá temnota.

Zůstali ohromeně stát. Dívka doufala, že až se dveře otevrou, uvidí něco nečekaného. Světlo a cestu a prostor, něco takového...

„Půjdem dál?“ zeptala se Doona.

Chlapec přikývl.

Lina překročila práh. Vzduch v chodbě byl vlhký a zatuchlý. Popošla doprava a přitiskla dlaň ke stěně. Byla plochá a hladká. Stejně jako podlaha.

„Třeba je tady vypínač,“ zadoufala a začala prohmatávat zed' zdola nahoru, až do míst, kam dosáhla. Nic.

Doon se dal do zkoumání stěny vlevo. „Taky nic,“ hlásil.

A tak se opatrně pustili kupředu, každý jiným směrem. Přidržovali se rukou stěny a obezřetně kladli jednu nohu před druhou. Brzy dorazili k rohu a znovu zahruli. Před nimi byla ještě větší tma. Oběma se honila hlavou stejná myšlenka: Je cesta z Emberu dlouhá a temná? Budou muset projít kilometry tunelem bez jiskřičky světla?

Najednou Lina vyjekla. „Tady na podlaze něco je!“ Narazila chodidlem do čehosi tvrdého. Klekla si a opatrně to ohmatala. Byla to kovová skříňka, asi čtvrt metru široká a

čtvrt metru dlouhá. „Nějaká schránka. Dvě schránky,“ opravila se dívka, když hmátla vedle.

Doon vykročil k ní a narazil kolenem do něčeho tvrdého. „Taky jsem něco našel,“ ozval se. „Ale krabice to není.“ Přejel po předmětu rukama. „Má to zakřivený okraje a je to hodně velký.“

„Zato tyhle bedýnky jsou docela lehký. Dají se unést,“ hlásila Lina. „Hele, odneseme je na světlo a mrkneme se, co je v nich. Pojd' mi pomoci.“

Doon došátral k Lině a zvedl jednu z těch schránek. Pak vyšli opatrně ven z tunelu a svůj náklad položili na římsu u břehu řeky. Schránky byly z tmavozeleného kovu s šedivými kovovými úchyty na víku a jakousi záklopkou po straně. Záklopka šla docela snadno otevřít. Chlapec s dívkou jen zvedli víka a nakoukli dovnitř.

Obsah schránek je překvapil. Ta Linina byla plná bílých holí – každá měřila asi pětadvacet centimetrů. Na konci jim čouhala šňůrka. V Doonově krabici byly desítky balíčků zabalených v něčem kluzkém. Když chlapec jeden z nich rozmotal, našel v něm několik krátkých dřívěk s modrou hlavičkou. Obě schránky měly na víčku nápis: ta Linina byla označená slovem SVÍČKY a Doonova ZÁPALKY. Na vnitřní straně víka byl nalepený proužek drsného bílého papíru, široký asi tři centimetry.

„Co znamená svíčky?“ zeptala se zmateně Lina. Vytáhla jednu z bílých hůlek. Její povrch byl hladký, skoro mastný.

„A co zápalky?“ přidal se Doon. „Zápal čeho?“ Vytáhl z balíčku jedno z dřívěk. Modrá hlavička na jeho konci nebyla ze dřeva. „Třeba je to něco na psaní. Jako pero. Třeba to píše modře.“

„Ale k čemu by byla krabice plná dřívěk na psaní?“ prohodila Lina. „Tomu nerozumím.“

Doon se zamračil. „Nevím, co by to mohlo bejt jinýho,“ zabručel. „Zkusím s tím něco napsat.“

„A na co?“

Chlapec se rozhlédl. Země byla mokrá od vystřikující vody, takže na ni se psát nedalo. „Třeba na Pokyny,“ navrhl. Lina mu podala papír a Doon po něm opatrně přejel modrým koncem dřívka. Nezanechalo na něm žádnou stopu. Chlapec si zkusil přejet po předloktí. Ani na kůži se neobjevilo nic.

„Zkus tohle,“ navrhla Lina a ukázala na drsný proužek na vnitřní straně víka.

Doon zaškrábal modrou bulkou po proužku a konec dřívka se rázem vzňal. Chlapec vyjekl a odhodil dřívko stranou. Přistálo o kus dál na zemi, chvíli plápolalo a pak zhaslo.

Oba průzkumníci se na sebe zadívali, pusy dokořán ohromením. Ve vzduchu to podivně, ostře zavonělo.

„Dělá to oheň!“ vykřikl Doon. „A světlo!“

„Ukaž, já to taky zkusím!“ vyhrkla Lina. Vzala si z krabice dřívko a přejela s ním po drsném proužku. Dřívko se okamžitě vzňalo. Dívka ho chvíli držela v ruce, ale pak ucítila horko a upustila ho. Dřívko přeletělo přes okraj římsy a dopadlo do vody.

„Ohnivý dřívka,“ pronesl Doon. „Tohleto má zachránit Ember?“

„Nevím jak,“ zapochybovala Lina. „Jsou moc malý. A hrozně rychle dohořej.“ Zachvěla se. Už zase se to nevyvíjelo tak, jak si představovala. Ukázala Doonovi jednu bílou hůlku. „A na co je tohleto?“

„Svíčka...“ Chlapec zmateně zavrtěl hlavou. „Něco jako... víčka? Že by to bylo víčko, který tou šňůrkou přiděláš k zápalce a zavíčkovaná potom bude dýl hořet?“

„Podle mě bude hořet pořád stejně rychle,“ namítla Lina.

Doon pokrčil rameny. „No jo, ale nic jinýho mě teda nenapadá.“

Po velkém úsilí se jim podařilo přivázat šňůrku na konci bílé hůlky k zápalce. Lina držela hůlku, zatímco Doon škrábl zápalkou po drsném papírku. Dívali se, jak modrá hlavička plápolá a hází kolem nich stíny. Pak dřívko zčernalo a jeho kousky odpadly na zem. Ale světlo nezhaslo. Teď hořela sama šňůrka, která čouhala z hůlky. Oba přihlíželi tomu, jak prská, čadí a pak začíná hořet jasným stálým plamenem. Prostor kolem nich se naplnil zlatavou září.

„Přenosný světlo,“ pronesl s úžasem Doon.

Linina dychtivost byla okamžitě zpátky. „A teď... a teď,“ zajíkla se, „se vrátíme a zjistíme, co je v tunelu!“

Vešli do tunelu za širokánské dveře a Lina držela přenosné světlo. V jeho mihotavé záři před sebou spatřili něco stříbřitě kovového. Obešli ten předmět a zkoumavě si ho prohlíželi. Byl podlouhlý a úzký, vyplňoval skoro celou místnost. Na jednom konci z něj čouhala špice, na druhém byl rovný. Uvnitř byly dvě kovové bedny. Zvenčí měla ta podivná dutá věc připevněné čtyři kotouče silných provazů – po jednom vpředu a vzadu a taky po jednom na každém boku. Uvnitř té věci ležely dvě dlouhé tyče, které se na konci rozšiřovaly do zakřivených plošek.

„Hele,“ upozornila Lina Doona, „tady je něco napsaný.“ Přidřepli si a posvítili na bok předmětu, blíž k nápisu. Stálo tam ČLUN.

„Člun,“ přečetl Doon. „Co to znamená?“

„To nevím,“ odpověděla Lina. „A tady na těch tyčích je taky něco: PÁDLA. Připomínaj mi tu pátku, co s ní ve škole paní Polsterová mlátila zlobivý děti.“

5. Člun, naložený
bytními vybaveními
kamí s ovazy.

„Člun, naložený nezbytným vybavením,“ doplnil Doon
dychtivě. „To bude v těch krabicích.“
„A teď tohle.“ Lina přejela prstem po dalším řádku.

6. rovary spus
ladin . Zamirte přímo olů po
udu a doplu te .

„To je blbost,“ zavrtěl hlavou Doon. „Tady žádný schody dolů nejsou. Jenom nahoru.“ Zamračil se na text. „*Po proudu,*“ vyhrkl najednou. „To bude *dolů po proudu*. Bude tam něco jako: *použijte provazy, spusťte člun na vodu a zamiřte dolů po proudu.*“ Užasle se na Linu zadíval. „Ten člun musí bejt věc, co se udrží na vodě. Něco, na čem se po ní dá jet.“

157

Zoufalý útěk

„Ale to přece nemůže bejt všechno,“ připomněl Doon. „Jestli je řeka jediná cesta z Emberu, proč je tady jenom jeden člun? Stačí sotva pro dva.“

„Nevím,“ hlesla Lina. „Je to divný.“

„Koukneme se, jestli jich tady není víc.“

Postavili se a Doon se vydal k místu, kde odložili krabice s poklady. Přenesl je zpátky do místnosti s člunem a zapálil další svíčku. Prostor zalilo jasné světlo. Teprve teď si všimli, co předtím přehlédli: na konci místnosti byly dveře, skoro stejně široké jako celá stěna a taky posuvné. Doon zkusil zatáhnout klikou doprava a dveře hladce zajely do strany. Odhalily další temný prostor.

Průzkumníci vešli dovnitř. Podle ozvěny svých hlasů poznali, že se nacházejí v rozlehlém sále, i když jeho strop byl nízký – zvedal se jen kousek nad jejich hlavami. Když se odvážili dál, uviděli, že sál je plný člunů. Byly

vyskládané v řadách vedle sebe i na sobě, každý vybavený provazy. „Těch budou stovky,“ zašeptala Lina.

„Dost pro všechny,“ poznamenal Doon.

Trochu se porozhlédli kolem, ale jinak toho v sále k vidění moc nebylo. Všechny čluny vypadaly stejně. Každý byl naložený dvěma bednami a dvěma pádly. V místnosti byla zima. Těžký vzduch je štípal v plicích a plamínek svíčky se neklidně zamihotal. Doon s Linou se radši vrátili do přední místnosti a zatáhli za sebou dveře. „Mně se zdá, že ten první člun je vzorek,“ usoudila Lina. „Máme se naučit, co znamenají ty nápisy – zápalky, svíčky, člun, pádla.“

Vyšli ven na skalní římsu. Lina sfoukla plamínek a začala zavírat krabice, které předtím pozotvírali.

I Doon sfoukl svoji svíčku. „Vezmu si ji s sebou,“ prohlásil. „Chci ji prozkoumat. A pár zápalek taky.“ Vylovil z krabice balíček dřívek s modrými hlavičkami a zastrčil si ho do kapsy košile.

Lina zanesla krabice do místnosti se vzorkem člunu a zavřela dveře. Pak se s Doonem zastavili na římse a zadívali se do vody. Jen kousek pod jejich nohama burácela řeka. Nedaleko odtud se její proud s hřmotem ztrácel v temném chřtánu stěny.

„Tak jsme to našli,“ pronesl Doon.

„Našli,“ opakovala Lina.

„Zítra, až začnou Zpěvy, vystoupíme na náměstí Ticha,“ rozhodl Doon. „A povíme to celému městu.“

*

Když vyšli ven z Potrubí, bylo už skoro šest večer. Neuvědomili si, že byli v podzemí tak dlouho – Doonův tatínek i paní Murdová si už o ně určitě dělají starosti. Přesto

se ještě na chvíli zastavili u stožáru s reflektorem, aby se domluvili, kdy se nazítří sejdou a jak vlastně lidem oznámí svůj objev. Poté se rozběhli ke svým blízkým. Když se tatínek Doona zeptal, kde se tak zdržel, chlapec prohlásil, že se Nácvik protáhl. Chtělo se mu zakřičet: *Našli jsme cestu ven! Zachráníme město!* Ale chtěl si tohle oznámení schovat pro slavnostní okamžik. Až ho zítra tatínek uvidí na schodech před Domem shromáždění, zkoprní úžasem a hrdostí se mu podlomí kolena. A spoluobčané kolem nich začnou jásat a budou ho nosit na ramenou.

A co až se všichni dozvědí o starostovi! Stráže to nejspíš taky odkládají až na zítřek. Doon na to samým rozrušením z nálezů člunu skoro zapomněl. Starosta poputuje do Cely a město bude zachráněno, obojí naráz! To bude den. Příval myšlenek mu vůbec nedovolil usnout.

V den vyhrazený Zpěvům měli občané Emberu volno a všechny obchody i podniky byly zavřené. To znamenalo, že Doon nemusel chodit do Potrubí. Ani jeho tatínek nemusel do krámků, ale stejně si to nedokázal odříct. Pokud by se nepřehraboval ve svém haraburdí, nevěděl by, co si počít se svým časem.

Doon se loudal se snídání – mrkvovými tyčinkami s tuřínovou kaší – a čekal, až tatínek odejde. Chtěl se připravit na opuštění města. Nejspíš to ještě pár dní potrvá – s Linou to Embeřanům oznámí dnes večer, ale lidi budou potřebovat nějaký čas, aby se sbalili na cestu. Jenže byl příliš rozčilený, aby dokázal jen tak nečinně sedět.

Sotva tatínek sešel do přízemí, Doon vyklepal polštář z povlaku. Tohle bude jeho cestovní zavazadlo. Na dno vložil svíčku a zápalky. Přidal klíč, který si vypůjčil v kanceláři Potrubí. Přibalil si taky kus silného provazu, který kdysi vyhrabal v hromadě krámů a šetřil si ho už léta. A ještě láhev s vodou. K výzbroji přidal starodávný zavírací nůž,

který dostal od tatínka. Nůž se v jejich rodině dědil po generaci a Doon si s ním ořezával konečky vlasů nad čelem, když už mu moc padaly do očí. Zabalil si náhradní oblečení pro případ, že by se promočil, i papír a tužku, aby si mohl dělat poznámky o cestě. Nakonec si do povlaku nacpal i starou pokrývku – třeba bude v tom novém městě zima – a jídlo: šest mrkví, tubu vitaminů, hrášek a houby zabalené v zelném listu, dvě vařené řepy a dva vařené tuříny. To by mělo stačit. Až se dostanou na místo, tamní obyvatelé jim určitě něco dají. Pak povlak převázal šňůrkou, jenže za chvíli ho zase rozvázal. Třeba ho napadne ještě něco.

Zůstal stát uprostřed bytu a zadíval se na ten nepořádek kolem. Nebylo toho moc, co si ještě toužil vzít s sebou – vlastně až na jednu věc. Vrátil se k sobě do pokoje a vytáhl zpod postele svoje zápisky o pozorování brouků. Zalistoval jimi. Bílý pavouk. Můra s klikatým vzorkem na křídlech. Včela s hnědými a žlutými proužky na zadečku. Díval se dlouho na svoje kresby a snažil se vtisknout si do paměti jejich zvláštní krásu. Tenké chloupky, maličká klepítka, nožičky s klouby. Měl by si to vzít s sebou? Tam, kam pojedou, třeba nic takového nebude. Co když už to nikdy neuvidí?

Ale ne, nechá to tady – jeho zavazadlo musí být především malé a lehké. Zastrčil zápisky pod postel a vytáhl bedýnku, ve které přechovával zelenou housenku. Odhrnul šátek, aby se ještě jednou podíval na svého zajatce. Housenka udělala před pár dny něco podivného: celá se omotala do tenounkých bílých vláken. Od té doby nehybně visela z okraje zelného listu. Doon ji bedlivě pozoroval. Buď byla mrtvá, nebo procházela proměnou, o které četl v knížkách z knihovny, ale nevěřil, že by to mohla být pravda: proměnou z lezoucí věci v létající věc. Bíle omotaná housenka zatím nejevila žádné známky života.

Najednou si všiml, že se zavrtěla. Celý zámotek, který se podobal vitaminové pilulce, se mírně zakolébal ze strany na stranu, pak se zarazil a zase se začal kolébat. Na jednom konci se něco dralo ven. Vlákna v těch místech popraskala a pod nimi se objevil podivný černý chlupatý knoflíček. Doon bez dechu přihlížel. Zanedlouho se objevily dvě ochmýřené nohy, které sebou škubaly a trhaly obal. Za pár minut byl tvor venku. Opouští útočiště, pomyslel si Doon s úsměvem. Vylíhlý tvoreček měl křídla přilepená k tělu, ale vzápětí je roztáhl, takže chlapec zjistil, co se stalo z jeho malé tlusté housenky: mûra se světle hnědými křídly. Vzal krabičku, přenesl ji k otevřenému oknu a podržel ji ve vzduchu. Mûra zakmitala tykadly a opatrně přešla na konec okousaného zelného listu. Zůstala na chvíli bezradně stát. Křídla se jí slabounce chvěla. Pak se odlepila a vzlétla, vznášela se výš a výš, až se z ní stala jen světlá tečka na pozadí černé oblohy.

Doon se za ní díval, dokud mu nezmizela z očí. Měl pocit, že viděl něco úžasného. Co je to za sílu, která proměňuje housenku v mûru? Je mocnější než ta, kterou ovládali Stavitelé, tím si byl jistý. Ve srovnání s touhle silou zůstávalo celé město Ember jen ubohým pokusem.

Pár minut postával u okna a přemítal, co by si měl ještě zabalit. Třeba nějaké hřebíky a dráty? Nebo bude potřebovat peníze? Měl by si s sebou vzít mýdlo?

Pak se rozesmál a poklepal si na čelo. Zapomněl, že s ním bude putovat celé město. Když bude něco potřebovat, prostě si to od někoho půjčí.

Právě zavázal šňůrku kolem povlaku a chtěl zavřít okno, když zahlédl, jak přes náměstí přecházejí tři podsadití muži v červenohnědých uniformách městských strážů. Na chvíli se zastavili a rozhlédli se kolem. Jeden z hromotluků zahlédl starou Nammy Proggsovou, která se hrbila kousek od

vchodu do tatínkova krámku, a oslovil ji. Stařena k němu zvrátila hlavu a zahlédla Doona v okně. Chlapec zaslechl strážcův zvučný hlas: „Hledáme jednoho kluka. Jmenuje se Harrow.“

„Proč?“ zeptala se Nammy.

„Šíří nebezpečný pomluvy,“ odsekl muž v uniformě. „Víte, kde je?“

Nammy na okamžik zaváhala. „Před chvilinkou jsem ho viděla jít ke skládce,“ odpověděla nakonec. Strážný zdvořile přikývl, mávl na svoje společníky a oddusali směrem ke skleníkům.

Šíří nebezpečný pomluvy! Doona to tak ohromilo, že ještě dlouho zůstal stát jako socha. Co to má znamenat? Ale na to mohla být jen jediná odpověď: Muselo to nějak souviset s odhalením starosty, se kterým se svěřili Bartonu Snodeovi. Ale jak tomu můžou říkat „nebezpečný pomluvy“? Vždyť to je pravda! Doon ničemu nerozuměl.

Rozuměl ovšem tomu, že mu stařenka pomohla. Věděla, že ze setkání se strážnými by pro Doona nevzešlo nic dobrého. Prozatím ho zachránila, když poslala ty chlapy opačným směrem.

Doon usilovně přemýšlel. Jak strážní dospěli k názoru, že on a Lina jsou lháři? Copak neprozkoumali tunel 351? Jistě ne, protože kdyby to udělali, věděli by, že se oznámení zakládá na pravdě.

Ještě tu byla jedna možnost... strážní, nebo aspoň jejich velitel a nejvyšší šarže, věděli o starostově počínání. A potřebovali to udržet v tajnosti. A proč? Přece proto, že sami kradli ze skladiště.

Tohle bylo dost pravděpodobné vysvětlení. Strach, který se Doona před chvílí zmocnil, vystřídala zuřivost. Vzvedmula se v něm povědomá vlna neovladatelného vzteku. Zatoužil popadnout hrst hřebíků nebo střepů z hrnce, které tatínek

nanosil domů, a mrštit s nimi o zeď. Ale vtom mu prolétlo hlavou, že když se strážé vypravily pro něj, jistě si dojdou i pro Linu. Musí ji varovat. Seběhl po schodech a vyřítit se na ulici. Hněv mu dal sílu uhánět co nejrychleji.

*

Lina se po objevu ukrytých člunů vrátila k paní Murdové jako omámená. V uších jí stále zněl hukot řeky. Bylo to jako mocný hlas, který ji přivolával, a dívka cítila, jak se v jejím těle rodí neméně divoká a odhodlaná odpověď. Pojede po řece – stěží tomu dokázala uvěřit – a uvidí to zářivé město, o kterém tak dlouho snila. Anebo se utopí. Dřívější představy o stezce, pozvolna stoupající kamsi vzhůru, jí teď připadaly dětinské. Copak by cesta do nového světa mohla být tak snadná? Řeka Linu děsila, ale dívka byla připravená se jí postavit. A už se nemohla dočkat.

Večer si vlezla v krásném modrozeleném pokojíku do velké postele k sestřičce a přitiskla se k ní. Připadala si tu v bezpečí. Paní Murdová ji přišla přikrýt. Sedla si chvíli na kraj postele a zazpívala Poppy prastarou písničku. „Spinkej můj maličký, máš v očích hvězdičky...“

„Co jsou hvězdičky?“ zajímala se Lina, ale paní Murdová nevěděla. „Je to už hodně stará ukolébavka,“ vysvětlovala šeptem. „V takových písničkách se často používají nesmyslná slova.“

Popřála dívkám dobrou noc a odešla do obývacího pokoje. Lina ji tam slyšela štrachat a poklízet, i když už byl čas jít spát. Paní Murdová je tak pořádná. Nikdy by nenechala viset punčochy přes opěradlo židle nebo krabičku se šitím rozházenou po stole. Dívka zavřela oči a snažila se usnout.

Ale měla tak plnou hlavu, že spánek nepřicházel. Zítra ji přece čekalo tolik vzrušujících věcí – celé město bude po jejich oznámení na nohou. Lidé se nahnou do Potrubí, aby viděli ty čluny. Budou vykřikovat rozčilením, budou jásat a plakat zároveň, a pak si sbalí svoje věci a vyrazí do ulic. Ale jestli se nevejdou do člunů, nastane boj. Někdo by mohl přijít k úhoně. Určitě vypukne zmatek. Lina musí dávat pozor na své blízké a nespouštět je z očí: Poppy, paní Murdovou, Doona, a taky jeho tátu a Clary. Ale ze všeho nejvíc musí dávat pozor na Poppy, držet ji pořád u sebe, aby se jí nic nestalo.

*

Lině připadalo, že vůbec nespala, když ji Poppyiny patičky ostře koply do holení. „Stávat! Stávat!“ povykovala nedočkavě malá.

A tak Lina vstala. Nejdřív se ustrojila sama, pak oblékla sestřičku. Paní Murdová jim v kuchyni vařila k snídani bramborovou kaši. Linu napadlo, jak je báječné, že pro ni někdo dělá snídani – jak je příjemné slyšet, že na sporáku bublá horká voda, mít na stole připravenou misku a lžíci, vitaminy a šálek řepného čaje. Takhle bych chtěla žít už napořád, prolétlo jí hlavou jen chvilku předtím, než si vzpomněla, že za pár dní vezme tenhle život zasvé.

Náhle se ozvalo zabušení na dveře. Paní Murdová si otřela ruce a běžela otevřít, ale než stačila seběhnout schody, bušení se ozvalo znovu. „Vždyť už jdu!“ zakřičela. Když otevřela dveře, spatřila Doona.

Chlapec měl zarudlé tváře, jako by celou cestu utíkal. Přes rameno se mu houpal vyboulený povlak na polštář.

Zadíval se přes hlavu paní Murdové na Linu, která vyšla na schodiště. „Musím s tebou mluvit, hned teď“, vyhrkl.

„Ale...“ Loupl pochybovačným pohledem po majitelce domu.

„Tak pojd’“, vyzvala ho Lina a zavedla ho do modrozeleného pokojíku.

Sotva za nimi zavřela dveře, Doon ze sebe vychrlil, co se stalo. „Každou chvíli si přijdou i pro tebe“, prohlásil. „Musíme pryč. Musíme se schovat.“

Lina nedokázala pochopit, co jí to kamarád vykládá. Jak to, že jsou v maléru? Proč? Nohy se jí rozklepaly. „Schovat?“ vyhrkla. „Ale kde?“

„Třeba ve škole – dneska tam nikdo nebude – nebo v knihovně. Ta je otevřená pořád, i o svátcích.“ Doon netrpělivě přešlápl z nohy na nohu. „Ale musíme sebou hodit, hned teď! Po celým městě visí cedule s našima jmény!“

„Cedule?“

„Aby lidi nahlásili, kde jsme!“

Lina měla pocit, jako by jí v hlavě bzučel roj brouků, a to tak hlasitě, že málem nedokázala přemýšlet. „Jak dlouho se musíme schovávat? Celej den?“

„To nevím – neměl jsem čas si to rozmyslet. Lino, každou chvíli budou u vás!“

Naléhavost v Doonově hlase dívku přesvědčila. Proběhla za ním obývacím pokojem, políbila Poppy do vlásků a k paní Murdové prohodila: „Tak zatím nashle. Musíme zařídit něco důležitýho. Kdyby mě někdo hledal, tak se vrátím odpoledne.“ Než se paní Murdová stačila na něco zeptat, byli venku ze dveří.

Na ulici se dali do běhu. „Kam teď?“ zeptala se Lina.

„Do školy“, zavelel Doon.

Zabočili do Žulové ulice a drželi se ve stínech domů. Když probíhali kolem ševcovského krámků, Lina zahlédla ve výloze bílý lístek. Zatékala k němu očima a srdce jí

poskočilo hrůzou. Velkými černými písmeny tam stálo její a Doonovo jméno:

DOON HARROW A LINA MAYFLEETOVÁ
SE HLEDAJÍ PRO ŠÍŘENÍ POPLAŠNÝCH ZPRÁV.
KDO JE ZAHLÉDNE,
NECHŤ NEPRODLENĚ PODÁ ZPRÁVU
VELITELI STRÁŽÍ.
NEVĚŘTE NIČEMU, CO ŘÍKAJÍ.
ODMĚNA!

Lina strhla cedulku z výkladu, zmuchlala ji a zahodila do nejbližší popelnice. U dalších krámků zničila další dvě a Doon strhl jednu ze stožáru lampy. Ale po městě jich viselo tolik, že to stejně nemělo smysl. Nemůžou s tím ztrácet čas.

Měli naspěch. O svátečním ránu si lidé rádi přispali, a protože obchody měly zavřeno, ulice byly téměř prázdné. Doon s Linou však stejně radši uháněli postranními uličkami kolem včelínů, aby se vyhnuli Jiskřivému náměstí, kde by už mohli postávat nějací lidé. Běželi kolem skleníků a nahoru do Neprůchodné. Když přebíhali Noční ulici, Lina se ohlédla a spatřila opodál skupinku strážných, jak pochoduje přes Zelené náměstí. Poplepala Doonovi na paži, aby ho na to upozornila. Chlapec přikývl a oba zrychlili. Všimli si jich? Lina doufala, že ne. Stráže by se jistě daly do křiku, kdyby je uviděly.

Dorazili ke škole a zadními dveřmi se vřítili dovnitř. Ozvěna jejich kroků na dřevěných podlahách se rozléhala opuštěnými chodbami. Bylo zvláštní vrátit se zase do školy a být v ní najednou tak sami, bez brebentění a povykování ostatních dětí. Chodba s osmi dveřmi Lině připadala menší, než když bývala sama školačkou, a taky ošuntělejší. Parkety

na zemi byly zašedlé, na dveřích zůstaly otisky dětských prstíků.

Vběhli do třídy slečny Thornové a ze zvyku se posadili na svá místa. „Řek bych, že tady nás hledat nebudou,“ ozval se Doon. „Kdyby se tady ukázali, můžu si vlízt do skříně na papír.“ Položil si vak k noze.

Chvíli jen tak seděli a snažili se popadnout dech. Nerozsvítily, takže v místnosti bylo šero – jediné světlo sem proudilo zpod rolety na okně.

„Ty cedule,“ vybavila si Lina.

„Jo. Teď už to všichni čtou.“

„Co s náma chtějí udělat, až nás chytí?“

„To nevím. Hlavně nás chtějí umlčet. Asi nás strčí do Cely.“

Lina přejela prstem po písmenu B, které někdo vyryl do její lavice. Připadalo jí to už tak dávno, co v téhle místnosti seděla naposledy. „Tady se dlouho schovávat nemůžeme,“ zamumlala.

„Ne,“ souhlasil Doon. „Počkáme, než začnou Zpěvy. Pak budou všichni na náměstí Ticha. Vypravíme se tam a povíme jim o starostovi a o člunech. Nebo ne? Zatím jsem si to nestačil promyslet. Vlastně jsem dneska ráno vůbec neměl čas na přemejšlení.“

„Ale na Zpěvech jsou vždycky i stráže. Stojí kolem starosty,“ připomněla mu Lina. „Než stačíme otevřít pusy, lapnou nás.“

Doonovo obočí se napětím stáhlo v zlověstnou černou linku. „Máš pravdu. Tak co budeme dělat?“

Lina měla pocit, jako by se ocitli ve slepé uličce. Nedalo se z ní nikam uniknout. Bezradně zírala na věci, které kdysi bývaly jejími každodenními společníky – katedra, stohy papírů, *Kniha města Ember* na zvláštní polici. Hlavou jí letěla jejich slova: „Není jiného místa, než je Ember. Ember

je jediným světlem v temném světě.“ Ted’ už věděla, že to není pravda. Někde jinde *byla* jiná místa – místa, kam je odvezou čluny.

„Půjdeme tam,“ ozval se Doon, jako by jí četl myšlenky.

„Kam?“ zeptala se Lina, i když hned pochopila, co má kamarád na mysli.

„Tam, kam vede řeka,“ odpověděl prostě. Ukázal dívce napěchovaný povlak polštáře. „Já už jsem si ráno zabalil – jsem připravený. Vystačí to pro nás oba.“

Lina cítila, jak se jí srdce sevřelo úzkostí. „Jít... jen sami dva?“ vyslovila stísněně. „To o tom nikomu neřekneme?“

„Řekneme.“ Chlapec rozčileně vyskočil. Zamířil ke skříni s papírem a jeden z nich vytáhl. „Napíšeme dopis, ve kterém všechno vysvětlíme – někomu, komu věříme a kdo bude věřit nám.“

„Ale já nemůžu odejít,“ vyhrkla Lina. „Copak tady můžu nechat Poppy? Ani se s ní nerozloučit? Přece jí musím vysvětlit, kam jdu a kdy se vrátím! Ani ty tady nemůžeš nechat tátu!“

„Můžu,“ namítl Doon, „protože až lidi najdou čluny, vydá se za náma celý město. Přece je neopustíme nadobro.“ Přešel třídu a posadil se za stůl slečny Thornové. „Komu to napíšeme?“

Lina si nebyla jistá, jestli je to nejlepší nápad, ale v tu chvíli nedokázala vymyslet nic lepšího. „Clary,“ vyhrkla. „Viděla Pokyny a bude nám věřit. A bydlí blízko, na Pražském náměstí.“

„Dobře,“ souhlasil Doon. Vytáhl ze zásuvky tužku. „Vlastně je to bezva nápad,“ pokračoval. „Zbavíme se strážných, necháme tady zprávu a budeme první, kdo dorazí do toho jiného města. Tak je to správný, protože my jsme objevili tu cestu!“

„Na tom něco je.“ Lina se na okamžik zamyslela. „Jak dlouho jim podle tebe potrvá, než nasednou na čluny a dojedou za námi? Protože je to fůra lidí. Musí se to zorganizovat.“ Počítala na prstech, co všechno se musí udělat. „Clary bude muset nejdřív přesvědčit ředitele Potrubí, aby s ní šel dolů hledat čluny. Pak to budou muset oznámit městu. Potom si všichni v Emberu budou muset zabalit svoje věci, vydat se dolů k řece, vynosit všechny ty čluny ven ze skladiště, naskládat se do nich... To bude hroznej zmatek, Doone. Musím bejt s Poppy.“ Představila si dav rozrušených lidí a ubohou sestřičku, bloudící mezi nimi.

„Má přece paní Murdovou,“ připomněl Lině Doon. „Dobře to dopadne, uvidíš. Paní Murdová je přece schopná ženská.“

To bezpochyby. Ale myšlenka, že by Lina měla vzít Poppy s sebou, se nedala jen tak zahnat. Bylo by ode mě sobecké, uvažovala Lina, kdybych ji vystavila takovému nebezpečí? Paní Murdová ji za pár dní přiveze. Ten plán vypadal rozumně, i když dívku rozesmutnil natolik, že její nadšení ze vzrušující výpravy do neznáma poněkud ochladlo. „Co když se něco pokazí?“ ozvala se.

„Nic se nepokazí! Je to dobrej plán, Lino. Dostaneme se tam dřív než ostatní – můžeme je tam pak přivítat a všechno jim ukázat!“ Doon překypoval dychtivostí. Oči mu zářily a přešlapoval z nohy na nohu.

„Tak jo,“ povzdychla si Lina. „Nenapíšeme ten dopis?“

Chlapec se chvíli hrbil nad papírem, a když dopsal, ukázal svůj výtvar Lině. V dopise Emberanům vysvětlil, jak mají najít kámen E, jak se dostanou dolů do skladiště, kde jsou schované čluny a jak se zachází se svíčkami.

„Ujde to,“ usoudila Lina. „Teď už to musíme jen doručit.“

Pak se odmlčela. Uvažovala, jestli jí k tomu podniku nechybí odvaha, ale zjistila, že ji v sobě má: smíšenou se strachem, smutkem a vzrušením. „Já jí to doručím,“ prohlásila. „Jsem koneckonců posel. Víím, kudy mám jít, aby si mě nikdo nevšimnul.“ Najednou ji něco napadlo. „Doone, třeba bude Clary doma! Mohla by nás u sebe schovat. Povíme jí, co jsme objevili, a nebudeme muset odcházet ještě dneska.“

Chlapec zavrtěl hlavou. „To pochybuju,“ prohlásil. „Nejspíš bude se svou skupinou na Zpěvech. Určitě se už připravujou. Budeš jí ten dopis muset nejspíš nechat pod rohožkou.“

Lina z jeho tónu pochopila, že Doon si vůbec nepřeje, aby byla Clary doma. Bylo jí jasné, že chlapec se už nemůže dočkat, aby vyrazili po proudu řeky na dobrodružnou výpravu – sami dva. Chlapec pohlédl na hodiny na stěně třídy. „Jsou dvě pryč,“ upozornil ji. „Zpěvy začínají ve tři. V tu dobu se už všichni shromáždí na náměstí Ticha a v ulicích nebude ani noha. To nám pomůže přeběhnout bezpečně do Potrubí. Podle mě bysme měli vyrazit tak ve čtvrt na čtyři.“

„Máš u sebe ještě ten klíč?“

Doon přikývl.

„Takže až donesu dopis Clary, mám se sem vrátit?“ ověřovala si Lina.

„Jo. Počkáme tady do čtvrt na čtyři a pak vyrazíme.“

Dívka vstala z lavice a přešla k oknu. Nazdvihla roletu a vykoukla ven. Nikde nikdo. Okolí zaprášené školní budovy bylo tiché. Lina myslela na Doonova otce, jak se bude tvářit, až zjistí, že je synovo jméno vylepené na cedulích po celém městě – a až mu dojde, že chlapec zmizel... Myslela na paní Murdovou, která už ty cedule jistě viděla. Jestli k ní přišli strážníci hledat Linu, tu dobrou duši to určitě vyděsilo, a ještě

vystrašenější bude, až se Lina nevrátí do zhasnutí domů. Na Poppy se dívka snažila nemyslet vůbec, protože to pomýšlení nedokázala snést.

„Dej mi ten dopis,“ vyzvala chlapce po chvilce. Pečlivě papír složila a zastrčila si ho do kapsy kalhot. „Tak zatím,“ rozloučila se. Vyšla ze třídy a proběhla chodbou k zadnímu východu ze školy.

Doon přistoupil k oknu a zadíval se za ní. Odhrnul roletu jen kousíček, aby mohl vykuknout do Putykářské. Zhlédl dívku, jak uhání ulicí, až se jí dlouhé nohy kmitají a vlasy jí poletují kolem hlavy. Ale když se přiblížila k rohu, leknutím zatajil dech. Z Fortelné sem zatáčeli dva strážní a mířili přímo k ní. Jeden z té dvojice byl vrchní velitel, který sebou okamžitě trhl, rozběhl se k dívce a zařval tak hlasitě, až ho Doon slyšel i přes zavřené okno: „To je ona! Chyťte ji!“

Lina pohotově změnila plán. Proběhla zpátky Putykářskou, zabočila do Školní, proletěla jejím koncem na Učené náměstí a zmizela Doonovi z dohledu. Strážní se s hulákáním rozběhli za ní. Doon čekal. Strachy se mu udělalo mdlo. Lina je mnohem rychlejší, opakoval si. Nějak je setřese – ví o místech, kde se může schovat. Zůstal strnule stát u okna a ztěžka oddychoval. Nechytí ji, ubezpečoval se. Určitě ji nechytí.

Zpěvy

Lina slyšela křik strážných a krev jí tuhla v žilách. Utíkala rychleji než jindy, srdce jí divoce bušilo. Věděla, že křik jejích pronásledovatelů brzy přivolá další strážné, kteří hlídkují někde tady poblíž. Musí se schovat. Před ní bylo Učené náměstí – že by se ukryla tam? Jako odpověď na tu zoufalou otázku se jí připomněla Doonova slova: „Knihovna je otevřená pořád, i o svátcích.“ Nebyl čas přemýšlet o tom, jestli ji Edward Pocket bude ochotný ukrýt, nebo jestli je nejrozumnější snažit se schovat zrovna tam. Vřítela se prostě do průchodu, který vedl ke dveřím knihovny, a stiskla kliku.

Jenže tím to skončilo. Lina zběsile lomcovala klikou, tahala za ni nahoru dolů, a za sebou slyšela dusot kroků strážných, kteří už vbíhali na náměstí. Vzápětí spatřila na dveřích malou cedulku: PO DOBU ZPĚVŮ ZAVŘENO. Pronásledovatelé už byli skoro u ní. Kdyby odsud vyběhla, uvidí ji. Přitiskla se zády ke stěně a z hloubi duše doufala, že je nenapadne podívat se do průchodu před knihovnou.

Naneštěstí napadlo. „Tady je!“ zaječel jeden ze strážných. Lina se vyřítila proti němu a pokusila se kolem něj prosmýknout, ale průchod byl moc úzký. Muž ji chňapl za ruku. Dívka sebou škubala, kroutila se a zmítala, ale velitel stráží ji držel pevně. Chytil ji i za druhou paži a jeho ocelové prsty se jí nemilosrdně zaryly do kůže. „Přestaň sebou mrskat!“ zařval na ni.

Lina natáhla ruku, chytila ho za bradku a ze všech sil škubla. Velitel zavyl bolestí, ale svou kořist nepustil. Strčil do ní, až upadla na chodník, a dva jeho poskoci ji pak popadli z každé strany a začali ji vléct přes náměstí tak, že nemotorně klopýtala a potácela se mezi nimi.

„Nemačkejte mě!“ zaječela. „To bolí!“

„Nevykládej nám, co máme dělat,“ zasyčel na ni velitel. „Budeme tě držet, dokud tě nedovlečeme tam, kam patříš.“

„To jako kam?“ zavrčela Lina. Byla tak naštvaná, jaká smůla ji potkala, že se skoro přestala bát.

„Nejdřív půjdeš na kobereček ke starostovi, slečinko,“ prohlásil velitel. „Ten rozhodne, co s tebou dál.“

„Ale já nic neudělala!“

„Šíření poplašných zpráv,“ připomněl jí velitel. „Rozhlašování nebezpečných lží s úmyslem vyvolat občanské nepokoje.“

„Já nelžu!“ vyjekla Lina, ale strážný zleva ji sevřel ještě silněji a smýkl s ní tak, až se zapotácela.

„Zmlkni,“ zavrčel na ni. Zbytek cesty urazili v pochmurném mlčení.

Na náměstí Ticha se už začali shromažďovat první lidé, přestože prostranství se ještě připravovalo na Zpěvy. Metaři křižovali dlažbu všemi směry a oháněli se košťaty. Z hořejšího okna domu v Hvozdíkové ulici někdo spustil transparent, který se na Zpěvy vždycky vyvěšoval – dlouhý kus červené látky, která už po letech používání vybledla, ale

pořád na ní byl patrný vzor vlnek. Ty měly představovat řeku jako univerzální zdroj síly. Tenhle transparent patřil k *Písni řeky*. Z oken na Široké ulici se vyvěšoval temně zlatý s mřížkovým vzorem pro *Píseň města*. Další visel na domě ve Vydrovníkové – celý černý, jen s tenkou zlatou linkou podél kraje – jako připomínka *Písně temnoty*.

Strážní vlekli Linu po schodech Domu shromáždění a širokými dveřmi do budovy. Postrkovali ji hlavní chodbou, otevřeli dveře na konci a naposledy do dívky vrazili, až vlétla dovnitř a uhodila se o opěradlo křesla.

Byla to stejná místnost, v níž už se jednou ocitla, jenže za mnohem příznivějších okolností – tehdy první den mezi posly. Nic se tu nezměnilo: ani odřené červené závěsy, ani křeslo s oblýskaným vetchým potahem, ani odporný koberec blátivé barvy. Portréty na stěnách jako by na Linu soucitně shlížely.

„Sedni si,“ zavelel velitel stráží a ukázal na dřevěnou, nepohodlně působící židli, která stála naproti polstrovanému křeslu. Dívka poslechla. Vedle křesla byl stolek, který si taky vybavovala z minula, a na něm čajová konvice a šálky s ozdobným okrajem.

Velitel stráží vyšel ze dveří – asi pro starostu, pomyslela si Lina. Druhý muž zůstal stát vedle ní s rukama založenýma na svalnaté hrudi. Chvíli se nic nedělo. Dívka se snažila vymyslet, jak by se měla ke starostovi chovat, ale nic ji nenapadlo.

Vtom se otevřely dveře z hlavní haly a do místnosti vstoupil Lemander Cole. Lina ho viděla poprvé takhle zblízka ode dne, kdy mu doručila vzkaz od Loopera. Připadal jí ještě mohutnější než tenkrát. Mužovy naducané tváře měly bílošedou barvu a břicho bylo tak vyboulené, že rozměrný černý oblek držel na jediném zapnutém knoflíku.

Starosta přešel hřmotně po místnosti a svalil se do křesla, které jeho tělo dokonale zaplnilo. Vedle křesla stál na stolku mosazný zvonec veliký jako lidská pěst. Muž na chvíli zíral na zajatkyni očima, které připomínaly ústí podzemních chodeb. Pak se obrátil k veliteli stráží.

„Běž pryč,“ zavrčel na něj. „Vrať se, až zazvoním.“

Velitel vycouval z místnosti a starosta se vrátil pohledem k Lině. „To mě nepřekvapuje,“ zabručel. Zvedl ruku a namířil masitým prstem do dívčiny tváře. „Už předtím jsi dělala potíže. Cpala ses tam, kdes neměla co pohledávat.“

Lina se nadechla k odpovědi, ale starosta zvedl přísně pravici. Měl podivně malou ruku s krátkými buclatými prsty připomínajícími hrachové lusky.

„Zvědavost je špatná vlastnost,“ prohlásil. „Škodlivá. Obzvlášť u někoho tak mladého.“

„Je mi dvanáct,“ ohradila se Lina.

„Ticho!“ zahřměl starosta. „Teď mluvím já!“ Zavrtěl se ze strany na stranu a zapasoval se do křesla ještě víc. Budou ho z něj muset vyprostit, pomyslela si dívka.

„Ember, jak je ti známo,“ pokračoval tlouštík důstojně, „prožívá těžké časy. Je nutné přijmout výjimečná opatření. V těchto dobách by měli být obyvatelé loajálnější. Dodržovat zákony. Jednat v zájmu všech.“

Lina mlčela. Dívala se, jak se starostovi při řeči pod bradou nafukuje vole. Pak se od toho nepříjemného pohledu odpoutala a zatékala očima po místnosti. Přemítala a uvažovala... ale ne o tom, co jí ten mizera vykládal.

„Povinnosti starosty města,“ pokračoval pan Cole důležitě, „jsou velmi... komplikované. Občané, a zvlášť děti, tomu nemohou rozumět. A proto –“ naklonil se k dívce, takže se mu jeho obrovské břicho opíralo o stehna, „je třeba jistá fakta občanům tajit. Veřejnost by je nepochopila. Veřejnost musí věřit,“ zahřímal a zabodl

ukazovák směrem ke stropu, „že všechno se děje v jejím zájmu.“

„Kraviny,“ zavrčela Lina.

Starosta sebou škubl. Obočí mu sklouzlo až k víčkům a jeho oči se proměnily v uzounké sádelnaté škvírky. „Cože?!“ vybuchl. „Zřejmě jsem špatně slyšel.“

„Řekla jsem *kraviny*,“ zopakovala mu vztekle Lina. „Znamená to –“

„Nesnaž se mi tady vysvětlovat, co to znamená!“ zaburácel tloušťk. „Tou svou drzostí si to ještě zhoršuješ, děvenko!“ Zadýchal se, a tak začal dělat dlouhé odmlky. „Nevychované... dítě... jako ty... musí... dostat... přes prsty.“ Sevřel křečovitě opěrky křesla. „Když jsi tak zvědavá, třeba tě někdy napadlo, jaké to asi je... v Cele. Ech? Jestli je temná? Studená? Nepohodlná?“ Usmál se podobně jako tenkrát v Den rozřazení, odtáhl rty od malých zoubků a jeho šedavé tváře se poskládaly do záhybů. „Teď budeš mít příležitost to zjistit. Seznámíš se... s Celou... důvěrně a zblízka. Stráže tě tam odvedou. A brzo tam dostaneš společnost... Svého kumpána. Jen co ho vyšťouráme.“

Starosta se nahnul ke stolku, aby zazvonil. Na tenhle okamžik Lina čekala, tu chvíli chtěla využít k útěku na svobodu. Doufala, že když bude dostatečně pohotová, má jistou šanci. Jenže než se stačila vymrštit ze židle, něco ji předběhlo.

Světlo zhaslo.

Tentokrát nenastalo žádné zamíhotání – svět se zničehonic ponořil do tmy. Dívka si naštěstí svůj pohyb podrobně naplánovala, takže věděla, kterým směrem vyběhnout. Vyskočila a překotila židli. Máchla rukou a převrhla stolek vedle křesla. Nábytek žuchl na zem, čajový servis se rozletěl po místnosti a starosta zařval. Všechn ten

randál překryl zvuk Lininých kroků, když se rozběhla ke dveřím na schodiště. Budou odemčené? Hekání za zády jí napovědělo, že se starosta snaží vyprostit z křesla. Stiskla kliku a dveře se otevřely. Proběhla jimi a vyskočila na schodiště. Zavřela za sebou a řítla se nahoru, brala schody po dvou. Šlo jí to i poslepu. V místnosti za ní řinčel zvonec a starosta nadával.

Když dorazila na odpočívadlo, zaslechla výkřiky strážných. Ozvala se rána – někdo zřejmě upadl přes překocenou židli nebo stolek. „Kde je?“ zařval někdo. „Musela vyběhnout ze dveří!“ Poznají, ze kterých? Čekala dusot, ale nic se neozvalo.

Kdyby se stihla dostat na střechu, mohla by z ní seskočit na vršek Cely a odsud na ulici. A potom utéct. Plíce měla v jednom ohni, v krku ji pálilo, ale uháněla neúnavně do schodů. Na vrcholku proběhla dvířky a byla na střeše.

V tu chvíli se světlo zase rozsvítilo. Jako by ten výpadek proudu někdo naplánoval přímo pro ni. Mám kliku, prolétlo jí hlavou, obrovskou kliku! Přímou před sebou viděla věž s hodinami, zamířila však na druhou stranu. Tentokrát si odpustí tanec na střeše.

Kolem okraje střechy vedlo nízké zábradlí. Lina k němu popošla a vykroukla přes ně. Viděla shluk lidí na náměstí Ticha. Přímou pod ní byl vchod do Domu shromáždění. Vzápětí spatřila strážné, jak se zuřivě vyřítili z budovy a supí po schodech dolů. Bezva! Pronásledují ji špatným směrem. Prozatím je v bezpečí. V tu chvíli začaly odbíjet hodiny na věži. Zazněly tři mohutné údery. Zpěvy začaly.

Lina se naklonila hlouběji, aby viděla občany Emberu, až budou zpívat. Obyvatelé byli namačkaní tak těsně u sebe, že z nich viděla jen tváře. Měli je zvednuté k obloze, takže se jim v očích odráželo světlo reflektorů. Mlčeli a čekali, až se na schodech Domu shromáždění objeví sbormistr. Ozvalo se

tlumené zajíknutí, jak občané zatajili dech. Lina si pomyslela, že v celém emberském kalendáři patří tahle chvíle k nejkrásnějším okamžikům. Vybavovala si roky, kdy tu takhle stála s rodiči, moc malá na to, aby zahlédla sbormistrův povel, malá na to, aby viděla něco víc než nohy a záda jiných lidí. Čekala, až zazní první tón. A rok co rok se její srdce v tu chvíli sevřelo. Hudba se na ni valila jako voda a Lina cítila, jak ji to zvedá ze země.

A teď ta chvíle nastala znovu. Ze stovek hrdel vytryskla *Píseň města*, hluboká a mocná. Lina cítila totéž jako v minulých letech: vnitřní chvění, jako by se jí pod žebry rozezněla tajná struna, a smutek propletený s radostí, který ji prostupoval od hlavy k patě. Chtělo se jí překročit zábradlí a kráčet prostorem, který jako by ta hudba celý vyplnila.

Píseň města byla dlouhá – byly v ní verše o „ulicích světél a stěnách z kamene“, o „občanech se srdcem udatným“ i o „zásobách bezedných v lůně země“ (ne že by byly až tak bezedné, ušklíbala se Lina v duchu). Ale nakonec dozněl i poslední takt. Zpěváci se soustředili na závěrečnou notu, která slábla a slábla, až zavládlo ticho. Lina se rozhlédla po ulicích zalitých světlem, které se táhly do všech stran, po ulicích, které tak důvěrně znala. Milovala tohle město, i když bylo ošuntělé a rozpadalo se. Vzhledla k hodinám: za pět minut čtvrt na čtyři. Doon se už určitě chystá vyrazit k Potrubí. Netušila, zda si všiml, jak ji zadrželi – a pokud ano, určitě si láme hlavu, jestli ji zavřeli do Cely. Rozhoduje se, jestli ji má zkusit vysvobodit, nebo se vydat na cestu sám.

Lina věděla, že by si měla pospíšet. Ale smutek ji drapl za ramena a dosedl jí na hrud' jako těžký balvan. Zakryla si obličej dlaněmi a pevně je přitiskla na zavřená víčka. Jak by mohla odejít z Emberu a nechat v něm Poppy? Protože jestli

ted' odejde, musí tady sestřičku nechat, ne? Copak ji může vzít s sebou, vystavit ji takovému nebezpečí?

Píseň řeky začala mužnými basy, přelévajícími se tam a zpět jako vlny a dunícími nezkrotnou silou. Pak se do nich vmísily alty a soprány se složitou melodií, která jako by zápolila s hlavním proudem. Lina poslouchala a nedokázala se pohnout. *Píseň řeky* ji zneklidňovala, tak jako každý rok. Její nepokojný, dunivý rytmus jako by dívku vybízel: běž odtud, běž pryč, uháněj, co můžeš. Čím déle naslouchala, tím víc měla pocit, jako by se jí mohutná řeka valila přímo mezi lopatkami.

Pak, jako poslední z trojice, zazněla *Píseň temnoty*, která Linu nejvíc naplňovala touhou a majestátností. V téhle písni se ozývala sama duše města. Ve sborovém zpěvu, z něhož běhal mráz po zádech, byl obsažen všechen smutek i všechna síla jeho obyvatel. *Píseň* vrcholila slovy „temnota jak bez konce noc“, zpívanými stovkami hlasů tak mocně, až se vzduch chvěl. A v tu chvíli znovu zhaslo světlo. Hlasy zakolísaly, ale jen na chvíli. Pak ve tmě znovu zesílily, zvuknější než předtím. I Lina se připojila. Stála na střeše a zpívala neproniknutelné, svíravé černotě navzdory.

Poslední nota dozněla a zavládlo hrobové ticho. Lina zůstala stát bez hnutí. Takhle to skončí? letělo jí hlavou. Spolu s poslední notou poslední písni? Za zády cítila chladnou stěnu věže s hodinami. Vyčkávala.

Pak ji náhle něco napadlo. Co kdyby ted' vykřikla do noci a ticha? Co kdyby zavolala: *Poslouchejte mě! Našli jsme cestu ven z Emberu! Je tady řeka – pojedeme po řece!* Mohla by tu ohromující novinu oznámit tak, jak si s Doonem původně představovali, a pak – co by se stalo pak? Vrhly by se na střechu stráže, aby se jí zmocnily? Mysleli by si lidé na náměstí, že její slova vyjadřují jen pošetilou dětinskou touhu? Nebo by ji vyslechli a vydali se vstříc

spáse? Cítila, jak ji slova tlačí v hrdle a derou se ven. Dívka se zhluboka nadechla a naklonila se přes okraj střechy.

Ale než stačila promluvit, ozval se zezdola nějaký rámus. Někdo vykřikl: „Nehýbejte se!“ Kdosi zaječel. Do tmy se začaly ze všech stran rozléhat výkřiky. Dav zachvátila nesmírná panika.

Ted' už nebyla naděje, že by Linu někdo uslyšel. Dívka se přidržela věže, jako by ji ten randál chtěl svrhnout do hlubiny. Mhouřila oči do tmy. Ted' nikam nemůže. Bez světla se odsud nedostane. Rozsviť se, zapříisahala ho v duchu. Prosím, rozsviť se.

A vtom cosi zahlédla. Nejdřív si myslela, že ji šálí zrak. Pevně stiskla víčka – a zase je otevřela. Ale nebyl to klam: to světýlko se pohybovalo. Když si ho všimla poprvé, mířilo kupředu, ale pak trochu zatočilo a pokračovalo zase rovně. Že by po Říční cestě? Nebyla si tím jistá. Ale najednou věděla s určitostí, na co se to dívá. Na Doona se svíčkou v ruce. Na Doona, který míří tmou k Potrubí.

A Lina zatoužila jít s ním. Cítila, jak ji ta touha prostupuje, jak ji pobízí, aby se za ním rozběhla, dohonila ho a našla s ním cestu ven z Emberu, cestu k novému životu. Naslouchala výkřikům a sténání vyděšených lidí z náměstí pod sebou. Představila si, že tam někde stojí paní Murdová, dav s ní cloumá sem a tam, zatímco žena se snaží pevně držet Poppy a chránit ji. Najednou se jí rozbřesklo. Když sledovala rozhodný pohyb drobného světélka ve tmě, věděla se skálopevnou jistotou, co udělá – pokud se ovšem reflektory znovu rozsvítí, pokud tohle není poslední zhasnutí v dějinách Emberu. Když sledovala pohyb plamínku v ulicích, soustředila se na to přání celým svým srdcem i duší.

Reflektory zamrkaly – ozval se hromový výkřik naděje – a rozsvítily se. Světlo se ustálilo. Lina přeběhla k zadní části střechy, seskočila na vršek Cely, a když pod sebou v davu,

který se hrnul do ulic, nespatriła žádné stráže, sešplhala po výstupcích ve zdi vězení na zem a zamíchala se do zástupu. Kráčela směrem k Žulové ulici stejně zvolna jako ostatní, aby nebyla ničím nápadná. Když dorazila zezadu k Domu shromáždění, na místo zatarasené popelnicemi, proklouzla mezi ně, přidřepla si a čekala. Měla plán. Až uvidí paní Murdovou, jak se s Poppy vrací domů, provede, co si předsevzala.

Pryč

Za deset minut půl čtvrté popadl Doon svůj cestovní vak, vyšel zadními dveřmi ze školy a vydal se rázným krokem k Putykářské. Před třetí zhaslo světlo jen na pár minut. Doon byl nervózní z toho, že se zdržuje venku. Musí se stůj co stůj dostat do Potrubí, až na severní okraj města, aniž si ho všimnou strážníci, kteří ho nejspíš pořád hledají.

Měl strach o Linu. Ale co se s ní stalo, to nezjistí dřív než v Potrubí: buď za ním dívka doběhne, anebo ne. Mohl jedině přidat do kroku (a doufat).

Chvátal k Fortelné ulici. Bylo zvláštní procházet tak úplně opuštěným městem. Ulice bez lidí, proudících všemi směry, vypadaly rozlehlejší a pochmurnější. Nic se v nich nehýbalo – nic kromě Doona, jeho odrazu ve výlohách krámků a jeho stínu. Na Tkanicovém náměstí spatřil stánek s cedulí, na které stálo jeho a Linino jméno. Teď už tyhle plakátky muselo znát celé město. Jsem slavný, pomyslel si jízlivě Doon. Jenže ne tak, jak by si přál. Žádná sláva na

schodech před Domem shromáždění ho nečeká. Místo aby na něj byl tatínek hrdý, teď musí být k smrti vyděšený.

Ta myšlenka ho tak rozesmutnila, až se mu podlomila kolena. Copak se může jen tak beze slova vytrazit? Jenže už bylo příliš pozdě. Není cesta zpátky. Kdyby mu tak mohl nechat vzkaz – a Doon se náhle zarazil s vědomím, že se to dá provést. Zastavil se, sáhl do kapsy pro papír a tužku, které vzal s sebou, a naškrábal na něj: „Tati, našli jsme cestu ven – nakonec přece jen začíná v Potrubí! Zítra se všechno dozvíš. Tvůj Doon.“ Složil papír do čtverečku, připevnil ho na stánek a napsal na něj velkými písmeny *Doručit Lorisi Harrowovi*. Tak! Víc už udělat nemůže. Musí věřit, že to tatínkovi někdo odnese.

V dálce slyšel znít melodii. Zaposlouchal se – byla to *Píseň řeky*, která právě končila. „*Jak zemská míza z hlubin prýští, osudy naše přináší příští*,“ zanotoval tichounce. Jako všichni obyvatelé Emberu znal slova všech tří písní nazpaměť, takže by je dokázal zazpívat, i kdyby ho probudili o půlnoci. Chlapec se tiše přidal ke vzdáleným pěvcům:

„*Emberu světlo rodí se v ní,
vnáší jas svůj do našich dní.
Rychle jak myšlenka plyne
a není nad ni síly jiné.*“

Zabočil do Krajní ulice, která vedla přímo do Říční. Sbor spustil *Píseň temnoty*. Tohle byla Doonova nejoblíbenější část Zpěvů, v níž sledoval sílu a harmonii – zalitoval, že ji propásl. Vydal se Kompotovou ulicí na liduprázdné Říční náměstí, kde visel na sloupku další plakát s jeho jménem. Zamířil k Severní – a světla náhle zablikala a zhasla.

Doon se zastavil uprostřed kroku. Zůstat stát a čekat – to byla běžná reakce Embeřanů. Zdálo se, že slyšel zpěv – hlasy se na okamžik šokovaně odmlčely, ale vzápětí znovu zesílily, jako by vzdorovaly temnotě. Chlapec cítil, že má v hlavě vymetené. Nezbylo v ní nic než nebojácná slova písně:

*„Ta bezedná temnot hlubina,
v níž zoufalství se počíná...
Však černotu přece zažene jas:
zář odvahy, co plane v nás.“*

Doon stál na ztemnělé ulici a zpíval. Když píseň skončila, chvíli čekal. Světlo se už určitě brzo rozsvítí. Asi na pět minut zavládlo ticho. Potom, sice z velké dálky, ale zřetelně, zaslechl křik. Jekot a randál působil dojmem neovladatelného děsu. Chlapec cítil, že i jeho se zmocňuje panika. Bylo to jako ruka, která ho popadne za límec a nutí ho, aby vyskočil a čelil temnotě.

Jeho tělem náhle projela nenadálá radost, když si uvědomil, že nemusí čekat na rozsvícení. Má přece to, co zatím nikdo z obyvatel Emberu před ním neměl: přenosné světlo, které mu pomůže najít cestu temnotou. Shodil si vak z ramene, rozvázal šňůrku a lovil uvnitř tak dlouho, dokud nenahmatal svíčku. V rohu povlaku pak našel balíček zápalek. Přejel jednou z nich po chodníku a její modrá hlavička okamžitě vzplála. Podržel plamen u šňůrky svíčky, a ta se vzápětí rozhořela. Teď mám světlo, pomyslel si Doon. Jediné světlo v celém městě.

Plamínek byl sice slaboučký, ale Doon aspoň viděl na kus chodníku před sebou. Pomaloučku se vydal k Severní ulici. Ústila na křižovatku, u které sídlilo ředitelství Potrubí.

Chlapec došel až ke vchodu do podzemí. Nikde nikdo. Kolem plamene jeho svíčky se slétlo hejno mûr, ale jinak se

na Klepířském náměstí nic nepohnulo. Nedalo se dělat nic jiného než čekat. Doon sfoukl svíčku – nechtěl ji vyplýtvat celou pro případ, že by zhasnutí trvalo dlouho –, posadil se na chodník, sundal si z ramene vak a opřel se o jednu z popelnic. Seděl, poslouchal vzdálené výkřiky... a vtom světlo zablikalo a rozsvítilo se.

Porozhlédl se, ale Linu tu nikde neviděl. Co jestli ji strážníci chytili a zavřeli? Na to radši nemyslel. Chvilí počká – třeba ji cestou zdržela ta tma. Odsud na věžní hodiny neviděl, ale odhadoval, že nejspíš ještě nejsou čtyři.

Jenže co když nepřijde? Zpěvy dozněly, lidé se za chvíli rozejdou po městě a stráž se jistě zase brzy pustí po jejich stopě. Doon si stiskl žaludek, aby v něm zarazil to podivné chvění.

Pokud se Lina neobjeví, má dvě možnosti: buď může zůstat ve městě a pokusit se ji zachránit, anebo se může sám vydat na člunu do neznáma a doufat, že se dívka nějak obhájí a pak vyličí lidem z města, co spolu objevili v Potrubí. Ale ani jedna z těch možností se Doonovi nezamlouvala. Chtěl jít hned dolů a nasednout do člunu, ale s Linou.

Vstal a hodil si vak přes rameno. Byl příliš nepokojný, aby tady takhle posedával. Vydal se směrem k Jednotící ulici a rozhlížel se na všechny strany. Nikde ani noha. Pak do Klepířské ulice. I ta byla liduprázdná. Přešel celé Klepířské náměstí pro případ, že by se Lina objevila z druhé strany, kdyby musela obíhat celé město. Nebyla ani v Souzenecké ulici na severním okraji města. Musí se rozhodnout, co dál.

Vydal se zpátky k ředitelství Potrubí. Mysli, okřikl se. Vlastně si ani nebyl jistý, jestli by cestu po řece zvládl sám. Jak by spustil člun na vodu? Dokázal by ho vůbec uzvednout? Jestli je ale Lina zavřená v Domě shromáždění,

jak by ji odtamtud dostal? Co by se dalo dělat, aby ho přitom nechtyli?

Z těch úvah se mu udělalo mdlo. Ruce měl ledové. Poodstoupil od budovy a znovu zamžoural přes náměstí. Nic se nepohnulo, jen můry kroužily kolem reflektorů.

A náhle se v Jednotící vynořila Lina. Vběhla na náměstí celá ohnutá a Doon si všiml, jak se hrbí pod tíhou balíku, který si tiskla k hrudi. Vykročil k ní, aby jí pomohl.

„Tak jsem tady,“ oznamovala udýchaně. „Málem jsem to nezvládla. A hele, co nesu... Poppy.“

Doonovi se nesmírně ulevilo, takže mu v první chvíli ani nevadilo, že s sebou Lina vzala sestřičku a udělala z jejich nebezpečné cesty ještě riskantnější podnik. Zalila ho vlna úlevy a vzrušení. Můžou vyrazit. Můžou vyrazit!

Otevřel vchod do Potrubí vypůjčeným klíčem a vzápětí uháněli kolem žlutých pláštěnek a holínek pod věšáky. Doon vrazil do kanceláře velitele, aby vrátil klíč na háček. V příští chvíli si otevřeli dveře ke schodišti a vydali se do hlavního tunelu. Lina sestupovala kvůli Poppy opatrně a nezvykle zamlklá holčička se jí držela kolem krku. Zřejmě cítila, že se děje něco zvláštního a důležitého. Když byli dole, vydali se podél řeky směrem na západ ke kameni s písmenem E.

„Jak chceš dostat Poppy dolů?“ zeptal se Doon.

„Přivážu si ji k sobě,“ odpověděla Lina. Posadila malou na zem, svlékla si kabát a svetr. S Doonovou pomocí vyrobila ze svetru nosítko, posadila do něj sestřičku, uvázala si rukávy kolem krku, přehodila si přes dítě kabát a zapnula knoflíky.

Chlapec pochybovačně pozoroval její vyboulené břicho. „A budeš moct šplhat? Dosáhneš takhle vůbec na příčky?“

„Jasně,“ ohradila se Lina. Se sestřičkou se jí vrátila i někdejší kuráž. Cítila, že dokáže všechno na světě.

Doon se vydal dolů jako první, Lina za ním. „Teď buď v klidu, Poppy,“ nařídila holčičce. „Nesmíš se vrtět.“ Sestřička poslechla, ale i tak bylo šplhání dolů se zátěží obtížné. Lina sotva dosáhla přes Poppyino tělíčko na žebřík. Lezla pomaloučku. Když se dostala k římse, chytila se Doonovy nabízené ruky, seskočila ze stupínků a vydala se za ním k širokánským dveřím.

Doon odsunul ocelový panel a našel pod ním klíč. Otevřel posunovací dveře do místnosti, kde byl vzorový člun, a zapálil svíčku, kterou s sebou nesl. Lina si odvázala Poppy a usadila ji ke stěně. „Zůstaň tady,“ přikázala jí. Malá si strčila palec do pusy a Lina s Doonem se dali do práce.

Vak z povlaku na polštář umístili do špičaté části člunu – usoudili, že to bude předeck. Krabice se svíčkami a zápalkami uložili dozadu. Bylo zřejmé, že právě tam schránky patří, protože přesně zapadly do prohlubně.

Tyče označené jako „pádla“ byly pro uprchlíky záhadou. Linu napadlo, že by to mohly být zbraně, možná na odhánění nepřátelských stvoření. Doon zastával názor, že se mají nějak připevnit přes člun jako zábrana, aby z něj člověk nevypadl, ale nedokázal vymyslet, jak by se tam měly uchytit. Nakonec se rozhodli, že položí pádla na dno člunu. Třeba se jim jejich účel osvětlí, až budou na vodě.

Doon nakapal na zem trochu vosku a upevnil svíčku do něj, aby měl volné ruce. „Zkusíme, jestli ten člun dokážeme zvednout,“ navrhl.

Když ho popadli každý z jedné strany, připadalo jim to docela snadné. Byl nečekaně lehký, i se vším tím nákladem. Položili ho zase na zem. Horší bude spustit ho na vodu a nasednout do něj.

„Nemůžeme ho jen tak položit na vodu,“ uvažovala nahlas Lina. „Ondesla by ho.“

„Proto má asi ty provazy,“ usoudil Doon. „Spustíme ho dolů pomocí těch lan a pak je k něčemu přivážeme, aby se nehýbal.“ Vydal se z jeskyně ke břehu řeky, klekl si a začal přejíždět dlaní kousek pod břehem. Zpočátku cítil jen hladké, kluzké kameny. Šátral všemi směry, voda mu postříkala ruku – a vtom to nahmátl. Kovový výčnělek, zapuštěný do břehu, podobně jako příčky žebříku, po kterém na římsu slezli. „Našel jsem to!“ zavolal.

Narovnal se a vrátil se za Linou. „Vyneseme ten člun ven!“ zavelel. Popadli člun a pomalými krůčky se posunovali k východu. Poppy začala natahovat.

„Nebřeč!“ okřikla ji Lina. „Zůstaň tady! Hned jsme zpátky u tebe.“

Vynesli člun ke břehu a opatrně ho položili na zem, špičkou směrem k vodě. Doon si znovu klekl a nahmatal kovový výčnělek. „Podej mi provaz,“ vyzval dívku.

Ale který? Lina se dovtípila, že to bude ten na boku, blíž k ní. Takhle bude člun celou jednou stranou přiléhat ke břehu, až ho spustí na vodu. Rozmotala lano, obešla člun a podala jeho konec Doonovi. Ten si lehl na břicho tak, aby mu hlava přečnívala přes břeh. Uvázal provaz ke kovovému výčnělku, postavil se a otíral si pocákaný obličej.

„Teď ho můžeme dát na vodu,“ prohlásil.

Z úkrytu se ozvalo další zakňourání. „Už jdu!“ zavolala Lina a spěchala k malé. Zvedla ji do náruče a oznámila tónem, jaký používala, když si spolu hrály na něco vzrušujícího: „Teď nás čeká *dobrodružství*, Poppy. Pojedeme po vodě! Bude to legrace, uvidíš.“ Sfoukla svíčku, kterou tam Doon nechal hořet, a odnesla holčičku na břeh.

„Tak můžem?“ zeptal se Doon.

„Asi jo.“ Měj se, Embere, pomyslela si Lina. Všichni se tu mějte. Na okamžik si představila, jak vstupuje do toho

zářivého města ze svých snů, ale obraz vzápětí vybledl. Nemají ani ponětí, co je čeká.

Posadila sestřičku ke vchodu do jeskyně. „Sed' tady,“ nařídila jí, „a ani se nehni, dokud ti neřeknu.“ Poppy ji pozorovala vyjevenýma očima, baculaté nožičky natažené před sebou.

Lina chytila provaz připevněný k zadní části člunu, Doon ten vepředu, a zvedli náklad do vzduchu. Natáhli provazy do stran a zhoupali břemeno přes okraj břehu. Člun se nebezpečně zakymácel. „Teď!“ vykřikla Lina. Nechali provazy vyklouznout z dlaní a člun žuchl na hladinu. Voda s ním prudce smýkla, jenže Doon uvázal lano pevně. Člun se zklidnil. Čekal na ně.

„Jdu na to!“ vykřikl chlapec. Sehnul se, chytil se jednou rukou za okraj člunu, obrátil se a skočil do něj, až ho celý rozkymácel. Doon zavrával, ale podařilo se mu udržet rovnováhu. „V pohodě!“ zavolal. „Podej mi Poppy!“

Lina zvedla holčičku, která při pohledu na poskakující člun i hřmící řeku začala natahovat a kopat kolem sebe. Ale chlapcovy ruce už čekaly. Lina mu svěřila sestřičku a vzápětí skočila za nimi. Člun se rozhoupal tak divoce, že je to všechny srazilo na podlahu.

Doonovi se podařilo vstát. Začal přitahovat provaz připevněný k úchytu, až dosáhl na uzel. Chvilí s ním zápasil a voda mu stříkala do tváře. Zaškubal koncem lana, uvolnil uzel, odmotal provaz – a člun vystřelil po řece.

Kam teče řeka

Lina na okamžik zahlédla, jak se břeh řeky proměnil v rozmazanou čáru. Před nimi bylo ústí tunelu, které vypadalo jako obří rty. Prolétli jím a světla Potrubí nechali za sebou. Ocitli se v naprosté temnotě. Člun se natřásal a poskakoval. Lina ležela na dně, jednou rukou držela Poppy a druhou horečnatě šátrala po něčem, čeho by se mohla přichytit. Doon sklouzl na ni. Lina sjela ke kovovým schránkám. Poppy vyjekla.

„Doone!“ vykřikla Lina a chlapec na ni houkl: „Drž se! Drž se!“ Jenže dívka cítila, jak jí prsty ruky, kterou se přidržela boku člunu, začínají podkluzovat. Děsila se toho, že se Poppy udeří do hlavičky o kovovou lavici. Nebo že ji náraz vyrve z Linina sevření a smete do řeky.

Člun do něčeho ťukl, otřásl se a zase se řítit dál. Bylo to, jako by je spolykal obrovský netvor – hnali se temnotou a řeka kolem nich burácela ohlušujícím řevem.

Lininy nohy se propletly s Doonovými. Poppy sestru svírala kolem krku tak křečovitě, že Lina mohla jen stěží dýchat. Ale nejhorší ze všeho byla tma – řítit se tak zběsile, a nevidět kam.

Zavřela oči. Jestli je to má odhodit někam na skálu a rozdrtit, jestli se mají zřítit do propasti – stejně proti tomu nezmuže nic. Může jen držet Poppy co nejpevněji. A to taky udělala. Připadalo jí, že snad celé věky.

Konečně se proud trochu zmírnil a člun sebou přestal tak zmítat. Lině se podařilo posadit. Cítila, že i Doon se pohybuje. Poppyino vrískání přešlo v tiché vzlyky. Temnota kolem nich byla stejně neproniknutelná jako předtím, ale dívka tušila kolem sebe větší prostor. Kde jsou? Nejdřív musejí vidět.

„Doone!“ vykřikla. „Není ti nic? Můžeš najít svíčku?“

„Zkusím to,“ ozval se chlapec. Lina cítila, jak přes ni přelézá do zadní části člunu a jak vytahuje krabici z prohlubně pod lavičkou. „Nejde to!“ vyhrkl. Za chvíli zamumlal: „Jo, už to mám. Tohle jsou zápalky. Takže tady budou svíčky.“ Ozvalo se další štrachání a šramocení. Člun sebou škul a Lina sklouzla až k jeho špici. Doon upadl na ni a praštil ji do zad. Vztekla vykřikl. „Spadlo mi to! Už jsem to skoro měl.“ Dlouho se neozývalo nic, jen šramot a bouchání. Pak se objevil plamínek a ze tmy se vyloupila chlapcova tvář. Přiložil zápalku ke šňůrce svíčky a světýlko se zklidnilo.

Plamínek nebyl moc vydatný, ale přece jen dokázal osvětlit stěny jeskyně a sametovou hladinu vody. Tunel měl klenutý strop, podobně jako chodby v Potrubí, ale Lina zjistila, že je mnohem širší. Řeka tu vypadala jako lesklá pohyblivá cesta.

„Můžeš rozsvítit ještě jednu?“ zeptala se a Doon přikývl. Sehnul se nad krabicemi, ale v tu chvíli člun na něco narazil, voda vystříkla a svíčka zhasla.

Doonovi trvalo několik minut, než ji dokázal zapálit. Vzápětí zažehl ještě jednu. První připevnil na dno člunu mezi jeho koncem a kovovou lavičkou, druhou držel v ruce. Vlasy měl mokré a připláclé k čelu. Hnědá bunda se mu na rameni roztrhla. „Takhle je to lepší,“ prohlásil.

A bylo. Nejenže teď viděli, co se s nimi děje, ale proud už nebyl tak prudký a člun klouzal po vodě docela hladce. Lina rozevřela sestřičce ručičky, které ji škrtily, a rozhlédla se kolem. Postřehla, že se tunel před nimi klikatí. Pokaždé, když člun doplul k zákrutě, narazil do stěny, poskočil a pak pokračoval dál. „Dej mi taky svíčku,“ vyzvala Lina Doona.

Doon jí podal tu svoji a zapálil třetí. Podařilo se jim upevnit všechny tři svíčky na okraj člunu, takže měli ruce volné. Nějakou dobu pluli téměř nehlučně. Zdejší voda byla hladká jako zrcadlo.

Pak proud zpomalil ještě víc a tunel se rozestoupil. „Jsme v nějakém sále,“ hlásila Lina. Vysoko nad jejich hlavami se klenul hrbolatý strop. Visely z něj podivuhodné kamenné sloupy a jiné zase vyrůstaly ze dna. Jejich dlouhé stíny dopadaly na hladinu a člun mezi nimi poskakoval sem a tam. Ve světle svíček se sloupy mihotaly narůžovělou, zelenkavou a stříbřitou září. Podivné útvary vypadaly jako něco, co bylo kdysi dávno měkké, ale potom to ztvrdlo – třeba jako hromady bramborové kaše proměněné v kámen.

Člun se tu a tam mezi těmi sloupy zaklínil a Doona napadlo použít pádlo, aby se vyprostili. Tak se jim podařilo přejet sál až do míst, kde se zase zužoval a proud byl o něco rychlejší.

O poznání rychlejší. Bylo to, jako by člun najednou popadla silná ruka a smýkla s ním kupředu. Voda už zase

vířila a vystříkovala tak divoce, až všechny svíčky zhasly. Lina a Doon se choulili na dně člunu s Poppy mezi sebou a pevně ji objímali pažemi. Zatínali zuby a oči měli zavřené, nedokázali na nic myslet, vnímali jen pohyby a víření a vši silou se snažili nespadnout do vody. Náhle se člun převážil předkem prudce dolů a letěl vzduchem, jako by ho někdo shodil ze schodů. Ale to trvalo jenom chvíličku. Vzápětí už se zase řítily rovně vpřed.

Lina ztratila pojem o čase. O něco později – možná za pár minut, možná za hodinu – proud opět zpomalil. Svíčky, které předtím upevnili na okraje člunu, spadly do vody, takže Doon musel najít a zapálit nové. Teprve potom si všimli, že dopluli do dalšího jezírka. V něm nebyly žádné sloupy na dně ani u stropu. Široká hladina, v níž se odráželo světlo jejich svíček, byla hladká podobně jako nízký strop, který se jim zdvihal nad hlavami. Člun se pohupoval na místě, jako by nevěděl, kam dál. Doon se odstrkoval pádlem od stěny, a tak se posunovali kolem jezírka.

„Nevidím, kde zase pokračuje řeka,“ ozval se. „Ty jo?“

„Ne,“ zavrtěla hlavou Lina. „Leda možná... tamhle v tom otvoru?“ Ukázala na prasklinu ve stěně, širokou sotva jeden metr.

„Ale tam neprojedeme.“

„To je fakt, je to moc úzký.“

Doon postrčil člun kupředu. Jejich stíny poskakovaly po stěnách jeskyně.

„Ci domů,“ zakňourala Poppy.

„Už tam budem,“ konejšila ji Lina.

„No, vrátit se rozhodně nemůžu,“ prohodil suše Doon.

„To ne,“ potvrdila Lina a ponořila dlaň do vody. Ta byla tak ledová, že z ní dívku zamrazilo na páteři.

„Že by to byl konec?“ zamumlal Doon.

„Konec?“ opakovala Lina zděšeně.

„Konec cesty,“ dodal rychle Doon. „Třeba odtud máme pokračovat po svezích.“ Ukázal na širokou průrvu ve skalách, která se ztrácela ve tmě. Všude jinde se kolem břehu jezírka tyčily skalní stěny.

Chlapec postrčil člun pádlem k průrvě. Dno narazilo na podloží – bylo tam mělko. „Podívám se, jestli to někam vede,“ prohlásila Lina. „Ráda bych si už stoupala na pevnou zem.“ Podala Poppy Doonovi a postavila se. Popadla svíčku, přehoupala nohy přes okraj člunu a začala se brodit mělkou vodou ke břehu.

Ta proláklina ve skalách nevypadala moc slibně. Cesta strmě stoupala, zatímco strop se snižoval. Lina se musela zakrátko sehnout. Po pár krocích jí zahradila cestu hromada balvanů. Zkusila se mezi nimi protáhnout a držela svíčku před sebou. Tohle nikam nevede, pomyslela si. Jsme v pasti.

Ale po pár krocích zjistila, že se zase může narovnat. Za zákrutou spatřila ve světle svíčky širokou chodbu s vysokým stropem a hladkou podlahou. Vzrušeně vykřikla. „Tady to je! Je to vážně cesta!“

Doonova odpověď k ní doléhala z velké dálky. Neslyšela, co jí říká. Prolezla proto zpátky k jezírku, a když byla na dohled od člunu, znovu zakřičela: „Našla jsem cestu! Cestu!“

Doon se s Poppy v náručí dychtivě přebrodivil na břeh. Usadil na něj holčičku, s Linou pak popadli člun a vší silou ho vytáhli na svažitou skálu. Maličká nadšeně zavýskla, bušila kolem sebe pěstičkami jako paličkami a radovala se, že se zase ocitla na pevné zemi. Našla si kamínek, hodila ho do vody a nadšeně vykřikla, když se voda rozstříkla.

„Chci vidět tu cestu,“ ozval se Doon.

„Běž až k takový hromadě kamení a protáhni se kolem ní,“ vysvětlovala mu Lina. „Já zatím vyložím věci ze člunu.“

Doon se vybavil další svíčkou a vydal se do průrvy. Lina usadila Poppy do zákoutí, ohraničeného okrouhlým balvanem a prohlubní ve skální stěně. „Ani se nehni,“ nařídila jí. Pak se vrátila ke člunu a vytáhla zpod sedadla Doonův vak. Byl vlhký, ale ne promočený. Třeba to bude ještě k jídlu. Najednou ucítla, že má strašný hlad. Napadlo ji, že neobědvala ani nevečeřela. A teď už bude určitě hluboká noc, možná dokonce ráno.

Zanesla vak na břeh a došla pro krabice svíček a zápalek. Mezitím se vrátil Doon a v nadšených očích se mu odrážel plamínek svíčky. „Tak jsme to zvládli,“ prohlásil nadšeně. „Co to má Poppy?“

Dívka se prudce obrátila. V Poppyiných ručičkách zahlédla nějaký černý obdélník. Kámen to nebyl, vypadalo to spíš jako nějaký balíček. Holčička ho šubala a trhala. Vtom zvedla předmět k puse, aby se do něj zakousla – a Lina se vrhla k ní. „Necháš to!“ zaječela. Poppy se lekla, upustila balíček a dala se do breku.

„Pššš, to nic, to nic,“ zabroukala Lina a posbírala to, co chtěla Poppy podrobit svému oblíbenému průzkumu. „Napapáme se teď, jo? Pššš, tiše, bude papání, ano?“

Posadila si sestřičku na klín a ve světle Doonovy svíčky se všichni zahleděli na podivný nález. Balíček byl omotaný nějakým slizkým, zeleným povlakem a převázaný provázkem. Nebyl zabalený nijak pečlivě. Spíš to vypadalo, že ho někdo převázal v chvatu. Obal byl uvolněný a potažený bílou plísní.

Lina balíček opatrně rozvázala. Uvnitř byl napůl shnilý předmět se zrezivělou sponou na jedné hraně. Dívka odhrnula obal.

Doon zalapal po dechu ohromením. „Je to kniha!“ vyhrkl. Naklonil se i se svíčkou blíž a Lina otevřela hnědé desky. Stránky byly pokryté vybledlými modrými linkami,

které někdo popsal černým písmem. Nebylo tak úhledné jako ve svazcích z emberské knihovny, ale rozmáchlé, jako by to někdo zapisoval ve spěchu.

Doon přejel prstem po první stránce. „Tady stojí: *Oznámili nám, že máme... odlít? Ne, odejít. Oznámili nám, že dnes večer máme odejít.*“

Vzhlédl a setkal se s Lininým pohledem.

„Odejít?“ opakovala užasle. „Odkud?“

„Možná z Emberu,“ uvažoval Doon. „Že by se sem někdo dostal před námi?“

„Nebo to byl někdo, kdo odešel z jiného města?“

Doon se zadíval na knihu a opatrně zalistoval zpuchřelými stránkami. Byla jich spousta.

„Vezmeme to s sebou,“ navrhla Lina. „Přečteme si to, až se dostaneme do toho nového města.“

„To bude jednodušší,“ přikývl Doon.

Dívka knihu pečlivě zabalila a vložila ji do vaku. Chvíli se zdrželi na břehu jezírka, aby se najedli z chlapcových zásob. Svíčky připevněné k okrajům člunu zářily tak, že připomínaly útulné světlo emberských lamp. Na hladině vody poskakovaly zlaté kužely.

„Viděl jsem, jak tě honí stráž,“ vzpomněl si Doon. „Jak to vlastně dopadlo?“

Lina mu vylíčila svoje zadržení i útěk.

„A co Poppy? Cos vlastně řekla paní Murdový?“

„Pravdu – aspoň doufám. Počíhala jsem si na ni cestou domů ze Zpěvů. Viděla ty cedule – byla vyděšená, ale než se stačila na něco zeptat, vyhrkla jsem, že musím odvíst Poppy pryč. Protože když jsem tam tak stála na střeše Domu shromáždění, najednou mi to všechno došlo, Doone. Myslela jsem si, že *musím* Poppy nechat ve městě s paní Murdovou, aby byla v bezpečí. Ale když zhaslo světlo, v tu chvíli jsem pochopila, že v Emberu není *nikdo* v bezpečí. Už

ne. Nemohla jsem ji tam nechat. Protože ať už nás čeká, co chce, rozhodně je to lepší než to, co čeká Embeřany.“

„A takhle to vysvětlila paní Murdový?“

„Ne. Hrozně jsem spěchala, abych tě dohonila, a věděla jsem, že to musím stihnout, dokud jsou ještě v ulicích ty davy, protože tak mě strážé nezahlídnou. To víš, že začala vysilovat a vykřikovala kam a proč, ale já řekla jen: ‚Za pár dní se to dozvíte. Bude to dobrý.‘ A hnala jsem za tebou.“

„Ale dalas jí ten dopis pro Clary?“ ujišťoval se Doon.

„Ale ne!“ Lina na něj vytřeštila oči. „Dopis pro Clary!“ Hmátla rukou do kapsy a vytáhla pomačkaný zvlhlý papír. „Úplně jsem na něj zapomněla! Myslela jsem jen na to, abych popadla Poppy a běžela za tebou!“

„Takže teď o tom skladu člunů nikdo neví?“

Lina zavrtěla hlavou, oči stále nevěřicně vykulené. „Jak se teď dostaneme zpátky? Musíme jim to říct.“

„To nejde.“

„Doone,“ hlesla Lina, „kdybysme to oznámili hned, jak jsme to zjistili... a nechtěli to udělat s plnou parádou při Zpěvech... aspoň pár lidí by vědělo...“

„Já vím,“ přerušil ji Doon. „Prostě jsme to neudělali, a teď to nikdo neví.“ Zamračil se. „Víš, já napsal tátovi dopis a připíchnul ho na sloup. Že jsme našli cestu ven a že je to v Potrubí. Ale to jim asi moc nepomůže.“

„Clary u mě viděla Pokyny. Ví, že se v nich popisoval odchod z města. Třeba to najde.“

„Nebo ne.“

Ted' už se s tím stejně nedalo nic dělat. Naskládali zásoby zpátky do Doonova vaku a připravili se na cestu. Lina vyrobila z provazu popruhy pro Poppy – jeden konec jí pak uvázala kolem pasu a druhým si ji k sobě připoutala. Nasypala si do kapes balíčky zápalek a Doon si naskládal do vaku všechny zbylé svíčky – pro případ, že by do nového

města dorazili v noci. Pak naplnil láhev vodou z jezírka a zapálil dvě nové svíčky: jednu pro sebe a druhou pro Linu. Jakmile se takhle vybavili, nechali člun člunem a začali šplhat do skalnatého svahu.

Svět světla

Když se protáhli kolem shluku balvanů, měl Doon dojem, že zahlédl něco lesklého na stěně chodby. Zastavil se, aby to prozkoumal. Vzápětí zavolal na Linu, která šla pár kroků před ním. „Je to vzkaz!“

Na stěně visela zarámovaná cedule, kus bílého papíru ve skleněném rámu. Pod rám se tu a tam dostala vlhkost, takže papír byl plný skvrn, ale když přidrželi svíčky těsně u stěny, dokázali písmo rozluštit.

**Vítejte, uprchlíci z Emberu!
Čeká vás poslední část cesty.
Připravte se na strmý výstup,
který potrvá několik hodin.
Naplňte si láhve vodou z řeky.
Hodně štěstí!
Vaši Stavitelé**

„Čekali, že sem přijdeme!“ vykřikla Lina.

„Asi. Napsali to už hezky dávno,“ upozornil ji Doon. „Už budou určitě po smrti.“

„To jo. Ale přejou nám hodně štěstí. Připadá mi to, jako by na nás někdo dával pozor.“

„Nejspíš. A třeba nás tam nahoře uvítají jejich prapraprapravnucci.“

Vykročili do svahu s novou chutí a odvahou. Jejich svíčky vydávaly jen chabé světlo, ale i tak bylo vidět, jak se cesta rozšiřuje. Strop se teď zvedal vysoko nad jejich hlavami. Vypadalo to, že cesta byla vybudovaná pro početný zástup. Podlaha byla místy zvlněná vyjetými kolejkami, jako by po ní jezdily nějaké těžké vozíky. Po chvíli jim došlo, že se cesta klikatí – chvíli vedla doleva, chvíli zase doprava.

Jak se Doon s Linou ubírali dál a dál, bylo jim čím dál míň do řeči. Cesta směřovala vytrvale vzhůru, a tak museli šetřit dech. Bylo slyšet pouze tiché pleskání jejich kroků. Střídali se v nošení Poppy, protože malou chůze brzy unavila a křičela, že chce chovat. Dvakrát se posadili, aby si odpočinuli a napili se vody z Doonovy láhve.

„Jak dlouho myslíš, že jdeme?“ zeptala se Lina.

„To nevím,“ povzdychl si chlapec. „Tak dvě nebo tři hodiny. Určitě už tam brzo budem.“

Stoupali výš a výš. První svíčky brzy dohořely. Zbyly z nich jen malé oharky. Když byla třetí svíčka asi v polovině, Lina si všimla, že vzduch kolem nich voní nějak jinak. Studený a pronikavý pach kamene ustoupil jemnější, zvláštní, příjemné vůni. Když zabočili za roh, sladký a voňavý závan jim rozcuchal vlasy a zhasl plamínky.

„Najdu zápalky,“ ozval se Doon, ale Lina ho zarazila: „Ne, počkej. Hele.“

Už nebyli v úplné tmě. Z chodby před nimi sem dopadala slabá záře. „Světlo z města,“ vydechla Lina.

Postavila sestřičku na zem. „Rychle, Poppy,“ pobídla ji. Holčička se začala batolit po svých a držela se přitom těsně u Liny. Neznámá nasládlá vůně zesílila. Chodba končila pár kroků před nimi rozlehlým otvorem, z něhož jako by někdo vysadil obrovské dveře. Lina s Doonem se mlčky vzali za ruce a dívka popadla druhou rukou Poppy. Když prošli otvorem, nespatriili nové město, ale něco mnohem podivnějšího: prostor tak rozlehlý, že se jim o něčem takovém nikdy ani nesnilo, plný pohyblivého vzduchu a osvětlený jediným stříbrným reflektorem, který visel na nekonečné černé obloze.

Před nimi se země mírně svažovala. Ale půda tu nebyla jen kamenitá jako v Emberu: pokrývalo ji něco měkkého. Připomínalo to stříbřité vlasy a sahalo jim to až po kolena. Pod kopcem byly ve stínech jakési temné obrysy a za údolím se zvedal další svah. Země se takhle vlnila, kam až poutníci dohlédli, s dalšími temnými obrysy v údolích mezi kopci.

„Doone!“ vykřikla Lina. „Další světla!“

Chlapec zvedl hlavu a uviděl je: stovky a stovky droboučkových světél, jako by někdo po obloze rozsypal sůl. „Ach!“ vydechl ohromeně. Ničeho jiného nebyl v tu chvíli schopný. Nádhra těch světél byla taková, že mu to bralo dech.

Popošli o kus dál. Doon se sklonil a přejel rukou po měkkých výrůstcích na zemi, které sahal y Poppy skoro až k hlavičce. Byly studené, hladké a sametové. Na jejich povrchu byly kapky vody.

„Dýchej,“ hlesla Lina. Otevřela ústa a zhluboka se nadechla. Doon ji napodobil.

„Ten vzduch je sladkej,“ pronesl omámeně. „Voňavej.“

Drželi ruce natažené k zemi, aby se mohli dotýkat hebkých vláken. Kráčeli dál a pohyblivý vzduch se jim otíral o tváře a cuchal jim vlasy.

„Slyšíš ty zvuky?“ zeptal se Doon. Odkudsi se ozývalo vysoké cvrlikání a opakovalo se znovu a znovu jako otázka.

„Slyším,“ potvrdila Lina. „Co to je?“

„Podle mě něco živýho. Možná nějaké brouk.“

„Brouk, co zpívá?“ Lina obrátila k chlapci tvář, zalitou stříbřitým světlem. „Tady je to tak zvláštní, Doone. Tak obrovský. Ale nemám strach.“

„Já taky ne. Připadá mi to jako sen.“

„Sen, máš pravdu. Možná proto mi to připadá tak povědomý. O tomhle se mi často zdálo.“

Šli dál, až dorazili k temným obrysům pod kopcem. S úžasem zjistili, že to jsou rostliny mnohem vyšší než oni, se stonky tvrdými jako stěny domů a s velkými listy, které se jim pohybovaly nad hlavami. Na svahu za nimi se na chvíli posadili.

„Myslíš, že je tady nějaký město?“ zeptala se Lina. „Nebo nějaký lidi?“

„Nevidím žádný světla,“ zavrtěl hlavou Doon. „Ani v dálce ne.“

„Ale když mají ten stříbrnej reflektor nahoře, tak už možná jiný světla nepotřebují.“

Doon se zatvářil pochybovačně. „Lidi potřebují víc světla než jen tohle,“ prohlásil. „Jak bys při tomhle viděla na práci? Nebo jak by pěstovali rostliny? Světlo je to krásný, ale neřekl bych, že by se při něm dalo žít.“

„Ale co budeme dělat, jestli tady nebude žádný město a žádný lidi?“

„To nevím. Prostě nevím.“ Doon měl pocit, že se nedokáže soustředit. Byl už unavený z toho, jak se pořád

snažil přijít něčemu na kloub. Chtěl tenhle nový svět sledovat a očichávat, a úvahy nechat až na později.

Lina to cítila stejně. Přestala se vyptávat, sundala si Poppy z klína a zadívala se na mihotající se krajinu. Náhle si všimla něčeho podivného. No určitě! Když si před chvílí sedli, ten stříbrný reflektor visel nad obrysem tamhleté vysoké rostliny. A teď ho překrývala! Lina sledovala stříbrné kolo, jak klesá stále níž a níž, až se utopilo v listí, takže z něj byla vidět jen jeho záře.

„Pohybuje se,“ upozornila Doona ohromeně.

„Vidím.“

O chvíli později Lině připadalo, že má něco s očima. Barva oblohy se jako by rozmazala, hlavně dole. Lině chvíli trvalo, než jí došlo, co tu rozmazanost způsobilo.

„Světlo,“ vydechla.

„No jo,“ souhlasil Doon. „Svítí silnějc.“

Okraj oblohy se zbarvil do šeda, pak bledě oranžově a pak do krvava. Krajina se proti ní rýsovala v temných obrysech, a nad touhle siluetou se zčistajasna vynořil bod tak jasný, že se na něj nedalo ani podívat. Nejdřív se zdálo, jako by se chtěl do země zakousnout. Stoupal však stále výš a výš. Lina a Doon zjistili, že vypadá jako žhavá koule, nejdřív oranžová, pak žlutá, ale stále tak jasná, že na ni nelze pohlédnout. Její záře proudila z oblohy a zalévala zemi. Zlatila měkká vlákna na kopcích, zářila v krajkoví listí a vykouzila před užaslými očima příchozích všechny druhy zeleně.

Děti zvedly tváře k překvapivě horkému světlu. Obloha se nad nimi klenula výš, než si kdy dokázaly představit, a byla bledá, ne bleděmodrá. Lina měla pocit, jako by někdo zvedl z jejího života víko. Všude kolem ní bylo najednou tolik vzduchu a světla, až se jí z toho chtělo zpívat – jako se jí to stávalo při Zpěvech, jenže tahle píseň, která se v ní

rodila, byla písni radosti. Zadívala se na Doona a viděla, že se chlapec směje a pláče zároveň. A pak si uvědomila, že sama je na tom stejně.

Kolem nich se všechno probouzel k životu. Z listoví těch vysokých rostlin se ozval jásavý lomoz – cvrlikání, čířikání, trylkování, bublání, pronikavé výkřiky. Brouci? napadlo Doona, a tak si začal představovat, jaký hmyz by mohl vyluzovat takovéhle zvuky. Vtom spatřil, jak seshora letí něco k nim a vydává přitom jasné, vysoké tóny. „Vidělas to?“ podíval se po Lině. „A tamhle je další! A další!“

„Tam tam tam tam!“ zavřískla Poppy, seskočila sestře z klína a ukazovala ručičkami do všech stran.

Vzduch byl náhle plný těch tvorů. Na brouky byli příliš velcí. Jeden z nich přistál kousek o nich. Sledoval je lesklýma černýma očima, otevíral tlamičku špičatou jako jehla a z hrdla vydal tichý výkřik.

„Mluví o nás,“ napadlo Doona. „Co to jenom je?“

Lina užasle zavrtěla hlavou. Stvoření přešláplo na nožkách, které připomínaly klepítka, roztáhlo hnědá křídla a znovu vykřiklo. Pak vyskočilo do vzduchu a bylo vmžiku pryč.

I Lina s Doonem vyskočili a pustili se do zkoumání krajiny. Země kolem nich byla plná lezoucího hmyzu – brouků na ní bylo tolik, až se Doon rozesmál, jak ho to nadchlo. Mezi zelenými lístky zářily stovky barevných květů. U paty kopce tekla říčka. Děti běžely mezi vršky, válely se po zemi, pokřikovaly na sebe, když našly něco zajímavého, až byly z těch zážitků úplně vyčerpané. Usadily se u kraje cesty, aby dojedly zbytky zásob. Jakmile Lina rozvázala Doonův vak, vykřikla: „Ta kniha! Zapomněli jsme na knihu!“

Ležela tam, zabalená v ušpiněném zeleném obalu.

„Přečteme si ji při jídle nahlas,“ rozhodl Doon.

Lina si položila svazeček před sebe a otevřela křehké stránky. Do jedné ruky popadla mrkev, druhou si ukazovala v textu. Stálo v něm tohle:

Poslední zpráva

Pátek

Oznámili nám, že dnes večer máme odejít. Věděla jsem, že to musí přijít každou chvíli – výcvik skončil už před měsícem –, ale když k tomu teď náhle došlo, je to pro mě šok. Proč jsem s tím souhlasila? Jsem už stará na to, abych začínala nový život. Kéž bych jim na to nekývla!

Zabalila jsem si do kufru všechno, co budu potřebovat – oblečení, boty, náramkové hodinky, mýdlo, náhradní brýle. Zakázali nám brát si knihy a fotografie. Zakázali nám mluvit o tom, odkud přicházíme – to nesmíme nikdy a před nikým. A přesto si chci vzít tenhle deník. Chci si zapisovat všechno, co se stane. Třeba to jednou bude někomu k užitku.

Sobota

Včera jsem se dostavila na nádraží, jak mi nařídili, a nastoupila do vlaku, který určili. Projížděl Jarním údolím a já se dívala z oken na pole a domy a na všechna ta místa, která už nikdy neuvidím, dávala jsem sbohem krajině, která byla pro mou rodinu po řadu generací domovem. Jela jsem dvě hodiny, dokud vlak nedorazil na nádraží uprostřed kopců. Když jsem vystoupila, přišli mi naproti tři muži v oblecích a odvedli mě do velké budovy. Rozlehlou chodbou jsme prošli do sálu, kde čekala spousta dalších lidí – všichni s kufry, většinou bělovlasí nebo šedovlasí. Čekali jsme tam víc než hodinu.

Tenhle plán se rodil spoustu let. Jeho cílem je zajistit, aby lidská rasa nezmizela z povrchu země, ať se stane cokoli. Někteří tvrdí, že by k tomu stejně nikdy nedošlo, ale já o tom nejsem tak přesvědčená. Vypadá to, že katastrofa je na spadnutí. Tvrdí nám sice, že se nic neděje, ale kdo by tomu věřil? Jestli ne, tak proč je to pak den za dnem horší?

A tenhle plán pochopitelně potvrzuje, že svět je odsouzený k záhubě. Podíleli se na něm nejlepší vědci a architekti. Vložili do něj spoustu úsilí – úsilí, které by se třeba dalo vynaložit někde jinde. Podle mě je tohle špatné řešení. Ale požádali mě, abych jela – nejspíš proto, že jsem celý život pracovala na farmě a vím toho hodně o zemědělství. A já navzdory svým pochybnostem souhlasila, nevím vlastně proč.

Je nás sto, padesát mužů a padesát žen. Všem je přes šedesát. Taky s námi půjde sto miminek – dvě

pro každý pár „rodičů“. Ještě nevím, se kterým mužem mě dají dohromady. Neznáme se. Takhle to bylo v plánu – abychom neměli žádné společné vzpomínky. Máme zapomenout na to, jak a kde jsme žili. Děti musejí vyrůstat tak, aby nevěděly nic o světě venku a nepocítily tak lítost nad tím, že o něj byly připraveny.

Slyším nějaký hluk... asi přinášejí děti. Ano, miminka už jsou tady, přivezl je jeden z těch mužů v šedém obleku. Je jich tolik! A jsou tak maličké! Svráštělé tvářičky, zaťaté pěstičky. Musím přestat psát. Budou nám je rozdělovat.

Později

Zase někam cestujeme, tentokrát autobusem. Myslím, že je noc, ale je těžké to odhadnout, protože okna autobusu jsou zaslepená. Nesmíme se dozvědět kam.

Mám na klíně dítě – holčičku. Má růžové tvářičky a holou hlavičku. Stanley, který sedí vedle mě, drží chlapečka se snědou pletí a černým chmýří na hlavičce. Stanley a já jsme jejich opatrovníci. Máme je na tom novém místě, kam jedeme, vychovávat. Až jim bude kolem dvaceti, náš čas se naplní. Necháme je tam, aby žili po svém a stvořili nový svět.

Se Stanleyem jsme se rozhodli, že děti pojmenujeme Hvězda a Les.

Neděle

Autobusy zastavily, ale nesmíme vystoupit. Slyším zvenčí cvrčky, cítím trávu... jsme zřejmě někde na venkově, v noci. Jsem unavená.

Jaké bude to místo, údajně chráněné před každou katastrofou? Pochopila jsem jenom tolik, že musí být pod zemí. To pomyšlení mě děsí. Zkusím se teď trochu prospat.

Později

Usnout jsem už nestačila. Přikázali nám, abychom vystoupili. Vyšli jsme do krajiny plné kopců, zalité měsíčním světlem. „Půjdeme tudy,“ řekli a ukázali nám otvor v úbočí jednoho z kopců. „Seřad'te se za sebe, prosím.“ Poslechli jsme. Bylo тихо, až na občasný dětský pláč. Myslím, že jsme na tom byli podobně všichni, kdo jsme se v tu chvíli loučili s naším světem. Sklonila jsem se k zemi, nadechla se její vůně, přejela rukou po trávě. Pohled mi sklouzl po okolních kopcích. Představila jsem si všechna zvířata, která spokojeně podřimují ve svých doupatech nebo se plíží nocí, i ptáky v hnízdech v korunách stromů, jak odpočívají s hlavičkou schovanou pod křídlem. Nakonec jsem zvedla oči k měsíci, který se na zemi usmíval z té převeliké dálky. Až jednou vyjdou z podzemí, měsíc tu pořád bude, pomyslela jsem si. Aspoň měsíc a kopce tady zůstanou.

Za otvorem začínala klikatá cesta, která se další dva kilometry prudce svažovala. Bylo pro mě dost obtížné ji zdolat – moje nohy už nejsou, co bývaly. Postupovali jsme jen velmi pomalu. Poslední část cesty byla nejhorší: skalnatý svah, tak příkrý, že by na něm člověk snadno uklouzl a zlomil si nohu. Došli jsme k jezírku. Tam na nás čekali postarší průvodci i motorové čluny s rozsvícenými lucernami.

„Až nastane čas, aby lidé opustili úkryt, budou odcházet tudy?“ zeptala jsem se našeho lodivoda, který se tvářil laskavě. Přikývl.

„Ale jak budou vědět, kudy mají jít, když jim to nikdo nevysvětlí?“ zeptala jsem se. „Jak budou vědět, co mají dělat?“

„Obdrží patřičné pokyny,“ prohlásil lodivod. „K těm se nedostanou dřív, než nastane správná chvíle. Pak se dozvědí, co mají dělat.“

„Ale co když je nenajdou? Co když už odtud nikdy nevyjdou?“ napadlo mě.

„Já myslím, že najdou. Lidi dokážou najít cokoli.“

Nic víc mi neprozradil. Píšu tohle, zatímco nakládá náš člun. Doufám, že si toho nevšiml.

„Tady to končí,“ prohlásila Lina.

„Asi ji uviděl,“ uvažoval Doon. „Nebo se bála, že by ji mohl zahlídnout, a tak se rozhodla tady ty poznámky schovat, místo aby si je vzala s sebou.“

„Třeba doufala, že je tady někdo najde.“

„Jako my.“ Doon se zamyslel. „Ale nebejt Poppy, tak jsme je nenašli.“

„Ne. A nevěděli bysme, že pocházíme odsud.“

Žhavý kotouč se mezitím posunul výš na oblohu a vzduch byl tak teplý, že si mohli svléknout kabáty. Doon zamyšleně zabodl prst do měkké, drolivé půdy. „Ale co se tady nahoře stalo za katastrofu?“ zeptal se. „Nepřipadá mi, že by to tady bylo nějaký zničený.“

„Asi se to přihodilo už strašně dávno,“ usoudila Lina. „Zajímalo by mě, jestli tady někdo přežil.“

Seděli vedle sebe, dívali se na kopce a přemítali o ženě, která napsala ty řádky. Jak vypadalo to místo, kde dřív

bydlela? uvažovala Lina. Zřejmě se v něčem podobalo Emberu. Den za dnem to v něm bylo horší a horší. Město s problémy, jehož obyvatelé se dohadují o nejvhodnějším řešení. Umírající město. Jenže představit si město podobné Emberu na tomhle nádherném, pestrobarevném místě bylo obtížné.

„Tak co teď?“ zeptala se dívka. Zamotala deník do obalu a odložila ho stranou. „Nezvládneme se vrátit po řece, abysme jim řekli, že mají přijít sem.“

„Ne. Nemůžeme se dostat proti tomu proudu.“

„Takže jsme tady zůstali sami? Nadobro?“

„Třeba odsud vede dolů i jiná cesta. Nebo narazíme na jinou řeku, která teče opačným směrem. Teď máme svíčky. Když zjistíme, jak se dostat do Neznámých území, můžeme to vzít klidně i přes ně.“

Tohle byl jediný plán, který dokázali dát dohromady. Zbytek dne věnovali hledání jiné cesty do Emberu. Na úpatí jednoho z kopců objevili otvor, kterým dovnitř proudila říčka. Voda chutnala sladce, ale otvor byl moc malý, aby se jím člověk dokázal protáhnout dovnitř. Kolem dokola byly všelijaké zarostlé roklinky a Doon neúnavně prolézal porost, ale žádný tajný vchod neobjevil. Kolem hlavy jim bzučeli létající brouci, jiní jim lezli kolem nohou. Hlína jim špinila prsty. Jejich otrhané, tmavé a teplé šaty byly najednou plné divných pichlavých věcí. Dětem v nich bylo horko, a tak si většinu svršků svlékly. Ještě nikdy necítily na kůži takové teplo, ještě nikdy nedýchaly tak svěží vzduch.

Když velký žhavý kotouč dospěl do nejvyššího bodu oblohy, posadili se ve stínu jedné z velkých rostlin, aby si odpočinuli. Poppy usnula, ale Lina s Doonem seděli vedle sebe a nemohli se vynadívat. Všude kolem nich se opakovaly nejrůznější odstíny zelené, jako obrovská napodobenina vzorů na kobercích v Emberu. Lina v dálce

zahlédla úzkou šedou linku, která se klikatila mezi zelení, a ukázala ji Doonovi.

„Nemohla by to být cesta?“

„Možná,“ připustil Doon.

„Třeba tady nakonec přece jen budou lidi.“

„To doufám,“ přizvukoval Doon. „Chtěl bych se toho tolik dozvědět.“

Pozorovali úzkou šedou linku v dálce, když vtom zaslechli, jak se něco pohybuje v porostu opodál. Strnuli a zatajili dech. Ozvalo se škrabání, lehounký krok, odmlka – a znovu totéž. Je to člověk? Mají na něj zavolat? Ale než se stačili rozhodnout, porost se rozhrnul a tvor z něj vystoupil.

Byl velký jako Poppy, ale stál na čtyřech nohách místo na dvou. Tělo mu obrůstala temně rezavá srst. Měl podlouhlou trojúhelníkovou tvář, špičaté vztyčené uši a černé oči, které zářily. Popošel pár kroků dopředu, zaujatý nějakým vlastním posláním. Na konci trupu se mu pohupovala volná huňatá končetina.

Pak spatřil děti a zarazil se.

Lina a Doon seděli bez hnutí. I čtvernožec strnul. Odvážil se k nim popojít o krok, naklonil hlavu, popošel ještě blíž. Všimli si, jak se mu třpytí oči i srst.

Chvíli na sebe všichni ohromeně zírali. Pak se tvor beze spěchu otočil a pokračoval v cestě. Došel k rostlinám, ponořil do nich hlavu, a když ji zase vytáhl, uviděli, že má v zubech něco červeného a kulatého. Pak se naposledy obrátil, švihl tou huňatou končetinou a zmizel v keřích.

Lina vydechla a obrátila se k Doonovi, který zíral s otevřenou pusou. „Tohle byla ta nejkrásnější věc, jakou jsem kdy viděl. Za celý život,“ pronesl rozechvělým hlasem.

„Jo.“

„A vidělo nás to.“ Lina přikývla. Oba to cítili – věděli, že ten tvor si je prohlížel. Byl tak zvláštní, že nic podobného nikdy nespatri, a přece se v nich při pohledu na něj probudilo jakési prastaré poznání. „Teď už jsem si jistě,“ řekl Doon. „Vím, že patřím do tohoto světa.“

*

Poppy se za chvíli probudila a začala pobrekávat. Lina jí dala poslední hrášky z Doonova vaku. „Co myslíš, že měl ten tvor v puse?“ zeptala se. „Třeba to bylo něco k jídlu, nějaký ovoce nebo tak? Vypadalo to jako broskve na nálepce kompotu, jen to mělo jinou barvu.“

Začali pátrat a brzy narazili na vysokou rostlinu obalenou purpurovými plody, které připomínaly maličkaté měkké řepy. Doon jeden z nich nařízl nožem. Uvnitř byla pecka. Na ruce mu vytekla červená tekutina. Opatrně si v ní smočil jazyk. „Je sladká,“ prohlásil.

„Když to jí ten chlupatej tvor, můžeme to jíst taky,“ usoudila Lina. „Nebo ne?“

A tak to zkusili. Snad nikdy neměli v ústech nic lahodnějšího. Lina odloupala plod od pecky a dala pár kousků Poppy. Po bradách jim tekla šťáva. Když spořádali pět nebo šest kousků, olízali si ulepené prsty a vydali se na další průzkum.

Stoupali do stráně a procházeli mezi květinami, které jim sahaly do pasu. Těsně pod vrcholem kopce našli prohlubeň, jako by se tu země propadla. Vstoupili do ní a na konci jeskyňky objevili puklinu vysokou jako člověk, ale hodně stísněnou. Lina se do ní zkusila protáhnout bokem a ocitla se v úzké chodbě. „Přines sem Poppy a polezte za mnou!“ zavolala odtamtud. Ale uvnitř byla tma, takže Doon se musel vrátit pro další svíčku. Svítili si pak na cestu a

protáhli se až k místu, kde uzounká chodbička končila – ale ne stěnou. Končila obrovskou nicotou, z níž se jim zatajil dech a která je přiměla ucouvnout. Několik centimetrů od jejich chodidel spadal do hlubin kolmý sráz. Hleděli do propasti tak obrovské, že by se do ní vešel celý svět. Hluboko pod nimi zářily tečky světel.

„Ember,“ zašeptala Lina.

Viděli maličké ulice, které se křížovaly, miniaturní lampy a černé střechy budov. Za hranicemi města se rozprostírala nekonečná temnota.

„Ach, Doone, to je naše město. Leží na dně jámy!“ Lina ohromeně civěla do jícnu propasti a cítila, jak všechno, v co kdy věřila, bere nenávratně zasvé. „Byli jsme pod zemí,“ vydechla. „Nejenom Potrubí. Všechno!“ Jen stěží dokázala pochopit, co to vlastně znamená.

Doon si klekl a naklonil se nad propast. Mhouřil oči a snažil se rozeznat ty nepatrné tečky, které by snad mohly být lidmi. „Co se to tam děje?“

„Uslyšeli by nás, kdybysme na ně zavolali?“

„To ne. Je to moc hluboko.“

„Kdyby se teď podívali na oblohu, mohli by vidět naši svíčku,“ uvažovala Lina. „Ale asi ne... reflektory svítí moc silně.“

„Musíme jim poslat nějakou zprávu,“ uvažoval Doon. Vtom Lině svítlo.

„Náš dopis!“ vykřikla. „Můžeme jim poslat ten dopis!“

A tak ho poslali. Lina vytáhla z kapsy lístek, který napsal Doon a který ona nestačila doručit Clary. V něm se všechno vysvětlovalo. Na vnější stranu složeného papíru chlapec drobným písmem dopsal:

Milí občané města Ember!

Odjeli jsme po řece z Potrubí a objevili cestu na nové místo. Je to tady zelené a obrovské. Z oblohy svítí světlo. Postupujte podle pokynů v tomhle dopise a připlujte po řece. Vezměte si jídlo na cestu. Přijďte co nejrychleji.

Lina Mayfleetová a Doon Harrow

Zabalili vzkaz do Doonovy košile a vložili do ní kámen. Pak se postavili na okraj propasti. Doon držel jednou rukou Poppy a druhou Linu. Lina zamířila do hlubin pod jejich nohama, doprostřed města. Vší silou mrštila balíčkem mezi droboulinká světla. Pak už se jen dívali, jak zpráva padá hloub a hloub.

*

Paní Murdová právě kráčela přes náměstí Ticha ještě svižněji než obvykle, což jí vždycky dokázalo zvednout náladu. Vtom přímo před ní přistálo na chodníku něco tvrdého. To je zvláštní, pomyslela si a sehnula se. Nějaký balíček. Začala ho zvědavě rozmotávat.

Mnohokrát děkuji všem přátelům, kteří četli můj rukopis a poskytli mi k němu cenné komentáře:

Susie Maderové, Patricku Dalymu, Andrewu Ramerovi, Charlotte Museové, Sáře Jenkinsové, Mary Dedererové a Pat Carrové.

Vřelé díky patří mé agentce Nancy Galltové, která vytáhla Město Ember na denní světlo, a redaktorovi Jimu Thomasovi, který z něj vykutil to nejlepší.

Z celého srdce děkuji i mamince, která byla mou první a nejlepší učitelkou psaní.

Jeanne DuPrauová
MĚSTO EMBER
KNIHA MĚSTA EMBER I

Z anglického originálu *The City of Ember*
vydaného nakladatelstvím Yearling,
Random House Children's Books, roku 2003
přeložila Jana Jašová.
Mapu a návrh obálky zhotovil Chris Riely.
Graficky upravil Libor Batrla.
Redigoval Petr Matoušek.
Odpovědná redaktorka Alena Pokorná.
Technická redaktorka Alexandra Švolíková.
Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
argo@argo.cz, www.argo.cz, jako svou 1198. publikaci
a Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10,
www.triton-books.cz, jako svou 1249. publikaci,
323. svazek edice Trifid, roku 2009.
Vytiskla tiskárna Finidr.
Vydání první.

Pro čtenáře od 10 let.

ISBN 978-80-257-0093-8 (Argo)
ISBN 978-80-7387-230-4 (Triton)

Knihy nakladatelství Argo distribuuje
knižní velkoobchod KOSMAS,
e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz.
Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz.

Knihy nakladatelství Triton si můžete objednat na www.tridistri.cz.
Tamtéž naleznete informace o zvýhodněných cenách
SF klubu Trifid.